

मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली

Fundamental Administrative Terminology

अंग्रेजी-पंजाबी
English-Punjabi

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग

मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग) भारत सरकार
Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Higher Education)
Government of India

मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली (अंग्रेजी-पंजाबी)

(भारतीय भाषाओं में प्रशासनिक शब्दावली शुखला के अंतर्गत)

Fundamental Administrative Terminology (English-Punjabi)

(Series under Administrative Terminology in
Indian Languages)

भारत सरकार
वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(उच्चतर शिक्षा विभाग)

Government of India
Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Higher Education)

© भारत सरकार
© Government of India

प्रथम संस्करण, 2015

नि:शुल्क प्रकाशन

प्रकाशक :

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(उच्चतर शिक्षा विभाग)
पश्चिमी खंड-7, रामकृष्ण पुरम्
नई दिल्ली-110066

विषय सूची

पंजाबी भाषा विशेषज्ञ-समिति एवं संपादन समिति	iv
प्रस्तावना	v
संपादकीय	vii
वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग द्वारा स्वीकृत शब्दावली निर्माण के सिद्धांत	ix
Principles for Evolution of Technical Terminology Approved by the Commission for Scientific and Technical Terminology	xii
आयोग के अध्यक्ष - Chairmen of the Commission	xv
शब्दावली	1-169

पंजाबी भाषा विशेषज्ञ-समिति एवं संपादन समिति

प्रधान संपादक

प्रो. केशरी लाल वर्मा

अध्यक्ष

विषय विशेषज्ञ

डा. बेअंत कौर

डा. गुरचरण सिंह

प्रो. ठाकुरदास

संकलन एवं संपादन

श्री महेन्द्र कुमार भारल

डॉ. शाहजाद अहमद

श्री जयसिंह रावत

श्री प्रदीप कुमार

अंसारी

सहायक वैज्ञानिक

सहायक वैज्ञानिक

सहायक वैज्ञानिक

अधिकारी

अधिकारी

श्रीमती चक्रप्रभ

श्री शेलेन्द्र सिंह

विनोदिनी देवी

सहायक वैज्ञानिक

सहायक वैज्ञानिक

अधिकारी

अधिकारी

श्री कर्मचंद

श्री शेलेन्द्र सिंह

सहायक निदेशक

सहायक वैज्ञानिक

प्र.श्री.लि.

प्रकाशन

डॉ. पी.एन. शुक्ल

अधिकारी

सहायक निदेशक

श्री कर्मचंद

प्र.श्री.लि.

प्रस्तावना

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग की स्थापना राष्ट्रपति जी के अप्रैल 1960 के आदेश के अनुसार 15 अक्टूबर 1961 को की गई थी। आयोग का मुख्य उद्देश्य हिंदी तथा अन्य आधुनिक भारतीय भाषाओं में एकरूप तकनीकी शब्दावली का निर्माण तथा विकास करना है। शब्दावली के क्षेत्र में यह एक राष्ट्रीय महत्व की संस्था है तथा इसे सभी विषयों (विधि को छौड़कर) के तकनीकी शब्दों को मानकीकृत करने की अधिकारिता प्राप्त है।

आयोग सभी भारतीय भाषाओं में तकनीकी शब्दावली का निर्माण, विकास, और अनुमोदन करता है। आयोग का एक उद्देश्य यह भी है कि सभी भारतीय भाषाओं में तकनीकी शब्दावली में एकरूपता सुनिश्चित की जाए। इस की पूर्ति हेतु आयोग विभिन्न विषयों में राष्ट्रीय तकनीकी शब्दावली का निर्माण करेगा जिस में एक अंग्रेजी शब्द के लिए सभी भारतीय भाषाओं में अलग-अलग पर्याय दिए जाएँगे। इस प्रकार के कार्य से भारत के संविधान की आठवीं अनुसूची में उल्लेखित सभी भारतीय भाषाओं में पुस्तकें प्रकाशित कराने की योजना है। योजना के अंतर्गत प्रत्येक भाषा के लिए एक पुस्तक तैयार कराई जाएगी जिस में अंग्रेजी के तकनीकी शब्द के लिए उस भारतीय भाषा में पर्याय दिए जाएँगे।

इस संबंध में यह आवश्यक समझा गया कि भारतीय भाषाओं में मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली नाम से एक शृंखलाबद्ध पुस्तकों का निर्माण और प्रकाशन किया जाए। इस शृंखला में भारत के संविधान की आठवीं अनुसूची में उल्लेखित सभी भारतीय भाषाओं में पुस्तकें प्रकाशित कराने की योजना है। योजना के अंतर्गत प्रत्येक भाषा के लिए एक पुस्तक तैयार कराई जाएगी जिस में अंग्रेजी के तकनीकी शब्द के लिए उस भारतीय भाषा में पर्याय दिए जाएँगे।

प्रस्तुत शब्दावली में लगभग 4700 अंग्रेजी प्रविष्टियाँ हैं जिन के लिए भारतीय भाषाओं में पर्याय दिए गए हैं यद्यपि इस शब्दावली का स्वरूप छोटा है तथापि इससे भावी शब्दावली का मार्ग प्रशस्त होता है

v

मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली (अंग्रेजी-पंजाबी)

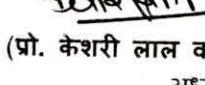
जिसे भविष्य में आयोग द्वारा प्रस्तुत किया जाएगा। इस से अन्य विषयों की शब्दावलियों के लिए असीमित संभावनाओं के नए आयाम खुल गए हैं। यह शब्दावली उन हजारों कर्मचारियों की जरूरतों को पूरा करेगी जो देश में राज्य-स्तर या जिला-स्तर पर कार्य कर रहे हैं।

यह पहले ही कहा जा चुका है कि भारतीय भाषाओं में मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली का शृंखलाबद्ध निर्माण एवं प्रकाशन आयोग का प्रथम प्रयास है तथा इसे यथासंभव दोष-रहित रखने का प्रयास किया गया है। प्रस्तुत भाषा के प्रयोक्ताओं एवं पाठकों से अनुरोध है कि वे इस के संबंध में अपने उपयोगी सुझाव भेजें ताकि भविष्य में इस पुस्तक में सुधार किया जा सके। ऐसे सुझाव आयोग द्वारा स्वीकार किए जाएँगे।

मैं उन सभी विद्वानों, विषय-विशेषज्ञों, एवं भाषाविदों के प्रति हार्दिक आभार व्यक्त करता हूँ जिन्होंने इस कार्य को पूरा करने के लिए अपनी विशेषज्ञता का लाभ आयोग को उपलब्ध कराया।

भारतीय भाषाओं में मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली का शृंखलाबद्ध प्रकाशन कराने के लिए मैं श्री महेन्द्र कुमार भारल के प्रति आभार व्यक्त करता हूँ जिन्होंने इस कार्य को पूरा करने के लिए कुशलतापूर्वक उत्कृष्ट पहल की।

नई दिल्ली

(प्रो. केशरी लाल शर्मा)
अध्यक्ष

संपादकीय

आयोग ने प्राप्त अधिदेश के अनुसार विभिन्न विषयों की तकनीकी शब्दावली का निर्माण, अखिल भारतीय शब्दावली परिभाषा-कोशों, चयनिकाओं, पाठमालाओं तथा विश्वविद्यालय स्तर की हिंदी तथा अन्य भारतीय भाषाओं की पुस्तकों के निर्माण-संबंधी प्रयास किए हैं।

आयोग के कार्यों के संबंध में शिक्षाविदों, भाषाविदों तथा विद्वानों की यह धारणा है कि सभी भारतीय भाषाओं के तकनीकी शब्दों में एकरूपता अवश्य होनी चाहिए ताकि अंतर-भाषायी सम्प्रेषण में सुविधा रहे। इसी परिप्रेक्ष्य में आयोग द्वारा भारतीय भाषाओं में मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली का शृंखलाबद्ध प्रकाशन कराने की शुरुआत की गई है। इस योजना के अंतर्गत भारत के संविधान की आठवीं अनुसूची में उल्लेखित सभी भारतीय भाषाओं में पुस्तकें प्रकाशित कराने की योजना है।

इस शब्दावली का मुख्य उद्देश्य विभिन्न भाषाओं के उपलब्ध तकनीकी शब्दों के पर्यायों को इकट्ठा करना है ताकि यह विदित हो सके कि अधिकांश भारतीय भाषाओं शब्द निर्माण के क्षेत्र में पहले से ही समृद्ध हैं।

हमारे देश का प्रशासनिक गठन तथा कार्यात्मक प्रणाली इस प्रकार की है जिसमें अखिल भारतीय सेवाओं के अधिकारियों का एक राज्य से दूसरे में स्थानांतरण होता रहता है। ऐसी परिस्थितियों में उन्हें अच्छे प्रशासन के लिए राज्य की भाषा में उपलब्ध प्रशासनिक शब्दावली का पूरा ज्ञान होना परम आवश्यक है। वे इसका प्रयोग करके अच्छा प्रशासन दें सकते हैं तथा जनता के साथ उपयोगी अन्योन्यक्रिया सरलता से कर सकें।

आयोग ने प्रारंभ में भारतीय भाषाओं में मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली का शृंखलाबद्ध प्रकाशन कराने की शुरुआत की है। यह अपने किसी की पहली शब्दावली है जिसे “भारतीय भाषाओं में मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली” के नाम से प्रकाशित किया जा रहा है। उसके बाद अन्य विषयों पर सभी भारतीय भाषाओं में राष्ट्रीय शब्दावलियाँ तैयार की जाएंगी।

इस शब्दावली में अंग्रेजी की लगभग 4700 प्रविष्टियाँ हैं जिनमें प्रत्येक शब्द के लिए भाषा विशेष में प्रशासनिक पर्याय दिए गए हैं।

vii

मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली (अंग्रेजी-पंजाबी)

यद्यपि प्रस्तुत संस्करण एक लघु संस्करण है तथापि इसमें ऐसे बृहत् संस्करण के लिए मंच तैयार कर दिया है जिसे आयोग द्वारा भविष्य में तैयार किया जाएगा। इस शब्दावली को उन शब्दावलियों का अग्रदृश समझा जाना चाहिए जिन्हें इसके बाद आयोग द्वारा प्रकाशित किया जाएगा।

इस शब्दावली का कार्य विषय-विशेषज्ञों, विद्वानों तथा भाषाविदों द्वारा करवाया गया है। प्रारंभ में सीमित प्रतियाँ मुद्रित कराई जा रही हैं। प्रयोक्ताओं से सुझाव प्राप्त होने बाद ही इस शब्दावली का संशोधित और परिवर्धित संस्करण तैयार किया जा सकेगा। अतः प्रयोक्ताओं से अनुरोध है कि इस शब्दावली में सुधार एवं परिवर्तन करने के लिए अपने ताकिंक सुझाव शब्दावली के संपादक को भेजें ताकि उनके आधार, पर जहाँ तक संभव हो सके शब्दावली के अगले संस्करण में सुधार परिवर्तन किए जा सकें।

मैं योजना में सम्मिलित उन विषय-विशेषज्ञों एवं भाषा-विदों के प्रति हार्दिक आभार व्यक्त करता हूँ जिन्होंने इस कार्य में अपना योगदान आयोग को दिया। मैं डॉ. शाहजाद अहमद अंसारी, स.वै.अ. तथा श्रीमती चक्रप्रम बिनोदनी देवी स.वै.अ. को साधुवाद देना चाहूँगा जिन्होंने इस योजना के क्रियान्वयन के महत्वपूर्ण योगदान दिया। मैं श्री जयसिंह रावत, स.वै.अ., श्री प्रदीप कुमार, स.वै.अ. तथा श्री शैलेन्द्र सिंह, स.वै.अ. की भी विशेष रूप से प्रशंसा करता हूँ जिन्होंने इस योजना को सफल बनाने के लिए कठिन परिश्रम किया।

मैं पूर्व अध्यक्ष प्रो. के. बिजय कुमार के प्रति भी अपना आभार प्रकट करता हूँ जिन्होंने आठवीं अनुसूची में वर्णित सभी भाषाओं में एक साथ कार्य प्रारंभ कराकर वै.त.श. आयोग को नूतन दिशा प्रदान करने में महत्वपूर्ण भूमिका निभाई।

मैं अध्यक्ष महोदय के प्रति भी हार्दिक आभार व्यक्त करता हूँ जिन्होंने पूर्ण अकादमिक एवं प्रशासनिक योग्यता के साथ राष्ट्रीय महत्व के इस कार्य को पूरा करने की जिम्मेदारी मुझे सौंपी।

नई दिल्ली

महेन्द्र कुमार भारत

संपादक

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग द्वारा स्वीकृत शब्दावली निर्माण के सिद्धांत

1. अंतरराष्ट्रीय शब्दों को यथासंभव उनके प्रचलित अंग्रेजी रूपों में ही अपनाना चाहिए और हिंदी व अन्य भारतीय भाषाओं की प्रकृति के अनुसार ही उनका लिप्यंतरण करना चाहिए। अंतरराष्ट्रीय शब्दावली के अंतर्गत निम्नलिखित उदाहरण दिए जा सकते हैं:
 - (क) तत्वों और यौगिकों के नाम, जैसे - हाइड्रोजन, कार्बनडाइआक्साइड, आदि।
 - (ख) तौल और माप की इकाइयाँ और भौतिक परिमाण की इकाइयाँ, जैसे - डाइन, कैलॉरी, ऐम्पियर, आदि।
 - (ग) ऐसे शब्द जो व्यक्तियों के नाम पर बनाए गए हैं, जैसे - मार्क्सवाद (कार्ल मार्क्स), ब्रेल (ब्रेल), बायँकाट (कैप्टेन बॉयकाट), गिलोटिन (डॉ. गिलोटिन) गेरीमैंडर (मि. गेरी) ऐम्पियर (मि. ऐम्पियर फारेनहाइट तापक्रम (मि. फारेनहाइट आदि)।
 - (घ) वनस्पति विज्ञान, प्राणिविज्ञान, भूविज्ञान आदि की द्विपदी नामावली।
 - (ङ.) स्थिरांक, जैसे - π , g आदि
 - (च) ऐसे अन्य शब्द जिनका आमतौर पर सारे संसार में व्यवहार हो रहा है, जैसे - रेडियो, पेट्रोल, रेडार, इलेक्ट्रान, प्रोटॉन, न्यूट्रान, आदि।
 - (छ) गणित और विज्ञान की अन्य शाखाओं के संख्यांक, प्रतीक, चिह्न और सूत्र, जैसे - साइन, कोसाइन, टेन्जन्ट, लॉग, आदि (गणितीय संक्रियाओं में प्रयुक्त अक्षर रोमन या ग्रीक वर्णमाला के होने चाहिए)

ix

मूलभूत प्रशासनिक शब्दावली (अंग्रेजी-पंजाबी)

2. प्रतीक, रोमन लिपि में अंतरराष्ट्रीय रूप में ही रखे जाएँगे परंतु संक्षिप्त रूप नागरी और मानक रूपों में भी, विशेषतः साधारण तौल और माप में लिखे जा सकते हैं, जैसे - सेंटीमीटर का प्रतीक cm हिंदी में भी ऐसे ही प्रयुक्त होगा परंतु नागरी संक्षिप्त रूप से.मी. भी हो सकता है। यह सिद्धांत बाल-साहित्य और लोकप्रिय पुस्तकों में अपनाया जाएगा, परंतु विज्ञान और प्रौद्योगिकी की मानक पुस्तकों में केवल अंतरराष्ट्रीय प्रतीक, जैसे - cm ही प्रयुक्त करना चाहिए।
3. ज्यामितीय आकृतियों में भारतीय लिपियों के अक्षर प्रयुक्त किए जा सकते हैं, जैसे - क, ख, ग या अ, ब, स परंतु त्रिकोणमितीय संबंधों में कवेल रोमन अथवा ग्रीक अक्षर ही प्रयुक्त करने चाहिए, जैसे-साइन A, कॉस B, आदि।
4. संकल्पनाओं को व्यक्त करने वाले शब्दों का सामान्यतः अनुवाद किया जाना चाहिए।
5. हिंदी पर्यायों का चुनाव करते समय सरलता, अर्थ की परिशुद्धता, और सुव्वोधता का विशेष ध्यान रखना चाहिए। सुधार-विरोधी प्रवृत्तियों से बचना चाहिए।
6. सभी भारतीय भाषाओं के शब्दों में यथासंभव अधिकाधिक एकरूपता लाना ही इसका उद्देश्य होना चाहिए और इसके लिए ऐसे शब्द अपनाने चाहिए जो-
 - (क) अधिक से अधिक प्रादेशिक भाषाओं में प्रयुक्त होते हों, और
 - (ख) संस्कृत धातुओं पर आधारित हों।
7. ऐसे देशी शब्द जो सामान्य प्रयोग के पारिभाषिक शब्दों के स्थान पर हमारी भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे - telegraphy/telegram के लिए तार, continent के लिए महाद्वीप, post के लिए डाक, आदि इसी रूप में व्यवहार में लाए जाने चाहिए।
8. अंग्रेजी, पुर्तगाली, फ्रांसीसी, आदि भाषाओं के ऐसे विदेशी शब्द जो भारतीय भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे - टिकट, सिगनल, पेन्शन, पुलिस ब्यूरो, रेस्टरां, डीलक्स, आदि इसी रूप में अपनाए जाने चाहिए।

9. अंतर्राष्ट्रीय शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण- अंग्रेजी शब्दों का लिप्यतरण इतना जटिल नहीं होना चाहिए कि उसके कारण वर्तमान देवनागरी वर्णों में नए चिह्न व प्रतीक शामिल करने की आवश्यकता पड़े। शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण अंग्रेजी उच्चारण के अधिकाधिक अनुरूप होना चाहिए और उनमें ऐसे परिवर्तन किए जाएं जो भारत के शिक्षित वर्ग में प्रचलित हों।
10. **लिंग -** हिंदी में अपनाए गए अंतर्राष्ट्रीय शब्दों को, अन्यथा कारण न होने पर, पुलिंग रूप में ही प्रयुक्त करना चाहिए।
11. **संकर शब्द -** पारिभाषिक शब्दावली में संकर शब्द, जैसे guaranteed के लिए गारंटित, classical के लिए 'क्लासिकी', codifier के लिए 'कोडकार' आदि के रूप सामान्य और प्राकृतिक भाषाशास्त्रीय प्रक्रिया के अनुसार बनाए गए हैं और ऐसे शब्द रूपों को पारिभाषिक शब्दावली की आवश्यकताओं तथा सुवोधता, उपयोगिता, और संक्षिप्तता का ध्यान रखते हुए व्यवहार में लाना चाहिए।
12. **पारिभाषिक शब्दों में संधि और समास -** कठिन संधियों का यथासंभव कम से कम प्रयोग करना चाहिए और संयुक्त शब्दों के दो शब्दों के बीच हाइफन लगा देना चाहिए। इससे नई शब्द-रचनाओं को सरलता और शीघ्रता से समझने में सहायता मिलेगी। जहाँ तक संस्कृत पर आधारित 'आदिवृद्धि' का संबंध है, 'व्यावहारिक', 'लाक्षणिक', आदि प्रचलित संस्कृत तत्सम शब्दों में आदिवृद्धि का प्रयोग ही अपेक्षित है परंतु नवनिर्मित शब्दों में इससे बचा जा सकता है।
13. **हलंत -** नए अपनाए हुए शब्दों में आवश्यकतानुसार हलंत का प्रयोग करके उन्हें सही रूप में लिखना चाहिए।
14. **पंचम वर्ण का प्रयोग -** पंचम वर्ण के स्थान पर अनुस्वार का प्रयोग करना चाहिए। परंतु lens, patent, आदि शब्दों का लिप्यंतरण लैंस, पेटेंट न करके, लैन्स, पेटेन्ट या पेटेण्ट ही करना चाहिए।

Principles for Evolution of Terminology Approved by the Commission For Scientific and Technical Terminology

1. 'International terms' should be adopted in their current English forms, as far as possible and transliterated in Hindi and other Indian languages according to their genius. The following should be taken as example of international terms.
 - (a) Names of elements and compounds, e.g. Hydrogen, Carbon dioxide, etc.;
 - (b) Units of weights, measures and physical quantities, e.g. dyne, calorie, ampere, etc.
 - (c) Terms based on proper names e.g., Marxism (Karl Marx), Braille (Braille), Boycott (Capt. Boycott), Guillotine (Dr. Guillotin), Gerrymander (Mr. Gerry), Ampere (Mr. Ampere), Fahrenheit scale (Mr. Fahrenheit). etc.
 - (d) Binomial nomenclature in such sciences as Botany, Zoology, Geology etc.;
 - (e) Constants, e.g., π , g, etc.;
 - (f) Words like radio, radar, electron, proton, neutron, etc., which have gained practically world-wide usage.
 - (g) Numerals, symbols, signs and formulae used in mathematics and other sciences e.g., sin, cos, tan, log etc. (Letters used in mathematical operation should be in Roman or Greek alphabets).
2. The symbols will remain in international form written in Roman script, but abbreviations may be written in Nagari and standardised form, specially for common weights and measures, e.g., the symbol 'cm' for centimeter will be used as such in Hindi, but the abbreviation in Nagari may be सें.मी. This will apply to

books for children and other popular works only, but in standard works of science and technology, the international symbols only like cm., should be used.

3. Letters of Indian scripts may be used in geometrical figures e.g., ਕ, ਖ, ਗ or ਅ, ਬ, ਸ but only letters of Roman and Greek alphabets should be used in trigonometrical relations e.g., sin A, cos B etc.
4. Conceptual terms should generally be translated.
5. In the selection of Hindi equivalents simplicity, precision of meaning and easy intelligibility should be borne in mind. Obscurantism and purism may be avoided.
6. The aim should be to achieve maximum possible identity in all India languages by selecting terms.
 - (a) common to as many of the regional languages as possible, and
 - (b) based on Sanskrit roots.
7. Indigenous terms, which have come into vogue in our languages for certain technical words of common use, as ਤਾਰ for telegraph/telegram, ਮਹਾਦੰਬੀਪ for continent, ਡਾਕ for post etc. should be retained.
8. Such loan words from English, Portuguese, French, etc., as have gained wide currency in Indian languages should be retained e.g., ticket, signal, pension, police, bureau, restaurant, deluxe etc.
9. **Transliteration of International terms into Devanagari Script-** The transliteration of English terms should not be made so complex as to necessitate the introduction of new signs and symbols in the present Devanagari characters. The Devanagari

ਸੂਲਭੂਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਅੰਗੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ)

rendering of English terms should aim at maximum approximation to the standard English pronunciation with such modifications as prevalent amongst the educated circle in India.

10. **Gender**—The International terms adopted in Hindi should be used in the masculine gender, unless there are compelling reasons to the contrary.
11. **Hybrid formation**—Hybrid forms in technical terminologies e.g., ਗਾਰੱਟਿਟ for ‘guaranteed’, ਕਲਾਸਿਕੀ for ‘classical’, ਕੋਡਕਾਰ for ‘codifier’ etc., are normal and natural linguistic phenomena and such forms may be adopted in practice keeping in view the requirements for technical terminology, viz., simplicity, utility and precision.
12. **Sandhi and Samasa in technical terms**—Complex forms of Sandhi may be avoided and in cases of compound words, hyphen may be placed in between the two terms, because this would enable the users to have an easier and quicker grasp of the word structure of the new terms. As regards ਆਦਿਵੁਦਧਿ in Sanskrit-based words, it would be desirable to use ਆਦਿਵਦਧਿ in prevalent sanskrit tatsama words e.g., ਵਾਕਹਾਰਿਕ, ਲਾਕਣਿਕ etc. but may be avoided in newly coined words.
13. **Halant**—Newly adopted terms should be correctly rendered with the use the ‘hal’ wherever necessary.
14. **Use of Pancham Varna**—The use of ਅਨੁਸਵਾਰ may be preferred in place of ਪੰਚਮ ਵਰ্ণ but in words like ‘lens’, ‘patent’, etc., the transliteration should be ਲੈਨਸ, ਪੇਟੇਨਟ and not ਲੈਂਸ, ਪੇਟੈਨਟ or ਪੇਟੇਣਟ.

आयोग के अध्यक्ष
Chairmen of The Commission

अध्यक्ष	Chairman	Tenure
डॉ. दौलत सिंह कोठारी	Dr. Daulat Singh Kothari	1961-1965
डॉ. निहालकरण सेठी	Dr. Nihal Karan Sethi	1965-1966
डॉ. विश्वनाथ प्रसाद	Dr. Bishwa Nath Prasad	1966-1967
डॉ. एस. बालसुब्रह्मण्यम्	Dr. S. Balasubramanyam	1967-1968
डॉ. बाबूराम सक्सेना	Dr. Babu Ram Saksena	1968-1970
डॉ. कृष्ण दयाल भार्गव	Dr. Krishna Dayal Bhargava	1970
डॉ. गंटि जोगी सोमयाजी	Dr. G.J. Somayaji	1970-71
डॉ. पी. गोपाल शर्मा	Dr. P. Gopal Sharma	1971-75
प्रो. हरबंसलाल शर्मा	Prof. Harbanshhlal Sharma	1975-1980
संयुक्त शिक्षा सलाहकार	Joint Educational Adviser	1981-1983
प्रो. मलिक मोहम्मद	Prof. Malik Mohammed	1983-1987
प्रो. सूरजभान सिंह	Prof. Suraj Bhan Singh	1988-1994
प्रो. प्रेम स्वरूप सकलानी	Prof. Prem Swarup Saklani	1994-1998
डॉ. राय अवधेश कुमार श्रीवास्तव	Dr. Rai Avadhesh Kumar Srivastava	1998-2001
डॉ. हरीश कुमार	Dr. Harish Kumar	2001-2003
डॉ. पुष्पलता तनेजा	Dr. Pushpa Lata Taneja	2003-2005
प्रो. के. बिजय कुमार	Prof. K. Bijay Kumar	2005-2011
श्री ए.के.सिंह, आई.ए.एस.,	Sh. A.K.Singh, I.A.S.	2011-2012
प्रो. केशरी लाल वर्मा	Prof. Keshari Lal Verma	2012 —

A

abatement	ਉਪਸਮਨ, ਘਾਟ
abbreviation	ਸਾਰ
abduction	ਹੁਦਾਲਾ
abeyance	ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਰੋਕ(ਕਨੂੰਨੀ) ਸਥਚਾਨ
ability	ਯੋਗਤਾ
ab initio	ਮੁਢ ਤੋਂ, ਸੁਰੂ ਤੋਂ
able	ਯੋਗ
abnormal	ਅਸਹਿਜ, ਅਸਮਾਨ
abolition	ਖਾਤਮਾ, ਖਤਮ, ਸਮਾਪਤੀ
abolition of post	ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ
above mentioned	ਉਪਰ ਲਿਖਿਤ, ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ
above quoted	ਉਪਰ ਸੰਕੇਤਕ
above said	ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ, ਉੱਤੇ ਕਿਹਾ ਹੋਇਆ
absence	ਗੈਰਹਾਜ਼ਿਰੀ, ਬੋਚ
absentee	ਹੈਰਹਾਜ਼ਿਰ
absenteeism	ਗੈਰਹਾਜ਼ਿਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਭਾ, ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਰਹਿਣਾ
absentee statement	ਗੈਰਹਾਜ਼ਿਰੀ ਵੇਰਵਾ
absolute	ਪੂਰਨ, ਨਿਰਪੱਖ
absolute monopoly	ਇਕ-ਅਧਿਕਾਰ
absolute ownership	ਪੂਰਨ ਮਾਲਿਕੀ
absorption	ਲੀਣ ਹੋਣਾ, ਵਿੱਚੇ ਸਮਾ ਜਾਣਾ, ਸਮੇ-ਲੈਣਾ
abstract	ਸਾਰ
abstract statement	ਸਾਰ ਵੇਰਵਾ

1

2—197 Min. of HRD/2015

absurd	accountable
absurd	ਅਰਥ ਹੀਨ, ਬੇਤੁਕਾ
abundance	ਬਹੁਤਾਤ
abuse of power	ਸਕਤੀ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ
abusive language	ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ (ਦੀ ਭਾਸਾ)
academic	ਅਕਾਦਮਿਕ, ਵਿਦਿਅਕ
academic discussion	ਅਕਾਦਮਿਕ ਚਰਚਾ
academic leave	ਅਕਾਦਮਿਕ ਛੁੱਟੀ
academic qualification	ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਸਿਖਿਅਕ ਯੋਗਤਾ
academic record	ਸਿਖਿਅਕ ਰਿਕਾਰਡ, ਸਿਖਿਅਕ ਅਤੀਲੇਖ
accede	ਮੰਨ ਲੈਣਾ, ਗਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, (ਖੇਤਰ ਨੂੰ) ਨਾਲ ਮਿਲਾਣਾ
accept	ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਮੰਨ ਲੈਣਾ
acceptance	ਮੰਜੂਰੀ, ਗਰਹਿਣ ਕਰਨਾ (ਕਨੂੰਨ) ਸਵੀਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਵਾਗੀਤ
acceptance of office	ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ
acceptance of tender	ਨਿਵਿਦਾ (ਟੈਂਡਰ) ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ
access	ਪਹੁੰਚ
accession	ਤਜ ਪੇਸ਼ੀ, ਤਖਤਨਸੀਨੀ, ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚਚੜਾਨਾ (ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ)
accessory	ਗੌਣ ਪੂਰਕ ਚੀਜ਼, ਉਪਸਾਧਨ
accident	ਦੁਰਘਟਨ, ਹਾਦਸਾ, ਨਸ਼ੇਗ
acclimatization	ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਨੁਸਾਰੀ
accommodation	ਰਿਹਾਇਸ਼, ਗੁਜਾਰਾ
accompanist	ਸਾਥ ਚਲਣ ਵਾਲਾ, ਸੰਗਕਾਰ
accord	ਸਮਝੇਤਾ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਦੇਣਾ
accordance	ਇਕ ਰੂਪਤਾ, ਸੰਗਤੀ
accordingly	ਉੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ
account	ਲੇਖਾ, ਖਾਤਾ, ਹਿਸਾਬ
accountability	ਜਵਾਬ ਦੇਣੀ
accountable	ਜਵਾਬ ਦੇਹ, ਦੇਨਦਾਰ

2

accountancy	actual
accountancy	ਲੇਖਾ ਵਿਧੀ, ਲੇਖਾ ਕਾਰਜ
accountant	ਲੇਖਾਕਾਰ
account for	ਕਾਰਣ ਦੱਸਣਾ, ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਦੇਣਾ
account head	ਲੇਖਾ-ਸਿਰਤਾ
accrued benefit	ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹਿਤਲਾਭ
accrued pension	ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਪੈਸ਼ਨ
accumulation	ਸੰਚਯ, ਸੰਚਿਤ ਕਰਨਾ, ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ
accuracy	ਯਥਾਰਥਤਾ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ
accurate	ਯਥਾਰਥ, ਸਹੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ
accuse	ਇਲਜਾਮ ਲਾਉਣਾ
accused	ਦੇਸੀ ਅਪਰਾਧੀ
achievement	ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਉਪਲਬਧੀ
acknowledgement	ਰਸੀਦ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੂਚਨਾ, ਮੰਜੂਹੀ (ਕਨੂੰਨੀ)
acknowledgement due	ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੱਤਰ, ਰਸੀਦੀ
acquaintance	(ਵਿਆਕਤੀ) ਜਾਣੂ, ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪਰੀਚੇ
acquisition	ਅਧਿਗਰਿਹਣ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ
acquittance	ਭੁਗਤਾਨ, ਭਰਪਾਈ, ਬੰਦ-ਖਲਾਸੀ (ਕਨੂੰਨੀ)
act	ਕਾਰਜ, ਕਿਤੂ, ਅਧਿਨਿਯਮ
acting allowance	ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਕਿਆ, ਕਾਰਜ, ਸੰਘਰਸ਼
action	ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ
action plan	ਸਕ੍ਰਿਅ
active	ਸਕ੍ਰਿਅਤਾ, ਸਕ੍ਰਿਅਤਾ ਪੂਰਵਕ
actively	ਨਿਪੁੰਨ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਸਕ੍ਰਿਅਤਾਵਾਦੀ
activist	ਦੈਵੀ ਨਿੱਤ
act of God	ਅਨਾਚਾਰ
act of misconduct	ਭੁਲ-ਚੁੱਕ
acts of commission and omission	ਵਾਸਤਵਿਕ
actual	

3

actuals	adjudicator
actuals	ਵਾਸਤਵਿਕ ਆਂਕਤੇ
adaptation	ਅਨੁਕੂਲਣ, ਰੂਪ ਅਨੁਕੂਲ, ਰੂਪਾਂਤਰ
addition	ਧੋਗ, ਜੋੜ, ਵਾਧਾ, ਵਧੀਕ
additional charge	ਅਤਿਰਿਕਤ ਪ੍ਰਤਾਰ
additional fund	ਅਤਿਰਿਕਤ ਤੰਡ
additional grant	ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਨੁਦਾਨ
additional information	ਅਤਿਰਿਕਤ ਸੂਚਨਾ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਜਾਨਕਾਰੀ
additional pay	ਅਤਿਰਿਕਤ ਵੇਤਨ
addition and alteration	ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਾਧਾ
address	ਪਤਾ, ਵਿਆਖਿਅਨ, ਸੰਬੋਧਨ, ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ, ਮਾਣ
	ਪੱਤਰ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ
addressee	ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਸਿਰਨਾਵਾਂਦਾਰ
address of welcome	ਅਭਿਨੰਦਨ ਪੱਤਰ
adequate	ਕਾਢੀ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ
adhere to	ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ, ਡਟੇ ਰਹਿਣਾ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹਿਣਾ
ad hoc	ਐਡ ਹੈਂਕ, ਤਦ-ਅਰਥੀ
ad hoc claim	ਤਦ-ਅਰਥੀ ਦਾਵਾ
ad hoc committee	ਤਦ-ਅਰਥੀ ਕਮੇਟੀ
ad hoc increase	ਤਦ-ਅਰਥੀ ਵਾਧਾ
ad hoc payment	ਤਦ-ਅਰਥੀ ਭੁਗਤਾਨ
adjacent	ਲਾਗਲਾ, ਨਜਦੀਕੀ, ਸਮੀਪ ਵਰਤੀ, ਨੇਤਲਾ
adjoining (=contiguous)	ਨਾਲ ਲਗਦਾ, ਕੋਲ ਦਾ, ਜੁਤਿਆ
adjournment	ਮੁਲਤਵੀਕਰਨਾ, ਕਾਰਜ,-ਸਥਗਨ
adjournment motion	ਸੁਲਤਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਸਥਗਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਕੰਮ ਰੋਕੇ
	ਪ੍ਰਸਤਾਵ
adjudge	ਨਿਆਂ-ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ (ਕਨੂੰਨ)
adjudicate	ਨਿਆਂ-ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ
adjudication	ਫੈਸਲਾ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ, ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ
adjudicator	ਨਿਆਂ-ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਿਆਂ-ਨਿਰਣਾ ਕਰਤਾ

adjustment **adoptee**

adjustment	ਸਮਾਯੋਜਨ, ਅਨੁਕੂਲਤਾ
administer	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ, (ਕਸਮ) ਚਕਾਊਣੀ, (ਦਵਾਈ) ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਖਵਾਊਣੀ, ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨੀ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ
administer oath	ਸੌਹ ਖਵਾਊਣੀ
administration	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
administration of justice	ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
administrative	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ
administrative action	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ
administrative appraisal	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ
administrative approval	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਅਨੁਮੋਦਨ
administrative authority	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ
administrative control	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰ
administrative decision	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਆਂ
administrative department	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਭਾਗ
administrative head	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ
administrative headquarters	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ
administrative measures	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਉਪਾਂਕ
administrative power	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀ
administrative sanction	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਮੰਜੂਰੀ
administrative technique	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਤਕਨੀਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਧੀ
administrative tribunal	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਰਣ
admissibility	ਗੁਹਿਣ ਯੋਗ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਯੋਗ
admissible expenditure	ਗੁਹਿਣ ਯੋਗ ਖਰਚਾ
admit	ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇਣਾ, ਅੰਦਰ ਆਣ ਦੇਨਾ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਦਾਖਿਲ ਕਰਨਾ, ਦਾਖਿਲਾ ਦੇਣਾ
admit card	ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪੱਤਰ,
admitted	ਦਾਖਿਲ, ਮਨਜ਼ੂਰ
admonish	ਤੰਬਹਿ ਕਰਨਾ, ਡਾਤ ਪਾਉਂਡੀ
adoptee	ਮੁਤਬੰਨਾ, ਗੋਦ ਲੈਣਾ

5

adopter **afresh**

adopter	ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ
adoption	ਅੰਗੀਕਰਨ, ਗੁਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਗੋਦ ਲੈਣਾ
adult	ਪ੍ਰੈਤੀ, ਸਿਆਈ, ਬਾਲਕਾ
adulteration	ਰਲਾ, ਮਿਲਾਵਟ
adultery	ਬਦਕਾਰੀ, ਧਰ-ਗਮਨ, ਵਿਭਚਾਰੀ
adult franchise	ਬਾਲਿਗ ਮੱਤ ਅਧਿਕਾਰ
ad valorem duty	ਧਥਾ ਮੁੱਲ ਮਹਿਸੂਲ
advance	ਪੇਸ਼ਗੀ, ਸਾਈ ਦੇਣਾ
advance booking	ਅਗਿਰਮ ਬੁਕਿੰਗ
advance copy	ਅਗਿਰਮ ਪ੍ਰੀ
advanced increment	ਅਗਿਰਮ (ਵੇਤਨ) ਵਾਧਾ
advance payment	ਅਗਿਰਮ ਅਦਾਇਗੀ, ਅਗਿਰਮ ਭੁਗਤਾਨ
adverse entry	ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜ਼, ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੀ
adverse remarks	ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਲੰਕਾਟਿੱਪਣੀ, ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਦੇਸ-ਅਰੋਪਣ
adverse report	ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ
advertisement	ਇਸਤਿਹਾਰ, ਵਿਗਿਆਨ
advice	ਸਲਾਹ, ਸੂਚਨਾ, ਸੰਸਤੀ
advice of payment	ਭੁਗਤਾਨ ਸੂਚਨਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਸਤੀ
advisory committee	ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ
advisory council	ਸਲਾਹਕਾਰ ਪਰੀਸਦ
advocate	ਵਕੀਲ, ਐਡਵੈਕਟ, ਪਖ-ਸਮਰਥਕ
affairs	ਕਾਰਜ, ਸਾਸਲੇ
affidavit	ਸੌਹ-ਪਤੱਤਰ, ਹਾਲੋਨਾਮਾ
affiliation	ਸੰਬੰਧਨ, ਸੰਬੰਧੀਕਰਨ
affirmation	ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਤਿਗਿਆਨ (ਕਹੁੰਣੀ)
affirmative	ਸਕਾਰਾਤਮਕ
afford	ਸਮਰਥ ਹੋਣਾ, (ਖਰਚ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਦੇ ਸਕਣਾ
aforesaid	ਪ੍ਰਤਿਵਾਦ
afresh	ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ

6

against

against	ਵਿਰੁੱਧ, ਵਿਪਰੀਤ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ, ਟਾਕਰੇ ਵਿਚ, ਬਦਲੇ, ਦੇ ਸਾਗਰੇ, ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ
age	ਉਮਰ, ਆਯੂ, ਯੁਗ
age certificate	ਉਮਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਤੱਰ
age for suffrage	ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਉਮਰ
age limit	ਉਮਰ ਦੀ ਸੀਮਾ
agency	ਸਾਥ, ਏਜੰਸੀ
agenda	ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ
age of retirement	ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ-ਉਮਰ
age of superannuation	ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਆਯੂ
aggregation	ਸਮੁੱਚ, ਸਮੂਹ
aggrieved	ਦੁਰੀ
agitation	ਅੰਦਰੋਲਨ
AGM (annual general meeting)	ਸਾਲਾਨਾ ਮਹਾਸਭਾ, ਸਾਲਾਨਾ ਅਮਸਭਾ
agreement	ਕਰਾਰ, ਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਸਹਮਤੀ, ਰਜਾਮੰਦੀ
agreement form	ਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ
agriculture	ਖੇਤੀਬਾੜੀ
agro-industry	ਸਨਾਮਤੀ ਉਦਯੋਗ
aid	ਸਹਾਇਤਾ, ਮਦਦ
alarm	ਵਿਧਦਾ ਸੰਕੇਤ, ਖਤਰੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ, ਅਲਾਰਮ
alertness	ਸਜਗ
alias	ਉਪਨਾਮ, ਤਖੱਲਸ, ਉਰਫੇ
allegation	ਦੋਸ਼, ਇਲਜਾਮ, ਉਜ
allegiance	ਨਿਸਠਾ
alliance	ਦੇਸਤੀ
allied services	ਸੰਬੰਧਤ ਸੇਵਾਵਾਂ
all inclusive cost	ਕੁਲ ਲਾਗਤ
All India Services	ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾ

allocation

animosity

allocation	ਵੰਡਾਰਾ, ਵੰਡ
allotment	ਵੰਡਾਰਾ, ਮੁਕੱਤਰ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਭਾਗ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ
allotment letter	ਵੰਡ ਪਤੱਰ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲੈਟਰ
allottee	ਵੰਡ ਪਾਤਰ
allowable	ਆਗਿਆ ਦੇ ਯੋਗ, ਇਜਾਜਤ ਦੇ ਯੋਗ
allowable expenses	ਆਗਿਆ ਜੋਗ ਖਰਚਾ, ਅਨੁਮਤੀ ਯੋਗ ਖਰਚਾ
allow an appeal	ਅਪੀਲ ਮੰਜੂਰ ਕਰਨਾ
allowance	ਤੱਤਾ, ਛੋਟ
all rights reserved	ਸਰਬ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰਖਿਆ
alphabetic order	ਵਰਣ ਕਮ
altercation	ਕਹਾ-ਸੁਣੀ
alternate	ਏਕਾਂਤਰ, ਇਕਲਪੀ
alternative	ਵਿਕਲਪ, ਵਿਕਲਪਿਕ
amalgamation	ਮਿਸ਼ਨਿਤ ਕਰਨਾ
amended draft	ਸੰਸੋਧਿਤ ਮਸੀਦਾ, ਸੰਸੋਧਿਤ ਡਗਾਡਤ
amendment	ਸੰਸੋਧਨ
amenity	ਸੁਖ-ਸੁਵਿਧਾ
amicable	ਸੁਹਿਰਦਾਰ ਪੂਰਨ, ਮਿੱਤਰਤਾ ਪੂਰਨ
ammunition	ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ
amortization of debt	ਕਰਜੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ, ਕਰਜ ਮੁਕਤੀ
amount	ਰਕਮ, ਮਾਤਰਾ
amount of pension	ਪੈਸ਼ਨ ਰਾਸ਼ੀ
analogous post	ਸਮਰੂਪ ਪਦ, ਅਨੁਰੂਪ ਪਦ
analysis	ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ
analytical study	ਵਿਸਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
ancestor	ਪੂਰਵਜ
ancillary industry	ਜੁਤਵਾਂ ਉਦਯੋਗ
animosity	ਵੈਰ

annexure	ਨੱਥੀ
anniversary	ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ
announcement	ਐਲਾਨ, ਆਖਿਆਨ, ਐਸ਼ਟਾ
annoyance	ਚਿੜ੍ਹ, ਬਿੱਜ
annual financial statement	ਸਾਲਾਨਾ ਪੂੰਜੀ ਵਿਵਰਣ
annual report	ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ
annuity	ਸਾਲਾਨਾ
anonymous	ਗੁੰਮਨਾਮ
anonymous complaint	ਗੁੰਮਨਾਮ ਸਿਕਾਇਤ
answerability	ਜਵਾਬ ਦੇਣੀ
answer sheet	ਉਤੱਤ ਪੁਸਤਿਕਾ
antagonist	ਵਿਰੋਧੀ
antecedents	ਪੂਰਵ ਵਿੜ
anticipated expenditure	ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਖਰਚਾ
anticipated income	ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਸਦਨੀ
anticipation	ਪੂਰਵਾਨੁਮਾਨ, ਪੂਰਵ ਆਸ
anticipatory bail	ਅਗ੍ਰੀਮ ਜਮਾਨਤ
anti-corruption measure	ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਨਿਰੋਖਕ ਉਪਾਯ
anti-dumping	ਪਾਟਨ ਵਿਰੋਧੀ
antique	ਪੁਰਾਤਨ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਕਦੀਮੀ, ਪੁਰਾਤਨਕਲਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ
apartheid	ਨਸਾਈ ਵਿਤਕਰਾ, ਰੰਗ ਭੇਦ
apathy	ਉਦਾਸੀਨਤਾ
apex body	ਸਿਖਰ ਸੰਸਥਾ
apology	ਖਿਮਾ ਯਾਚਨ
appeal	ਅਪੀਲ, ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ
appearance	ਹਾਜਿਰੀ, ਪੇਸ਼ੀ (ਕਨੂੰਨੀ), ਰੂਪ, ਮੂਰਤ
appeasement	ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਪਤਿਆਉਣਾ
appellate tribunal	ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਰਨ
appendix	ਅੰਤਕਾ, ਪਚਿਸ਼ਿਸ਼ਟ

appliance	arbitrary
applicable	ਉਪਜੰਤਰ
applicant	ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਨੁਕੂਲ, ਮੁਨਾਸਬ, ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ
application	ਅਵੇਦਨ, ਉਮੀਦਵਾਰ
application form	ਆਵੇਦਨ, ਅਰਜੀ, ਅਨੁਪਯੋਗ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ
applied	ਅਵੇਦਨ ਪੱਤਰ, ਅਰਜੀ
apply	ਪ੍ਰਯੋਗਿਕ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ
appointee	ਆਵੇਦਨ ਕਰਨਾ, ਅਰਜੀ ਦੇਣਾ, ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ
appointing authority	ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ
appointment	ਨਿਯੁਕਤੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ
appointment letter	ਨਿਯੁਕਤੀ
Appointments Committee of the Cabinet	ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ
apportionment of wages	ਮੰਤ੍ਰੀ ਮੰਡਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਮਿਤੀ
appraisal	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿਭਾਜਨ
appraiser	ਮੁੱਲ ਨਿਰੂਪਣ, ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਜਾਂਚ
appreciation	ਮੁਲਜਾੰਕਨ
apprehension	ਪ੍ਰਸੰਸਾ, ਵਡਿਆਈ, ਵਾਧਾ
apprentice	ਛਾਤ੍ਰਿਆ ਜਾਣਾ, ਗਿਰਫਤਾਚੀ, ਬੋਧ, ਸਮਾਝ, ਸੱਕਾ
approach	ਸਿਖਾਂਕੁਠੀ
appropriate	ਪਹੁੰਚ, ਉਪਰ ਮਾਰਗ, ਨਜ਼ਰੀਆਂ
appropriate action	ਢੁਕਵਾਂ, ਉਚਿਤ, ਵਿਨਿਯੋਗ ਕਰਨਾ
appropriate head	ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ
appropriation	ਉਪਯੁਕਤ ਸਿਰਲੇਖ
approval	ਵਿਨਿਯੋਗ
approximate	ਅਨੁਮੋਦਨ
aptitude test	ਲਗਭਗ, ਸਮੀਧ ਵਰਤੀ, ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ
arbitrary	ਚੁਝਾਣ ਪਰੀਖਿਆਂ
	ਮਨਮਰਜੀ, ਮਨਤਾਉਣਾ

arbitrate	ਸਾਲਸੀ ਕਰਨੀ
arbitration	ਸਾਲਸੀ ਫੈਸਲਾ, ਵਿਚੇਲਾ
arbitration tribunal	ਸਾਲਸੀ ਅਦਾਲਤ
arbitrator	ਵਿਚੇਲਾ, ਸਾਲਮਨਿਰਣਾਇਕ
architecture	ਵਾਸਤੁਕਲਾ, ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ
archives	ਪੁਗਲੋਖ, ਪੁਗਲੇਖ ਭਵਨ,
area	ਖੇਤਰ, ਖੇਤਰ ਫਲ
area headquarter	ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਫ਼ਤਰ
argument	ਤਰਕ, ਦਲੀਲ, ਬਹਸ
arise	ਊਂਛਾ, ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ, ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਾ
armed forces	ਸਸਤਰ ਬੱਧ ਫੈਜ਼
arrangement	ਵਿਉਤ, ਕੁਮ ਤਰਜੀਬ, ਪ੍ਰਬੰਧ
arrear	ਬਕਾਇਆ
arrear statement	ਬਕਾਇਆ ਵੇਰਵਾ
arrival report	ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
arrogance	ਹੰਕਾਰ, ਅੱਖੜਪਨ
arsenal	ਅਸਲਾਖਾਨਾ, ਸਸਤਰਸ਼ਾਲਾ
article	ਧਾਰਾ, ਵਸਤੂ, ਲੇਖ
articles of association	ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਿਯਮ
articles	ਨਿਯਮ
ascending order	ਅਰੋਹੀਕੁਮ, ਬੱਲੇ ਉੱਪਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੁਮ
ascertain	ਨਿਸਚਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਣਨਾ
as is where is	ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੈ
aspect	ਪਹਲੂ, ਪੱਖ, ਨਜ਼ਰੀਆ
aspersion	ਕਲੰਕ ਦਾਗ, ਇਲਜਾਮ, ਬਦਨਾਮੀ, ਤੁਹਮਤ
assassination	ਹੱਤਿਆ, ਕਤਲ, ਮਾਰਣਾ, ਖੂਨ ਕਰਨਾ
assault	ਹਮਲਾ
assemble	ਜੁੜਨਾ, ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ, ਜੋੜਨਾ, ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ
assembly	ਸਭਾ, ਜਮਾਅ

assent	ਅਨੁਮਤੀ
assert	ਦ੍ਰੁਤਾ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ, ਜੋਰ ਦੇਕੇ ਕਹਿਣਾ
assessee	ਨਿਰਧਾਰਤ
assessment	ਨਿਰਧਾਰਣ
assessment year	ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਰ੍਷
assessor	ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਕ, ਅਸੇਸਰ
assets	ਜਾਇਦਾਦ, ਸੰਪਤੀ, ਲੈਣਦਾਰੀਆਂ
assignee	ਪ੍ਰਾਪਤ, ਕਰਤਾ, ਭਾਗੀ, ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ
assignment	ਸਹੂਰਦਗੀ, ਸਹੂਰਦ, ਕੰਮ
assignor	ਸਮਰਧਨ ਕਰਤਾ
assistance	ਸਹਾਇਤਾ, ਮਦਦ
associate	ਸਹ, ਸਾਮਿਲ ਕਰਨਾ, ਸੰਮਿਲਿਤ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਰੀਰ ਕਰਨਾ
association	ਸੰਘ, ਦਲ, ਸੰਬੰਧ, ਸਾਥ
assumption of charge	ਕਾਰਜ ਭਾਰ ਸੰਭਾਲਣਾ
assurance	ਤਸੱਲੀ, ਬੀਮਾ, ਤਬਦੀਲੀ ਪੱਤਰ
assurance company	ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ
assure	ਤਸੱਲੀ ਦੇਣਾ
at discount	ਵੱਟੇ ਤੇ
atomic power	ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ
at par	ਉਮੌਲੀ ਕੀਮਤ ਤੇ
at premium	ਵੱਧੇ ਮੁੱਲ ਤੇ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ
attach	ਨਾਲ ਲਗਾਣਾ, ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ, ਕੁਰਦੀ ਕਰਨਾ
attached office	ਸੰਲਗਨ ਦਫ਼ਤਰ
attachment	ਨੱਥੀ, ਕੁਰਦੀ
attachment order	ਕੁਰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼
attainment	ਲਬਧੀ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ
attempt	ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ, ਉੱਦਮ, ਗੱਲਾ
attendance	ਹਾਜ਼ਰੀ

attendance register	ਹਾਜਰੀ ਰਜਿਸਟਰ
attendance slip	ਹਾਜਰੀ ਪਰਚੀ
attention	ਪਿਆਨ, ਸੁਚੇਤ
attestation	ਤਸਦੀਕ ਸੂਦਾ, ਤਸਦੀਕ
attested copy	ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਪੁੱਤੀ
attitude	ਵਿਵਹਾਰ, ਵਰਤਾਉ, ਰਵੱਧੀਆ
attractive salary	ਆਦਰਸ਼ ਤਨਖਾਹ (ਵੇਤਨ)
auction	ਨੀਲਾਮੀ ਬੇਲੀ
auctioneer	ਨੀਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
auction sale	ਨੀਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ
audience	ਸ਼ਰੋਤਾ, ਦਰਸ਼ਕ, ਸੁਨਵਾਈ
audio-visual display	ਦੂਸ, ਸ੍ਰੂਵ ਪ੍ਰਦਰਸ਼
audio-visual publicity	ਦੂਸ-ਸ੍ਰੂਵ ਪ੍ਰਚਾਰ
audit	ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਿਆ, ਲੇਖਾ ਪੜਤਾਲ
audited accounts	ਪਰੀਖਿਤ ਲੇਖ
audited balance sheet	ਚਿੱਠਾ (ਅਮਦਨ-ਖਰਚ ਦਾ)
auditing	ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਣ
audit objection	ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਿਆ ਆਪੱਤੀ
auditor's report	ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
auditorium	ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ, ਰੰਗਸ਼ਾਲਾ
audit paragraph	ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪੈਰਾ
audit report	ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਿਆ ਰਿਪੋਰਟ
austerity	ਕਿਰਸ ਨਾਲ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
austerity measures	ਕਿਰਸੀ ਦੇ ਉਪਯਾ
authentic	ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ
authorised representative	ਮਦ-ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ
authoritative	ਪਦ ਅਧਿਕਾਰਿਤ
authority	ਪਦ ਅਧਿਕਾਰੀ
authority letter	ਪਦ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ

authorized	ਪਦ-ਅਸਿਕਾਰਿਤ
authorized capital	ਪਦ-ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਪੁੱਜੀ
automatic	ਸਵੈ ਚਾਲਿਤ
autonomous	ਖੁਦ ਮੁਖਤਾਰ
autonomous body	ਖੁਦ ਮੁਖਤਾਰ ਸੰਸਥਾ
autonomy	ਖੁਦ ਮੁਖਤਾਰੀ
auxiliary	ਸਹਾਇਕ
available	ਪ੍ਰਾਪਤ, ਉਪਲਬਧ
average	ਓਸਤ, ਸਾਧਾਰਣ
average leave	ਓਸਤ ਛੁੱਟੀ
aversion	ਵਿਚੁਚੀ
avert	ਬਚਾ ਲੈਣਾ
avoid	ਤੋਂ ਬਚਣਾ, ਵਾਲਣਾ, ਛੱਡਣਾ, ਸੌਭਾਗ
avoidance of tax	ਕਰਦ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ
awaited	ਪ੍ਰਤੀਭਿਤ
award	ਪੰਚਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਨਿਰਣਾ, ਇਨਾਮ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
awarding authority	ਨਿਰਣਾਕ ਪਦ
awareness	ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਚੇਤਨਤਾ

B

backdated	ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦਾ
background	ਪਿੱਠੀ ਭੂਮੀ
back log	ਪਿਛਲਾ ਬਕਾਇਆ
back out	ਮੁਕਰ ਜਾਨਾ, ਤੋਂ ਹਟਣਾ
back reference	ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਸੰਦਰਭ
back up	ਪੂਰਤੀਕਰ

backward classes

bank rate

backward classes	ਪਿਛੜਾ ਵਰਗ
backward tribe	ਪਿਛੜੀ ਜਨ ਜਾਤੀ
bad bargain	ਆਟੇ ਦਾ ਸੌਦਾ
bad behaviour	ਬੁਰਾ ਵਿਵਹਾਰ
bad character	ਬੁਰਾ ਚਰਿੱਤਰ, ਬੁਰਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ
bad climate allowance	ਖਰਾਬ ਮੈਸਮ ਦਾ ਭੱਤਾ
bad conduct	ਬੁਰਾ ਆਚਰਣ, ਬੁਰਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ
bad debt	ਅਣ ਸੋਧਿਆ ਕਰਜ਼ਾ
baggage	ਅਸਬਾਬ, ਸਮਾਨ
bail	ਜਮਾਨਤ
balance	ਬਾਕੀ, ਸੰਤੁਲਨ
balance brought down	ਪਿੱਛੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਬਕਾਇਆ
balance brought forward	ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਬਕਾਇਆ
balanced budget	ਸੁੰਤੁਲਿਤ ਬਜਟ
balance sheet	ਚਿੱਠਾ (ਆਮਦਾਨ-ਖਰਚ ਦਾ)
ballot	ਮਤਪੱਤਰ, ਮਤ ਦਾਨ
ballot box	ਮਤਪੇਟੀ
ballot paper	ਮਤ ਪੱਤਰ
ban	ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ, ਰੇਕ, ਪਾਬੰਦੀ
bank	ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਬੈਂਕ ਖੁਰਚੇ
bank account	ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ
bank balance	ਬੈਂਕ ਬਕਾਇਆ
bank charges	ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਬੈਂਕ ਖਰਚੇ
bank guarantee	ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ
bank holiday	ਬੈਂਕ ਛੁੱਟੀ
banking facility	ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੁਵਿਧਾ, ਬੈਂਕ ਸਹੂਲੀਅਤ
banking hours	ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ
banking transaction	ਬੈਂਕ ਕਾਰਜ ਵਿਵਹਾਰ
bank rate	ਬੈਂਕ ਦਰ

15

bank reconciliation

bench

bank reconciliation	ਬੈਂਕ ਸਮਾਧਾਨ
bankrupt	ਦਿਵਾਲੀਆ
bank security	ਬੈਂਕ ਜਮਾਨਤ
bank statement	ਬੈਂਕ ਵੇਰਵਾ
banquet	ਪ੍ਰੀਤੀਭੇਜ, ਭੇਜ
bar council	ਬਾਰ ਕਾਊਂਸਲ
bargain	ਸੌਦਾ, ਸੌਦਾ ਕਰਨ
bargaining	ਸੌਦੇ ਬਾਜੀ, ਸੌਦਾਗਰੀ
barren land	ਬੰਜਰ ਜਮੀਨ
barter	ਵਸਤੂ ਵਟਾਂਡਰ
base	ਅਧਾਰ
baseless	ਨਿਰ ਅਧਾਰ, ਬੇਬੁਨਿਆਦ
basement	ਤਹਿਖਾਨਾ
base year	ਅਧਾਰ ਵਰ੍਷
basic	ਮੂਲ, ਬੁਨਿਆਦੀ
basically	ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
basic intelligence	ਅਧਾਰਿਕ ਸੂਚਨਾ
basic pay	ਮੂਲਵੇਤਨ
basic scale of pay	ਮੂਲ ਵੇਤਨ ਮਾਨ
basic training	ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
basis	ਅਧਾਰ
batch	ਬੈਚ, ਟੋਲੀ, ਖੇਪ
batch number	ਬੈਚ ਨੰਬਰ, ਖੇਪ ਨੰਬਰ
bearer cheque	ਧਾਰਕ ਚੈਕ
before cited	ਪਹਿਲੇ ਕਹਿਆ ਹੋਇਆ
behaviour	ਵਿਵਹਾਰ
belief	ਵਿਸ਼ਵਾਸ
below par	ਅੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ
bench	ਨਿਆਂ ਪੀਠ, ਬੰਚ

16

benchmark	birth anniversary
benchmark	ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਮਾਣ ਕੰਡ
beneficial	ਫਾਇਦੇ ਮੰਦ, ਹਿਤਕਾਰੀ
beneficiary	ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਹਿਤਕਾਰੀ
benefit	ਹਿਤ ਲਾਭ, ਹਿਤ, ਲਾਭ
benefit of doubt	ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਲਾਭ
benevolence	ਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
benevolent fund	ਹਿਤ ਕਾਰੀ ਫੰਡ
bequeath	ਵਸੀਅਤ ਕਰਨਾ, ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਦੇਣਾ
bequest	ਵਸੀਅਤ
bereaved	ਸੋਕ ਸੰਤਪਤ, ਸੋਕਾਵਲ
best endeavours	ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
betterment	ਬੋਹਤਰੀ, ਉੱਨੱਤੀ, ਮੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਛੁਕਾਅ, ਪੁਰਣ ਆਗੂਰ
bias	ਛੁਕਾਵ
biased opinion	ਪਖਪਾਤ ਵਾਲਾ ਮਤ
bibliography	ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ
biennial	ਦੋ ਸਾਲਾ, ਅਰਧ ਵਾਰਸਿਕ
bifurcate	ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ
bigamy	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਹ
bilateral	ਦੋ ਪੱਥੀ
bilingual	ਦੋ ਭਾਸ਼ੀ
bicameral	ਦੋ ਸਦਨ, ਦੋ ਸਦਨ ਵਾਲਾ
bill	ਬਿਲ
bill of exchange	ਵਟਾਂਦਰਾ ਪੱਤਰ
bimonthly report	ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਅਰਧ ਮਾਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ,
Binding	ਜਿਲਦਸ਼ਾਜੀ, ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
biodata	ਜੀਵਨ ਫ੍ਰਿਤ
bipartite	ਦੋ ਪੱਥੀ
bipartite agreement	ਦੋ ਪੱਥੀ ਕਰਾਰ
birth anniversary	ਜਨਮ ਵਰੇ ਰੀਢ

17

3—197 Min. of HRD/2015

birth certificate	board of revenue
birth certificate	ਜਨਮ ਪੁਮਾਣ ਪੱਤਰ
birth control	ਸੰਤਾਨ ਨਿਅੰਤਰਣ
birth date	ਜਨਮ ਤਰੀਕ
birth place	ਜਨਮ ਸਥਾਨ
birth rate	ਜਨਮ ਦਰ
biweekly	ਪੰਦਰ ਵਾਤਾ, ਹਫਤੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰੀ
black economy	ਕਾਲੀ ਅਰਥ ਹਾਲਤ
black list	ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ, ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਨਾਂ ਪਾਇਆ
blackmail	ਡਰਾ ਕੇ ਠਗਣਾ
black market	ਚੇਰ ਬਜਾਰ, ਕਾਲ ਬਜਾਰ
blame	ਦੇਸ਼ ਲਗਾਣ
blank cheque	ਕੋਰਾ ਚੈਕ
blanket deal	ਵਿਆਪਕ ਸੋਦਾ
blanket order	ਵਿਆਪਕ ਆਦੇਸ਼
blast	ਧਮਾਕਾ
blending	ਰਲਾਵਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਟਿਆ, ਸਮਸਿਸ਼ੁਣ
block	ਖੰਡ, ਬਲਾਕ
blockade	ਨਾਕਬੰਦੀ, ਅਟਾਕਾਏ, ਡੱਕਾ
blocked capital	ਅੜੀ/ਅਟਕੀ ਪੁੰਜੀ
block letter	ਮਾਫ਼ ਅੱਖਰ
blood donation	ਰਕਤਦਾਨ/ ਖੂਨ ਦਾ ਦਾਨ
blood relations	ਖੂਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ/ਲਹੂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ
blue collar job	ਸ਼ਰੀਰਕ ਕਾਰਜ
blueprint	ਬਲੁ ਪ੍ਰਿੰਟ, ਖਾਦਾ
bluff	ਛਾਂਸਾ
board	ਬੋਰਡ, ਮੰਡਲ, ਗੱਤਾ
boarding and lodging	ਭਜਨ ਤੇ ਟਿਕਾਣਾ
board of directors	ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ
board of revenue	ਮਾਲਗੁਜਾਰੀ ਮੰਡਲ

18

body	breach of confidence
body	ਨਿਕਾਸ
bodyguard	ਅੰਗ ਰਖਿਅਕ
bogus voucher	ਜਾਲੀ ਵਾਉਚਰ
bonafides	ਸੁਤ ਭਾਵ, ਸੱਜਟਾ
bond	ਬੰਧ ਪੱਤਰ, ਬਾਂਡ
bonded labour	ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ
bonus	ਬੋਨਸ
booking office	ਟਿਕਟ ਘਰ, ਬੁਕਿੰਗ ਕਲਰਕ
book-keeper	ਵਹੀ ਲਿਖਾਰੀ, ਮੁਨੀਮ
book-keeping	ਵਹੀ ਖਾਤਾ, ਪੱਸਤੀ, ਬਹੀਖਾਤਾ ਲੇਖਨ
booklet	ਛੇਟੀ ਕਿਤਾਬ, ਪੁਸਤਿਕਾ
book of reference	ਸੰਦਰਭ ਕਿਤਾਬ
book value	ਖਾਤਾ ਮੁੱਲ, ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ
booth	ਬੂਥਕਮਰਾ, ਬੂਥ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਬੂਥ ਲੁੱਟਣਾ
booth capturing	ਮਤਦਾਨ ਕਮਰੇ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ
border allowance	ਸੀਮਾ ਭੱਤਾ
border line	ਸੀਮਾ ਰੇਖਾ, ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਲਗਦਾ, ਹਦ ਨਾਲ ਲਗਦਾ
borrower	ਊਪਰ ਕਰਤਾ, ਊਪਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ
borrowing power	ਊਪਰ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
boss	ਬਾਸ
bottleneck	ਰੁਕਾਵਟ, ਅਤ੍ਰਚਨ
bracket	ਬਰੈਕਟ
boundary	ਸੀਮਾ, ਹਦ
boycott	ਬਾਅਕਾਟ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ
brain drain	ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਲਾਇਨ
branch office	ਸ਼ਾਖਾ ਦਫਤਰ, ਬਰੌਂਚ ਦਫਤਰ
breach	ਭੰਗ, ਤੇਤਨਾ
breach of agreement	ਕਰਾਰ ਭੰਗ
breach of confidence	ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਭੰਗ

19

breach of contract	building
breach of contract	ਠੇਕਾ ਭੰਗ
breach of discipline	ਅਨੁਸਾਸਨ ਤੌੜਨਾ
breach of law	ਵਿਧਿ ਭੰਗ, ਕਨੂੰਨ ਤੌੜਨਾ
breach of peace	ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ
breach of privilege	ਵਿਸੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਭੰਗ
breach of promise	ਵਚਨ ਭੰਗ
breach of rule	ਨਿਯਮ ਭੰਗ
breach of trust	ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਭੰਗ
breakage	ਟੁੱਟ-ਭੱਜ, ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਦਾ ਕਰ, ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਦੇ ਪੈਸੇ
break down	ਠਪ
break in service	ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ
break-up	ਵੇਰਵਾ
breed	ਨਸਲ
bribe	ਘੂਸ, ਰਿਸਵਤ
brief	ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਖਸਾਰ, ਬ੍ਰੀਫ
briefing	ਸਾਰ ਦੱਸਣਾ, ਪ੍ਰਖਸਾਰ ਦੱਸਣਾ
brief resume	ਸੰਖੇਪ ਬਿਰਤਾਂਤ
brilliant record	ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਕਾਰਡ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ, ਕੀਰਤੀ ਮਾਨ
bring into notice	ਪਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ
broadcast	ਪ੍ਰਸਾਰਣ
broadsheet	ਵੱਡਾ ਚਿੱਠਾ
brochure	ਵਿਵਰਣਿਕਾ
brokerage	ਦਲਾਲੀ
brought forward (b/f)	ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ
budget allocation	ਬਜਟ ਵੰਡਾਰਾ, ਬਜਟ ਨਿਰਧਾਰਣ
bugetary control	ਬਜਟ ਨਿਯੰਤਰਣ
budget estimate	ਬਜਟ ਸਿਕਦਾਰ, ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ
budget provision	ਬਜਟ ਵਿਵਸਥਾ
building	ਭਵਨ, ਇਮਾਰਤ

20

bulk	ਬੇਕ, ਅੰਬਾਰ, ਢੇਰ, ਵੱਡਾਹਿੱਸਾ, ਮਾਤਰਾ
bulk purchase	ਬੇਕ ਖਰੀਦ
bulletin	ਬੁਲੇਟਿਨ
bumper crop	ਭਰਪੂਰ ਪੈਦਾਵਾਨ
bunching of vacancies	ਖਾਲੀ ਨੋਕਰੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਛਾ
bungling	ਗੋਲਮਾਲ, ਗੋਲਮਾਲ ਕਰਨ
bureaucracy	ਨੈਕਰ ਸਾਹੀ, ਦਫਤਰ ਸਾਹੀ
bureaucrat	ਦਫਤਰ ਸਾਹ
business class	ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ
business hours (= hours of business)	ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ
businessman	ਵਪਾਰੀ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ
buy-back	ਵਾਪਸੀ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ
buyer	ਵਾਪਸੀ, ਖਰੀਦ
bye election (by election)	ਉਪਚੁਨਾਅ, ਉਪ ਨਿਰਵਾਚਨ
by hand	ਦਸਤੀ
by post	ਡਾਕ ਨਾਲ

C

cabin baggage	ਕੇਬਿਨ ਦਾ ਸਮਾਨ
cabinet	ਮੰਤਰੀਮੰਡਲ, ਕੈਵਿਬੈਟ, ਡੇਟਾ ਸੰਦੂਕ
cadre	ਸੰਗਠਨ, ਕਾਡਰ
calamity	ਵਿਪਦਾ, ਮੁਸੀਬਤ
calculation	ਗਣਨਾ, ਹਿਸਾਬ
calendar year	ਜੰਤਰੀ ਵਰਾ
campaign	ਅੰਦੇਲਨ, ਪ੍ਰਚਾਰ
campus	ਵਿਹਾਤਾ ਕੈਪੈਸ

campus interview	ਕੈਪੈਸ ਇੰਟਰਵਿਊ
cancel	ਰੱਦ ਕਰਨ
cancellation	ਰੱਦ ਕਰਨ
candidate	ਉਮੀਦਵਾਰ
candidature	ਉਮੀਦਵਾਰੀ
canvassing	ਪ੍ਰਚਾਰ
capability	ਸਮਰੱਥਾ
capable	ਸਮਰੱਥ
capacity	ਹੈਸੀਅਤ, ਸਮਰੱਥਾ
capital	ਪੂੰਜੀ, ਰਾਜਧਾਨੀ, ਸਾਫ਼ ਅੱਖਰ
capital expenditure	ਪੂੰਜੀ ਖਰਚ
capital punishment	ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
capitation fee	ਹਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਫੀਸ
capture	ਪਕੜਨਾ, ਬੰਦੀ ਬਨਾਨ
care	ਸਾਵਧਾਨੀ, ਦੇਖਭਾਲ, ਰਖਵਾਲੀ, ਪਰਵਾਹ
career	ਪੇਸ਼ਾ, ਅਜੀਏਕਾ
career development	ਅਜੀਏਕਾ ਵਿਕਾਸ
caretaker government	ਕੰਮਚਲਾਉ ਸਰਕਾਰ
carried forward (c/f)	ਅਗਾਂਹ ਵੱਧਣਾ
carry forward	ਅਗਾਂਹ ਲੈ ਜਾਣ
carrying cost	ਰਖ ਰਖਾਉ ਦੀ ਲਾਗਤ
carry over	ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਣ
cartage	ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਤਾਜ਼ਾਂ, ਚੁਆਈ
case	ਮਾਮਲਾ, ਵਿਸ਼ਾ, ਸਿਖਤੀ, ਮੁਕਦਮਾ
case study	ਮੁਕਦਮਾ ਅਧਿਐਨ
cash	ਨਕਦੀ, ਭਾਨ
cash balance	ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ, ਰੋਕੜ ਬਾਕੀ
cash book	ਵਰੀ ਖਾਤਾ, ਰੋਕੜ ਬਹੀ
cash card	ਕੈਸ ਕਾਰਡ

cash certificate	ਨਕਦੀ, ਨਕਦੀ ਕਾਰਡ, ਨਕਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਨਕਦੀ ਪੱਤਰ
cash counter	ਰੋਕੜ-ਖਿਤਕੀ
cash crop	ਰੋਕੜ-ਫਸਲ, ਨਕਦੀ ਫਸਲ
cash discount	ਨਕਦੀ-ਵੱਟਾ
cash down	ਇਕੁਝਨ ਨਕਦ
cash in hand	ਹੱਥ ਰੋਕੜ
cash memo	ਨਕਦ ਪਰਚੀ, ਕੈਸ ਮੇਮੋ
cash payment	ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ
caste	ਜਾਤੀ
caste certificate	ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
casting vote	ਨਿਰਣਾਇਕ ਮਤ
casual	ਅਚਾਨਚੱਨ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ
casual labour	ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ
casual leave	ਅਚਨਚੇਤ ਛੁਟੀ
casualty	ਦੁਰਘਟਨਾ, ਹਾਦਸਾ, ਬਿਪਤਾ, ਮੁਸੀਬਤ
casual vacancy	ਅਚਾਨਕ ਭਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ, ਅਚਨਚੇਤ ਰਿਕਤੀ
catalogue	ਸੂਚੀ ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ
categorical	ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਸਪਸ਼ਟ
category	ਕੋਟੀ, ਵਰਗ, ਸ੍ਰੀਵੀ
catering service	ਖਾਨਪਾਨ ਸੇਵਾ
caution	ਸਾਵਧਾਨ, ਖਬਰਦਾਰ, ਸਾਵਧਾਨੀ, ਚੇਤਾਵਨੀ, ਜਮਾਨਤ
caution money	ਜਮਾਨਤ ਦਾ ਰੁਪਇਆ
cease fire	ਜੰਗਬੰਦੀ
ceiling (as of "price")	(ਮੁੱਲ ਦੀ) ਅੰਤਿਮ ਸੀਮਾ
celebration	ਉਤਸਵ, ਸਮਾਰੋਹ
cell phone	ਸੈਲ ਫੋਨ
censor	ਸੌਸ਼ਰ

censure	ਨਿੰਦਾ, ਪਰਨਿੰਦਾ
censure motion	ਪਰਨਿੰਦਾ, ਪੁਸਤਾਵ
census	ਮਰਦਮ ਸੁਮਾਰੀ
central cess	ਕੇਂਦਰੀ ਉਪਕਰ
central civil service (CCS) rules	ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਵਿਲ ਸੇਵਾ ਨੇਮ
central excise	ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਫੀਸ
central government	ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ
centralization	ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ
centralized service	ਕੇਂਦਰੀਯਤਾ ਸੇਵਾ
centrally funded scheme	ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਫੰਡ ਨਾਲ ਚਲਣ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ
centrally sponsored scheme	ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਰਪਰਸਤ ਯੋਜਨਾ
central office	ਕੇਂਦਰੀ ਦਫਤਰ
central revenues	ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਗੁਜਾਰੀ
central sales tax	ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ
centre	ਕੇਂਦਰ
century	ਸਤਾਬਦੀ, ਸਦੀਮ ਸੈਕੜਾ, ਸੌ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ
cereal	ਅੰਨ, ਅਨਾਜ
cerealist	ਅਨਾਜ ਖਾਣ ਵਾਲਾ
ceremonial parade	ਸਮਾਰੋਹ ਪਰੇਡ,
ceremony	ਸਮਾਰੋਹ, ਰੀਤੀ-ਰਸਮ, ਚੱਜ ਅਚਾਰ
certificate	ਪੁਸ਼ਟ
certificate of fitness	ਸਿਹਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ, ਤੰਦਰੂਸਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ
certificate of posting	ਡਾਕ ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ
certificate of service	ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ
certification	ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰ, ਪ੍ਰਮਾਣਕ
certified copy	ਪ੍ਰਮਾਣੀਤ ਕਾਪੀ (ਪ੍ਰਤੀ)
certify	ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕਰਨਾ
cess	ਕਰ, ਚੁੰਗੀ

cessation	ਸਮਾਪਤੀ, ਠਹਿਰਾਉ
chain	ਜੰਜੀਰ, ਕੜੀ, ਚੇਨ
chairman/chairperson	ਪ੍ਰਧਾਨ
challan	ਚਾਲਾਨ
challenge	ਚਣੋਤੀ, ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ, ਆਖੇਪ (ਕਨੂੰਲੀ)
chamber	ਚੈਬਰ, ਜੱਜ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਮਰਾ, ਸਦਨ
chamber of commerce	ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਦਾ(ਮੰਡਲ)
change	ਪਰਿਵਰਤਨ, ਬਦਲਾਵ
chaos	ਅਫਰਾਤਫਰਾ, ਅਵਿਵਸਥਾ
chapter	ਅਧਿਆਇ, ਕਾਂਡ, ਚੈਪਟਰ
character assassination	ਚਰਿਤਰ ਘਾਤ
character certificate	ਚਰਿਤਰ ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ
charge	ਕਾਰਜਭਾਰ, ਆਰੋਪ, ਦੋਸ਼
charge over property	ਜਾਇਦਾਦ ਉਤੇ ਕਰ
charge sheet	ਕੋਸ਼ ਪੱਤਰ
charitable	ਦਾਤਾ, ਦਾਨੀ, ਤਰਸਵਾਨ, ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ
charity	ਦਾਨ, ਤਰਸ, ਉਦਾਰਤਾ
chart	ਚਾਰਟ, ਨਕਸ਼ਾ
charter	ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣਾ, ਚਾਰਟਰ
chassis number	ਚੈਸੀ ਨੰਬਰ
cheating	ਛਲ, ਛਲ ਕਰਨਾ
check	ਪਤਤਾਲ, ਜਾਂਚ, ਰੋਕ
check list	ਜਾਂਚ ਸੂਚੀ
check post	ਜਾਂਚ ਚੌਕੀ, ਜਾਂਚ ਨਾਕਾ
chemist	ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ, ਦਰਵਾਈਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ
cheque	ਦਰਵਾਈਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਦਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰੀ, ਚੈਕ
cheque let	ਚੈਕ ਪਰਚੀ
chief	ਪ੍ਰਮੁੱਖ, ਮੁਖੀਆਂ

children education allowance

claimant

children education allowance	ਸੰਭਾਨ ਦਾ ਸਿਖਿਆ ਭੱਤਾ
child exploitation	ਬਾਲ ਸੋਸ਼ਟ
child labour	ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਬਾਲ ਮਿਹਨਤ
child welfare	ਬਾਲ ਭਲਾਈ
chronic	ਪੁਰਾਣਾ, ਚਿਰਕਾਲੀ
chronological order(=chronological sequence)	ਕਾਲ ਕ੍ਰਮ
circle	ਗੇਲ ਚੱਕਰ, ਸਰਕਲ
circuit house	ਸਰਕਿਟ ਹਾਊਸ
circular (=circular letter)	ਗਸਤੀ ਪੱਤਰ
circulation	ਪਰਿਚਾਲਨ
circumstance	ਹਾਲਾਤ
circumstantial evidence	ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਚੁੱਤੇ ਸਬੂਤ
citation	ਹਵਾਲਾ, ਸੋਤਾ ਪੱਤਰ
citizenship	ਨਗਰਿਕਤਾ
city compensatory allowance	ਨਗਰ ਪੂਰਕ ਭੱਤਾ
civic amenities	ਨਗਰਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ
civil	ਸਿਵਿਲ, ਨਗਰਿਕ, ਦੀਵਾਨੀ, ਅਸੈਨਿਕ
civil code	ਸਿਵਿਲ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਗਰਿਕ ਸੰਹਿਤਾ
civil defence	ਨਗਰਿਕ ਸੁਰਖਿਆ
civil list	ਸਿਵਿਲ ਸੂਚੀ
civil marriage	ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਆਹ
civil procedure code	ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਕਿਆ ਸੰਹਿਤਾ
civil service	ਸਿਵਿਲ ਸੇਵਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ
civil suit	ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ
civil supplies	ਨਗਰਿਕ ਪਰਤੀ
civil war	ਖਾਨਾ ਜੰਗੀ, ਗੁਹਿ ਚੁੱਧ
claim	ਦਾਖਲਾ ਕਰਨਾ
claimant	ਦਾਖਲਦਾਰ

claim form	ਦਾਅਵਾ ਫਾਰਮ
claim for refund	ਧਾਰਮੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ
clarification	ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਸਫ਼ਲੀ
class	ਵਰਗ, ਦਰਜਾ, ਜੁਮਾਤ, ਸ੍ਰੇਣੀ
classified advertisement	ਵਰਗੀਕ੃ਤ ਵਿਗਿਆਪਨ
classified documents	ਦਸਤਾਵੇਜ਼
classified information	ਸੂਚਨਾ
classify	ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨਾ
classwise	ਵਰਗਵਾਹ, ਸ੍ਰੇਣੀਵਾਹ
clause	ਦਫ਼ਾ, ਖੰਡ
clearance	ਬਿਨਾ ਵਾਧਾ ਦੇ, ਨਿਕਾਸੀ, ਅਣ-ਆਪੱਤੀ
clear vacancy	ਸਾਫ਼ ਰਿਕਤੀ
clerical	ਕਲਰਕੀ, ਲੇਖਣ ਸੰਬੰਧੀ
clerical cadre	ਕਲਰਕੀ ਕੇਡਰ
clerical error	ਲਿਖਦੀ ਭੁੱਲ
clerical staff	ਕਲਰਕੀ ਵਰਗ
clerical work	ਕਲਰਕੀ ਕੰਮ
client	ਗਰਾਹਕ
cloak room	ਆਸਾਨਤੀ, ਸਾਮਨ ਘਰ, ਕਲਾਕ ਤੁਮ
close of the year	ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ
closing balance	ਅੰਤ ਬਕਾਇਆ
closing date	ਆਖਰੀ ਤਿਥੀ, ਅੰਤਿਮ ਤਿਥੀ
closure	ਸਮਾਪਤੀ
clue	ਸੂਤਰ, ਸੰਕੇਤ
co (as in 'co-chairman')	ਸਹਿ
co-accused	ਸਹਿ-ਅਪਰਾਧੀ
coaching	ਨਿਜੀ ਪੜਾਈ
coalition government	ਗਠਬੰਧਨ ਸਰਕਾਰ
code	ਸੰਹਿਤਾ, ਕੇਡ

code number	commercial break
code number	ਕੋਡ ਨੰਬਰ
code of conduct	ਆਚਾਰ ਸੰਹਿਤਾ
code word	ਸੰਕੇਤ ਸਬਦ
coding	ਸੰਕੇਤ ਲੇਖਣ
coercion	ਜ਼ੋਰ ਜਥਰਦਸਤੀ
co-existence	ਸਹਿ ਅਸਤਿਤਵ
cognizable	ਪਛਾਣ ਯੋਗ
cognizable offence	ਪਛਾਣ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ
cognizance	ਗਿਆਨ, ਧਿਆਨ
coincidence	ਸੰਯੋਗ
collaboration	ਸਹਿਯੋਗ
collateral security	ਹਿਰਦੀ, ਰਹਿਨ
colleague	ਸਹਕਰਮੀ, ਸਹਯੋਗੀ
collective	ਸਮੂਹਕ, ਸਮੂਹਿਕ, ਸਮੂਹ
collective responsibility	ਸਜ਼ਮੂਹਿਕ ਜਿਮੇਦਾਰੀ
collectorate	ਕੁਕੈਕਟਰੀ
collusion	ਗੁਪਤ ਗਠਜੋੜ
colony	ਬਸਤੀ, ਕਾਲੋਤੀ, ਉਪਵ ਨਿਵਸ਼
colour blindness	ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਰੰਗ ਅਨੁਕੂਲ
column	ਕਾਲਮ
combing operation	ਗਹਿਨ ਖੇਜ ਅਤਿਆਨ
command	ਕਮਾਨ, ਆਦੇਸ਼
commemoration	ਯਾਦਗਾਰੀ ਉੱਤਸਵ
commendable	ਯਾਦਗਾਰੀ
commensurate	ਅਨੁਰੂਪ
commentary	ਵਿਆਖਿਆ, ਟਿੱਪਣੀ, ਅੱਖਾਂ ਵੇਖਿਆ ਹਾਲ
comments	ਟਿੱਪਣੀ
commerce	ਵਪਾਰ, ਵਣਜ
commercial break	ਵਿਗਿਆਪਨ ਅੰਤਰਾਲ(ਬੋਕ)

commission	compensation
commission	ਆਯੋਗ, ਕਮੀਸ਼ਨ, ਆਤਤ
commissioning	ਚਾਲੂ ਕਰਨਾ
commit	ਵਚਨਬਧ ਹੋਣਾ, ਸੁਪਰਦ ਕਰਨੀ
commitment	ਪ੍ਰਤੀ ਬੱਧਤਾ, ਵਚਨ ਬੱਧਤਾ
commodity	ਵਸਤੂ, ਜਿਨਸ
common	ਸਧਾਰਨ, ਆਮ
communal	ਸੰਪਰਦਾਇਕ, ਅਵਾਮੀ
communal harmony	ਸੰਪਰਦਾਇਕ, ਸਦਭਾਵ
communicate	ਸੰਚਾਰਨ, ਦਸਨਾ, ਗਲਬਾਤ, ਕਰਨਾ, ਸਮਪਰਕ ਕਰਨਾ
communication	ਸੰਚਾਰ, ਸੰਪਰਕ
communication gap	ਸੰਬਾਰ ਦੀ ਘਾਟ
communique	ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਲਾਨ
community	ਸਮਾਜ ਸਮੁਦਾਇ
community centre	ਸਮੁਦਾਇ ਕੇਂਦਰ
community development project	ਸਮੁਦਾਇਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ
community service	ਸਮੁਦਾਇਕ ਸੇਵਾ
commutation	ਵਟਾਅ, ਪਰਿਵਰਤਨ, ਵਟਾਅ
commuted leave	ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਛੁੱਟੀ
commuted value	ਵਟਾਂਦਰਾ ਮੁੱਲ
comparison	ਤੁਲਨਾ, ਮਿਲਾਨ
compassion	ਕਿਰਪਾ, ਤਰਸ, ਰਹਿਮ
compassionate ground	ਤਰਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ
compassionate leave	ਕਿਰਪ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਛੁੱਟੀ
compatible	ਅਨੁਕੂਲ
compel	ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨਾ
compendium	ਸਾਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
compensation	ਹਾਨੀ ਪੂਰਤੀ, ਮੁਆਵਜਾ

29

compensatory allowance	computer friendly
compensatory allowance	ਹਾਨੀ ਭੱਤਾ
compensatory leave	ਏਵਜ਼ੀ ਛੁੱਟੀ
competence	ਸਮਰੱਖਤਾ
competent	ਸਮਰੱਥ
competent authority	ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ
competition	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ, ਮੁਕਾਬਲਾ
competitive examination	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ ਪਰੀਖਿਆ
compilation	ਸੰਕਲਨ
complaint	ਸਿਕਾਇਤ, ਡਰਿਆਦ (ਕਨੂੰਨੀ)
complaint book	ਸਿਕਾਇਤ ਪੁਸਤਕ
complement	ਪੂਰਕ
complementary	ਪੂਰਕ
complete	ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ
completion certificate	ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
compliance	ਆਗਿਆ ਪਾਲਨ
complicated	ਜਟਿਲ
compliment	ਅਭਿਨੰਦਨ, ਸਨਮਾਨ, ਸਲਾ
complimentary copy	ਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀ
comply with	ਪਰਲਨਾ ਕਰਨੀ, ਪਾਲਨ ਕਰਨਾ
composite culture	ਮਿਸ਼੍ਰਿਤ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
composition	ਰਚਨਾ, ਗਠਨ
comprehensive	ਵਿਆਪਕ
comprehensive insurance	ਵਿਆਪਕ ਬੀਮਾ
compromise	ਸਮਝੋਤਾ, ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨਾ
compulsory	ਲਾਜ਼ਮੀ, ਅਨਿਵਾਰੀ
compulsory retirement	ਅਨਿਵਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਵਰਿਤੀ
computer	ਕੰਪਿਊਟਰ
computer centre	ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੇਂਦਰ
computer friendly	ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਨੁਕੂਲ

30

computerization	ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ
computer language	ਕੰਪਿਊਟਰ ਭਾਸ਼ਾ
computer literacy	ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਖਰਤਾ
concept	ਸੰਕਲਪ
concern	ਫਾਦਿਕਰ, ਸਰੋਕਾਰ, ਚਿੰਤਾ
concession	ਰਿਆਇਤ
concessional rate	ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ
concession certificate	ਰਿਆਇਤੀ ਪੁਸ਼ਟੱਤਰ
conciliation	ਸੁਲਹ
concluding remarks	ਅੰਤਮ ਟਿੱਪਣੀ
conclusion	ਪਰਿਣਾਮ, ਸਮਾਪਤੀ, ਨਿਸਕਰਸ਼
conclusive	ਨਿਸ਼ਚੈਭਾਤਮਕ
concur	ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ
concurrence	ਸਕੋਹਿਮਤੀ
condemn	ਨਿਖੇਦੀ ਕਰਨਾ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਲਾਉਣਾ, ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ
condition	ਸ਼ਰਤ, ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ, ਦਸ਼ਾ ਸਥਿਤੀ
conditional	ਸ਼ਰਤਬੰਦ
conditional acceptance	ਸ਼ਰਤਬੰਦ ਮੰਜੂਰੀ
conditions of contract	ਠੋਕ ਜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
conditions of service	ਨੈਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
condolence	ਮਾਤਮ ਪੁਰਸੀ
condone	ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ
conduct	ਆਚਾਰਨ, ਆਚਾਰ-ਵਿਚਾਰ
conduct rules	ਆਚਾਰ ਨਿਯਮ
conference	ਸੰਮੇਲਨ
conference room	ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਕਮਰਾ
conferencing facility	ਸੰਮੇਲਨ ਸੁਵਿਧਾ
confer	ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
confidential	ਗੁਪਤ

31

confinement	ਸੀਮਾ ਬੱਧ, ਪ੍ਰਸੂਤ, ਜਣੋਪ
confirm	ਪਸ਼ਟੀ
confirmation	ਪਸ਼ਟੀ, ਪਸ਼ਟੀਕਰਣ
confirmation of service	ਸੇਵਾ ਦਾ ਪਸ਼ਟੀਕਰਣ
confirmation order	ਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਆਈਸ
confiscation	ਜ਼ਬਤੀ
conflict	ਸੰਘਰਸ਼, ਵਿਰੋਧ
conflicting views	ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ
conformity	ਅਨੁਚੂਪਤਾ
congratulation	ਵਧਾਈ, ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ
connection	ਸੰਬੰਧ, ਕਲੋਕਸ਼ਨ, ਜੋੜਨ
connivance	ਮੌਨ ਸਹਿਮਤੀ
conscience	ਮਨ
consensus	ਸਰਵਸੰਮਤੀ
consent	ਸਹਿਮਤੀ
consequence	ਪਰਿਮਾਣ, ਰਲ
consequent	ਅਨੁਧਾਰੀ
conservation	ਸਰਪਰਸਤੀ
consideration zone	ਵਿਚਾਰ ਖੇਤਰ
consignee	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
consignment	ਸੁਪਰਦਗੀ
consignment note	ਸੁਪਰਦਗੀ ਨੋਟ
consistent	ਇਕ ਰੂਪ, ਸਥਿਰ
consolidated fund	ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ
consolidated pay	ਸੰਚਿਤ ਵੇਤਨ
consolidated statement	ਸੰਚਿਤ ਵੇਰਵਾ
consolidation	ਚੱਕ ਬੰਦੀ, ਪੱਕਾ ਕਰਨ
conspicuous	ਸਪਸ਼ਟ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ
conspiracy	ਸਾਜ਼ਸ

32

constant	contingency allowance
constant	ਸਥਿਰ, ਨਿਰੰਤਰ
constituency	ਚੋਟ ਖੇਤਰ
constituent	ਸੰਘਟਕ
constitution	ਸੰਘਠਨ, ਸੁਵਿਧਾਨ
constraint	ਮਜ਼ਬੂਰੀ
construction	ਉਸਾਰੀ, ਨਿਰਮਾਣ, ਰਚਨਾ
consultant	ਸਲਾਹਕਾਰ
consultation	ਸਲਾਹ
consultative committee	ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਮਿਤੀ
consumable item	ਉਪਯੋਗ ਵਸਤੂ
consume	ਉਪਭੋਗ ਕਰਨਾ
consumer's goods	ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਸਤੂਆਂ
consumer forum/council	ਉਪਭੋਗਤਾ ਪਰਿਸ਼ਦ
consumer orientation	ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਭਿਮੁੱਖੀਕਰਣ
consumption	ਉਪਭੋਗ, ਖਪਤ
contact	ਸੰਪਰਕ
contact programme	ਸੰਪਰਕ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ
contagious disease	ਛੁਡਕਾਰੀ ਰੋਗ
contain	ਸਾਮਿਲ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਨਾ
contemplate	ਧਿਆਉਣਾ, ਵਿਚਾਰਨਾ
contemporary	ਸਮਕਾਲੀ
contempt of court	ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਪਮਾਨ
contention	ਵਿਵਾਦ, ਦਾਖਲਾ
contents	ਵਿਸਾਵਸਤੂ, ਅੰਸ਼, ਸਮੱਗਰੀ
contest	ਵਿਵਾਦ, ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ, ਲਵਨਾ(ਚੌਂ)
context	ਪ੍ਰਸੰਗ, ਸੰਦਰਭ, ਅਚਾਨਕ ਚੇਤ
contingencies	ਖਰਚ
contingency	ਸਮਭਾਵੀ ਸਥਿਤੀ, ਅਚਨਚੇਤ, ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ
contingency allowance	ਅਚਨਚੇਤ ਭੱਤਾ

33

4—197 Min. of HRD/2015

contingency fund	convenience
contingency fund	ਅਚਨਚੇਤ ਫੈਂਡ
contingency grant	ਅਚਨਚੇਤ ਅਨੁਦਾਨ
contingency plan	ਅਚਨਚੇਤ ਯੋਜਨਾ
contingent charges	ਅਚਨਚੇਤ ਪ੍ਰਤਾਰ
continuous appointment	ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਯੁਕਤੀ
continuous development	ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸ
continuous process	ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਆ
continuous service	ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ
contraband	ਵਿਵਰਜਿਤ
contract	ਠੋਕਾ, ਕਰਾਰ
contract deed	ਕਰਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
contract of employment	ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਕਰਾਰ
contract period	ਕਰਾਰ ਅਵਸਥਾ, ਠੋਕੇ ਦੀ ਅਵਸਥਾ
contractual document	ਠੋਕੇ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰ
contractual liability	ਕਰਾਰਗਤ ਦੇਨਦਾਰੀ
contractual service	ਕਰਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸੇਵਾ
contradiction	ਖੰਡਨ, ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧ
contradictory statement	ਅੱਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਥਨ
contrary	ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ, ਵਿਧਰੀਤ (ਉਲਟਾ)
contravention	ਉਲੰਘਣ, ਖੰਡਨ
contribution	ਚੰਦਾ, ਯੋਗਦਾਨ
contributory pension scheme	ਅੰਸਦਾਈ ਪੇਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ
contributory provident fund	ਅੰਸਦਾਈ ਭਵਿਖ ਨਿਧੀ
control	ਨਿਯੰਤਰਨ
controlling officer	ਨਿਸ਼ਤਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ
controversial	ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ
controversial matter	ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ
controversy	ਵਿਵਾਦ, ਤਕਰਾਰ
convenience	ਸਹੂਲਤ, ਸੁਵਿਧਾ

34

convention	corporation
convention	ਪ੍ਰਯਾ, ਸਭਾ, ਦਸਤੂਰ
conventional	ਰਸਮੀ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ
conversant	ਪਰਿਵਿਤ, ਜਾਨਕਾਰ
convert	ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕਰਨਾ
converted leave	ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਛੁੱਟੀ
conveyance	ਸਵਾਰੀ, ਵਾਹਨ
conveyance allowance	ਸਵਾਰੀ ਭੱਤਾ
conveyance deed	ਇਤਕਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
conveyance expenses	ਸਵਾਰੀ ਖਰਚਾ
convict	ਅਪਰਾਧੀ, ਦੋਸ਼ੀ, ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ
conviction	ਜੁਰਮ ਦਾ ਸਬੂਤ, ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ
convocation	ਦੀਖਿਆਤ ਸਮਾਰੋਹ
cooling off period	ਠਹਮੇ ਦੀ ਅਵਧੀ
cooperation	ਸਹਿਯੋਗ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ
cooperative	ਸਹਿਕਾਰੀ, ਸਹਿਯੋਗੀ
cooperative society	ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਹਿਜਿਤੀ
co-opt	ਨਾਮਜਦ ਕਰਨਾ
co-opted member	ਨਾਮਜਾਦ ਮੌਬਰ
co-ordination	ਤਾਲਮੇਲ
co-owner	ਸਹਿ-ਮਾਲਿਕ
co-partner	ਸਹਿ-ਹਿੱਸਦਾਰ
copy	ਨਕਲ, ਕਾਪੀ
copying	ਨਕਲ ਬਣਾਉਣਾ
copyright	ਕਾਪੀਰਾਈਟ
cordial	ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ
coroner	ਮੈਡੀ ਪੜਾਲਿਆ
corporate body	ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਾਡੀ
corporate planning	ਕੰਪਨੀ ਯੋਜਨਾ
corporation	ਨਿਗਮ

35

corporation tax	counselling
corporation tax	ਨਿਗਮ ਕਰ
correction	ਸੁਧਾਈ, ਸੁਧਾਰ
corrective measures (=correctives)	ਸੁਧਾਰਕ ਉਪਾਂਕ
correspondence	ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ
correspondence course	ਦੂਰ ਸਿਖਿਆ ਪਾਠਿਆਕ੍ਰਮ
correspondence portion	ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਖੰਡ
correspondent	ਨਾਮਾ ਨਿਗਾਰ, ਸੰਵਾਦਦਾਤਾ
corresponding	ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ
corrigendum	ਭੁੱਲ ਸੁਧਾਰ, ਸੁੱਧਿ ਪੱਤਰ
corroborate	ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ
corroboration	ਤਸਦੀਕ, ਪੁਸ਼ਟੀ
corrupt	ਭਿੱਸਟ, ਭਿੱਸਟ ਕਰਨਾ
corruption	ਭਿੱਸਟਾਚਾਰ
corrupt practice	ਭਿੱਸਟ ਆਚਰਨ
cosmopolitan city	ਵਿਸ਼ਵ ਨਗਰ
cost	ਲਾਗਤਪ
cost accountant	ਲਾਗਤ ਲੇਖਾਕਾਰ
cost analysis	ਲਾਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
cost ceiling	ਲਾਗਤ ਸੀਮੇ
cost effectiveness	ਲਾਗਤ ਦੀ ਕਿਫਾਇਤ
cost of living	ਨਿਰਵਾਹ ਖਰਚ
cost overrun	ਲਾਗਤ ਅਤਿਕੁਮਣ
cottage industry	ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗ
council	ਪਰਿਸਥਤ, ਕੋਸ਼ਿਲ
council of ministers	ਮੰਤਰੀ ਪਰਿਸਥਤ
council of states	ਹਾਜਸਭਾ, ਕੌਂਸਲ
counsel	ਸਲਾਹ ਦੇਣੀ, ਮਸਵਰਾ ਦੇਣਾ
counselling	ਸਲਾਹ

36

counter	ਕਾਊਂਟਰ, ਜਵਾਬੀ
counter action	ਜਵਾਬੀ, ਕਾਰਵਾਈ
counter affidavit	ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ
counter charge	ਏਸ ਦੇ ਬਦੇ ਏਸ ਲਾਉਣ
counter claim	ਪ੍ਰਤਿਦਾਅਵਾ
counterfeit currency	ਮੁਦ੍ਰਾ, ਜਾਲੀ ਕਰੋਸੀ
counterfeiting	ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ
counterfoil	ਅਧਾਰੀ, ਢੂਜਾ ਅੱਧ
counter offer	ਪ੍ਰਤਿ-ਪ੍ਰਸਤਾਵ
countersign	ਪ੍ਰਤਿ-ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨਾ
coup (de etat)	ਵਾਲਪੂਰਵਕ ਰਾਜ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਤਖ਼ਤਾ ਪਲਟ
coupon	ਕੁਪਨ
courier	ਕੁਰਿਯਰ
courier service	ਕੁਰਿਯਰ ਸੇਵਾ
course	ਮਾਰਗ, ਦਿਸ਼ਾ ਕਮ ਪ੍ਰਿਆ, ਪਾਠਕਮ
courses of study	ਪਾਠ-ਕਮ
court case	ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਮਲਾ
courtesy	ਸਿਸਟਾਚਾਰ
court of small causes	ਛੋਟੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ
covenant	ਇਕਰਾਰ ਨਾਮਾ
cover	ਕੰਜਣ, ਲਿਫਾਡਾ, ਪਨਹ
coverage	ਵਿਆਪਤੀ, ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ, ਕਵਰੇਜ
covering letter	ਸਹਿ ਪੱਤਰ
covering memo	ਸਹਿਗਿਆਪਨ
covering note	ਟਿੱਪਣੀ
crash programme	ਤੇਜ਼ ਕਾਰਯਕਮ
creamy layer	ਨਵ-ਉਨੱਤ ਵਰਗ
creation	ਸਿਰਜਨ, ਰਚਨਾ, ਨਿਰਮਾਣ
creative	ਸਿਰਜਣ ਸੀਲ

creativity	ਸਿਰਜਣ ਸੀਲਤਾ
creche	ਬਾਲਵਾੜੀ
credentials committee	ਸਨਦ ਸਮਿਤੀ
credibility	ਸਾਖ, ਵਿਸਵਾਸ ਯੋਗਤਾ
credit	ਉਪਾਰ, ਸਾਖ, ਜਮਾ
creditable	ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਯੋਗ, ਸਰਾਹਨਾ ਯੋਗ
credit advice	ਜਮਾ ਗਿਆਪਨ
credit and thrift society	ਬਚਤ ਤੇ ਉਪਾਰ ਸਮਿਤੀ
credit card	ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕਾਰਡ
credit facilities	ਉਪਾਰ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ
credit entry	ਜਮਾ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੀ
credit note	ਜਮਾ ਪੱਤਰ
creditor	ਲੋਣਦਾਰ
cremation	ਦਾਹ ਸੰਸਕਾਰ
cremation ground	ਸਪਸ਼ਾਨ ਭੂਮੀ (ਆਟ)
crew	ਜਹਾਜ਼ੀ ਅਮਲਾ
crime	ਅਪਰਾਧ
criminal breach of trust	ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਸਵਾਸ ਭੰਗ
criminal court	ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ
criminal negligence	ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਪੇਕਿਆ
criminal offence	ਦੰਡਜੋਗ ਅਪਰਾਧ
criminal procedure code	ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ
crisis	ਸੰਕਟ
crisis management	ਸੰਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
criterion	ਘੇਮਾਨਾ, ਕਮੇਟੀ
criticism	ਆਲੋਚਨਾ
cross	ਕ੍ਰਾਸ ਲਗਾਣ
cross breed	ਸੰਕਰ ਨਸਲ
cross checking	ਦੁਤਰਫੀ ਪੜਤਾਲ

crossed cheque	ਕੁਸ਼ ਚੇਕ
cross examination	ਪ੍ਰਤਿ ਪਰੀਖਿਆ, ਜਿਰਹ
cross reference	ਪਰਸਪਰ ਸੰਦਰਭ
cross voting	ਪੱਖ ਵਿਰੁਧ ਵੋਟ
crucial date	ਨਿਰਣਿਕ ਤਿਥੀ
crude	ਕੱਚਾ, ਅਣਸੋਪਿਆ, ਅਸਿਸਟ (ਤਾਜ਼ਾ)
culpable homicide	ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਨਣ ਰੱਤਿਆ
culprit	ਅਪਰਾਧੀ, ਦੋਸੀ
cultivation	ਬੋਤੀ, ਕੁਸ਼ੀ, ਵਾਧਾ
cultural exchange programme	ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ
cumulative	ਸੰਚਿਤ
currency	ਮੁਦਰਾ, ਕਰੋਸੀ
currency exchange	ਕਰੋਸੀ ਵਟਾਂਦਰਾ
currency note	ਕਰੋਸੀ ਨੋਟ
current	ਚਾਲੂ, ਪ੍ਰਚਲਿਤ, ਵਰਤਮਾਨ
current account	ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ
current duties	ਮੈਜ਼ੂਦ ਕਰਤੁੱਵਤਾਰ
current session	ਚਾਲੂ ਸੱਤਰ
curriculum vitae (cv)	ਜੀਵਨਵਿਤ
curtail	ਘੱਟ ਕਰਨਾ
custodian	ਨਿਰਹਾਲ, ਰਖਵਾਲਾ
custody	ਨਿਗਰਾਨੀ, ਹਿਰਾਸਤ
custom	ਰਿਵਾਜ, ਪ੍ਰੱਥਾ
custom(s)	ਸੀਮਾ ਸੁਲਕ
customary	ਗ੍ਰਾਹਕ ਖਰੀਦਾਰ
customary procedure	ਰਿਵਾਜੀ, ਪ੍ਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ
custom duty	ਪ੍ਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਆ
customer	ਸੀਮਾ ਸੁਲਕ
customer friendly	ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿਚ

custom examination	ਸੀਮਾ ਸੁਲਕ ਪੜਤਾਲ
cut down	ਘੱਟ ਕਰਨਾ
cut motion	ਕਟੈੜੀ ਪੁਸਤਾਵ
cut off date	ਆਖਿਰੀ ਤਰੀਖ, ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ
cycle	ਚੱਕਰ, ਦੈਰ

D

daily	ਦੈਨਿਕ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ
daily allowance	ਦੈਨਿਕ ਡੱਤਾ
daily diary	ਦੈਨਿਕ ਡਾਇਰੀ, ਦੈਨਿਕੀ, ਰੋਜ਼ਾਨਾਮਚਾ
daily register	ਦੈਨਿਕ ਰਜਿਸਟਰ
daily report	ਦੈਨਿਕ ਰਿਪੋਰਟ
daily routine	ਦੈਨਿਕ ਕਾਰਜ, ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ
daily wages	ਦੈਨਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਦਿਹਾੜੀ
dak stage	ਡਾਕ ਪੱਧਰ
dak tray	ਡਾਕ ਟ੍ਰੈ
damage	ਹਾਨੀ, ਨੁਕਸਾਨ
damages	ਤਾਵਨ(ਕਨੂੰਨੀ), ਹਰਜਾਨਾ
dangerous	ਖਤਰਨਾਕ
daring	ਨਿਛਰਤਾ, ਸਾਹਤ ਵਾਲਾ, ਨਿਰਭੀਕਤਾ
data	ਅੰਕੜੇ, ਡਾਟਾ, ਅਧਾਰ ਸਾਮਗਰੀ
data bank	ਅੰਕੜਾ ਬੈਂਕ
data base	ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ
data collection	ਅਧਾਰ ਸਾਮਗਰੀ ਇਕੱਠੀ, ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ
data feeding	ਅੰਕੜੇ ਭਰਨਾ
data processing	ਅੰਕੜਾ ਸੰਸਾਰਨ

date	ਤਾਰੀਖ, ਮਿਤਿ
date of arrival	ਆਉਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਆਇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ
date of birth	ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ
date of departure	ਜਾਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ
date of discharge	ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ
date of maturity	ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ
date of receipt	ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਾਰੀਖ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਿਤਿ
date stamp	ਤਾਰੀਖ ਮੁਹਰ
day scholar	ਦਿਨ ਦਾ ਵਿਧਯਾਰੀ
day shift	ਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰੀ
days of grace	ਰਿਆਅਤੀ ਦਿਨ
day to day work	ਹੋਜ ਦਾ ਕੰਮ
dead account	ਬਿਰਿਆ ਰਹਿਤ ਖਾਤਾ
dead line	ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ
deadlock	ਅਤਿੱਕਾ, ਅਤਚਨ, ਰੁਕਾਵਟ
dead stock register	ਛੁੱਬੀ ਰਕਮ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ, ਨਿਰਜੀਵ ਧਨ
dead weight	ਕੁਲ ਭਾਰ
deal	ਸੌਦਾ, ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ
dealing assistant	ਸੰਬੰਧੀ ਸਹਾਇਕ, ਵਰਤਾਉਸਹਾਇਕ
dealing	ਵਿਵਹਾਰ, ਲੇਣ-ਦੇਣ
death anniversary	ਬਰਸੀ
dearness allowance	ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ
death benefit	ਮੈਤ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ
death-cum-retirement gratuity	ਮੈਤ ਤੇ ਕਾਰਜ ਤਿਆਗ ਉਪਦਾਨ
death in service	ਸੇਵਾ(ਨੈਕਰੀ) ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੈਤ
deauthorization	ਚੇਕਨਾ, ਵਰਜਿਤ ਕਰਨਾ
debar	ਪਦ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦਣਾ
debit	ਕਿਸੀ ਦੇ ਨਾਂ ਉਧਾਰ ਲਿਖਣਾ
debit advice	ਕਿਸੀ ਦੇ ਨਾਂ ਉਧਾਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਲਾਹ.

debt	ਉਧਾਰ
debt management	ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
debtor	ਦੇਣਦਾਰ, ਲਿਟੀ
deceased	ਮ੍ਰਿਤ, ਦੇਹਾਂਤ, ਸੁਰਗਵਾਸੀ
decency	ਸਿਸ਼ਟਤਾ, ਸੁਸ਼ੀਲਤਾ
decentralization	ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ
deciding factor	ਨਿਰਣਾਤਮਕ ਕਾਰਕ
decision	ਨਿਰਣਾ, ਫੈਸਲਾ
decision making	ਨਿਰਣਾ ਲੈਣਾ
decision making process	ਨਿਰਣਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
declaration	ਘੋਸ਼ਣਾ, ਐਲਾਨ
declaration of income	ਆਮਦਾਨੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ
declared value	ਘੋਸ਼ਿਤ ਮੁੱਲ
declare on oath	ਸਪਥ ਲੈ ਕੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ, ਸੌਂਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ
decode	ਸੰਕੇਤ ਵਾਚਨ
decontrol	ਵਿਨਿਯੰਤ੍ਰ, ਨਿਯੰਤ੍ਰ, ਹਟਾ ਲੈਣ
decorum	ਸਿਸ਼ਟਤਾ, ਸਾਲੀਨਤਾ, ਮਰਿਆਦਾ
decrease	ਕਮੀ, ਘਟਣਾ
decree	ਡਿਗਰੀ, ਡਿਕ੍ਰੀ
dedication	ਸਮਰਪਣ
deductible	ਬਣਾਉਣਯੋਗ
deduction	ਕਟੋਂਡੀ, ਕਾਟ
deduction at source	ਮੌਤ ਤੇ ਕਟੋਂਡੀ
deduction from salary	ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਕਟੋਂਡੀ
deed	ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਲਿਖਿਤ ਪੱਤਾ
deed of mortgage	ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ
deemed university	ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
deface	ਵਿਗਾੜਨ, ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਰੁਚੁਪ ਕਰਨਾ

de facto	deliberately
----------	--------------

de facto	ਅਸਲ ਵਿਚ
defalcation	ਗਬਨ
defamation	ਮਾਨਹਾਨੀ
default	ਭੁੱਲ-ਚੁੱਕ, ਤਰੁਟੀ, ਦੋਸ਼, ਬਕਾਇਆ
defaulter	ਭੁੱਲ-ਚੁੱਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬਕਾਇਆਦਾਰ
defective	ਦੋਸ਼ ਪੂਰਣ, ਤਰੁਟੀਪੂਰਣ
defence	ਰਖਿਆ, ਬਚਾਉ
defence counsel	ਬਚਾਉ ਕਾਉਂਸਲ
defence production	ਰਖਿਆ ਉਤਪਾਦਨ
defendant	ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ
defer	ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ
deferred expenditure	ਮੁਤਵੀ ਖਰਚਾ
defiance	ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ
deficit	ਘਾਟਾ, ਕਮੀ
deficit budget	ਘਾਟੇ ਦਾ ਬਜਟ
define	ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨਾ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣਾ
defy	ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕਰਨਾ
degradation	ਪਦ ਅਵਨਤੀ, ਗੈਡ ਘਟਾਨਾ
degree	ਫਿਰੀ, ਉਪਾਧੀ, ਉਪਾਧੀ ਪੱਤਰ, ਮਾੜਾ, ਹਿੱਸਾ, ਕੋਈ,
dejure	ਘਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ
delay	ਦੇਰ ਕਰਨ, ਵਿਲੱਖ
delegate	ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ, ਅਧਿਕੂਤ ਕਰਨਾ
delegated authority	ਅਧਿਕੂਤ ਪ੍ਰਤਿਕਾਰੀ
delegation	ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਮੰਡਲ, ਸਿਸਟ ਮੰਡਲ
delegation of powers	ਸਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਪਣਾ
delete	ਹਟਾਣ, ਕੱਢਣਾ
deletion	ਲੋਪ, ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ
deliberately	ਜਾਣ ਬੁੱਝਕੇ

43

deliberation	departmental permission
--------------	-------------------------

deliberation	ਵਿਚਾਰ-ਵਾਂਦਰਾ, ਵਿਚਾਰ ਵਿਮਰਸ਼
delicencing	ਲਾਈਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਾਨ, ਲਾਈਸੈਂਸ ਹਟਾਣਾ
delimitation	ਹੱਦ ਬੰਦੀ, ਸੀਮਾ-ਨਿਰਧਾਰਨ
deliver	ਦੇਣਾ, ਸੌਪਣ, ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਜਣਨ
delivery	ਸਪੁਰਦਗੀ, ਵੰਡ, ਪਰਿਦਾਨ(ਕਨੂੰਨੀ), ਜਟੇਪਾ
demand	ਮੰਗ, ਮੰਗ ਕਰਣਾ
demand note	ਮੰਗ ਨੋਟ, ਮੰਗ ਟਿੱਪਣੀ
demarcation	ਹੱਦ ਬੰਦੀ, ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਨ
demi-official	ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ
democracy	ਲੋਕ ਤੰਤਰ, ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ
demonstration	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਨਿਰੂਪਣ, ਸੁਜਾਹਿਰਾ
demoralization	ਸਦਾਚਾਰਕ ਸਿਰਾਵਟ, ਨੈਤਿਕ ਪਤਨ
demurrage	ਦੇਰੀ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ, ਡੇਸਰੇਜ
denial	ਇਨਕਾਰ, ਨਾਹ, ਖੰਡਨ
denomination	ਨਾਂ, ਅੰਕਿਤ ਮੁਲ, ਫਿਰਕਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਉਪਜਾਤੀ
de novo	ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ
deny	ਨਾਹ ਕਰਨੀ, ਮੁਕਰਨਾ, ਖੰਡਨ ਕਰਨ
depart	ਵਿਦਾ ਹੋਣਾ, ਤੁਰ ਜਾਣਾ, ਵਿਚਲਿਤ ਹੋਣਾ, ਸਿਧਾਰਣ,
	ਮਰ ਜਾਣਾ
department	ਵਿਭਾਗ, ਮਹਿਕਮਾ
departmental	ਵਿਭਾਗੀ
departmental action	ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ
departmental enquiry	ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ
departmental investigation	ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ
departmental irregularity	ਵਿਭਾਗੀ ਉਨਿਯਮਿਤਤਾ
departmental library	ਵਿਭਾਗੀ ਪੁਸਤਕਾਲਾ
departmental negligence	ਵਿਭਾਗੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਵਿਭਾਗੀ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਵਿਭਾਗੀ ਉਪੇਖਿਆ
	ਵਿਭਾਗੀ ਅਨੁਮਤੀ
departmental permission	ਵਿਭਾਗੀ ਅਨੁਮਤੀ

departmental qualifying examination	ਵਿਭਾਗੀ ਯੋਗਤਾ, ਪਾਤਰਤਾ ਪਰੀਖਿਆ
departure	ਵਿਦਾਇਕੀ, ਕਾਰਜ, ਵਿਚਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਵਿੜੀ
dependency certificate	ਆਸ਼੍ਰਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
dependent	ਆਸ਼੍ਰਿਤ
dependent children	ਆਸ਼੍ਰਿਤ ਸੰਤਾਨ
deploy	ਪਾਲਬੰਦੀ ਕਰਨਾ, ਪੰਗਤੀ ਬੱਧ ਕਰਨਾ
deponent	ਗਵਾਹ
deportation	ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ, ਦੇਸ਼-ਨਿਰਵਾਸ
depose	ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਾ
deposit	ਜਮਾਂ, ਬੈਂਕ 'ਚ ਜਮਾਂ ਕੀਤਾ ਧਨ
depot	ਡੀਪੂ, ਗੇਦਾਮ
depreciation	ਸੰਦੀਕਰਨ, ਅਵਸੂਲਯਨ, ਮੁੱਲ ਅਪਕਰਸ਼
depressed class	ਦਲਿਤ ਵਰਗ
deprive	ਵੰਚਿਤ ਕਰਨਾ
deputation	ਡੇਪੂਟੇਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿ ਮੰਡਲ, ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੁਕਤੀ
deputation allowance	ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੁਕਤੀ ਭੱਤਾ
deputy	ਉਪ
deregistered	ਗੈਰ ਪੰਜੀਕ੍ਰਿਤ
dereliction of duty	ਕਰਤਵ ਦੀ ਉਪੇਕਿਆ
dereservation	ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ ਨੂੰ ਹਟਾਣਾ
derogation	ਨਿਰਾਦਰ, ਅਲਪੀਕਰਨ
derogatory	ਨਿਰਾਦਰ ਜਨਕ
derogatory remark	ਨਿਰਾਦਰਜਨਕ ਟੀਕਾ ਟਿੱਪਣੀ
descendant	ਨਸਲ, ਵੰਸ਼
description	ਵਰਣਨ, ਵਿਵਰਣ
deserving	ਸੁਪਾਤਰ
design	ਖਾਕਾ ਖਿਚਾਣ, ਡਿਜਾਇਨ
designate	ਨਾਂ ਮਿਥਣਾ, ਨਾਂ ਰਖਣਾ, ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਨਾ, ਉਲੋਂਭ ਕਰਨਾ

designation	dignified
designation	ਪਦਵੀ, ਪਦ ਨਾਂ
despatch	ਤੇਜਣਾ, ਘੱਲਣਾ, ਰਵਾਨਗੀ
despatch note	ਰਵਾਨਗੀ ਨੋਟ, ਰਵਾਨਗੀ ਪੱਤਰ
despatch register	ਰਵਾਨਗੀ ਰਜਿਸਟਰ
destination	ਮੰਜ਼ਿਲ, ਲਕਸ
destitute	ਅਨਾਥ, ਨਿਆਸਰਾ
detail	ਵੇਰਵਾ, ਕੰਮ ਤੇ ਤੇਜਣਾ
detailed	ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ, ਵੇਰਵੇਵਾਰ
detect	ਪਤਾ ਲਗਾਣਾ
detention	ਰੇਲ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਣਾ
detenu	ਨਜ਼ਰਬੰਦ
determination	ਨਿਰਧਾਰਣ, ਅਵਧਾਰਣ, ਸੰਕਲਪ
deterrence	ਤੁਕਾਵਟ, ਠੱਲ੍ਹ
detriment	ਹਾਨੀ, ਨੁਕਸਾਨ ਅਹਿਤ
detrimental	ਹਾਨੀਕਾਰਕ, ਹਰਜੇ ਵਾਲਾ
devaluation	ਵਿਮੁੱਲਣ, ਅਵਮੁੱਲਣ
devastation	ਤਬਾਹੀ, ਵਿਨਾਸ
development	ਵਿਕਾਸ
deviate	ਵਿਚਲਿਤ ਹੋਣਾ
device	ਵਿਉਂਤ, ਚੁਗਤ, ਸਾਧਨ
devotion	ਨਿਸ਼ਠਾ
diagnose	ਤਸ਼ਖੀਸ ਕਰਨਾ, ਨਿਦਾਨ ਕਰਨਾ
diagram	ਖਾਕਾ
diary	ਡਾਇਰੀ, ਦੈਨਿਕੀ, ਰੋਜਨਾਮਚਾ
dictation	ਸਰਤਲੇਖ, ਬੋਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਤ
dies non	ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਹੋਏ, ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਦਾ ਦਿਨ
diet	ਖੁਰਾਕ, ਆਹਾਰ
digest	ਸੰਖਿਪਤ ਕਰਨਾ, ਸਾਰ-ਸੰਖੇਪ, ਸੰਖਿਪਤ ਪੁਸਤਕ
dignified	ਗੌਰਵਮਈ, ਗੌਰਵਪੂਰਨ

dignity	discard
dignity	ਗਰਿਮਾ, ਵੜਿਆਈ
digression	ਵਿਸੇ ਤੋਂ ਭਟਕਣ, ਬਿੜਕਣ
dilatory	ਦੇਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
dilemma	ਦੁਬਿਧਾ
diligent	ਉੱਦਮੀ, ਮਿਹਨਤੀ
dimension	ਵਿਸਤਾਰ ਥੇਰਾ
diploma	ਡਿਪਲੋਮਾ, ਸਨਦ
diplomacy	ਰਾਜਨੀਤੀ, ਕੁਟਨੀਤੀ
diplomatic immunity	ਕੁਟਨੀਤਿਦ ਸੁਰਖਿਆ(ਮੁਕਤੀ)
direct	ਪ੍ਰਤੱਖ, ਸਿੱਧਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਦੇਣਾ
direct competition	ਸਿੱਧਾ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ
direct interview	ਸਿੱਧਾ ਇੰਟਰਵੀਊ, ਸਿੱਧਾ ਸਾਖਿਤਾਕਾਰ
direction	ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ
directory	ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾ
direct recruit	ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ
Disallow	ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਨਾਮੰਜੂਰੀ
disability	ਸਕਤੀਹੀਣ, ਅਸਮਰਥਤਾ, ਅਯੋਗ ਠਹਰਾਉਣਾ
disabled person	ਸਕਤੀਹੀਣ ਆਦਮੀ
disablement benefit	ਸਕਤੀਹੀਣਾ ਦਾ ਹਿਤ ਲਾਭ, ਅਪਾਰਿਜ ਹੋਣ ਦਾ ਹਿਤ ਲਾਭ
disadvantage	ਅਲਾਭ
disagree	ਮਤਭੇਦ, ਅਸੰਮਤੀ ਰਖਣਾ
disallowed	ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ
disapproval	ਅਸੰਮਤੀ, ਅਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ
disaster	ਬਿਪਦਾ, ਆਫਤ
disaster management	ਬਿਪਦਾ ਇੰਜੀਅਮ, ਬਿਪਦਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
disband	ਤੇਤ ਦੇਣਾ, ਭੰਗ ਕਰਣਾ
disbursement	ਪੈਸੇ ਦੀ ਵੰਡ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ
discard	ਅਲਗ ਕਰਨਾ, ਹਟਾ ਦੇਣਾ, ਕੱਢ ਦੇਣਾ, ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ

47

discharge	disloyal
discharge	ਕੰਮ ਦਾ ਪਾਣ ਕਰਨਾ, ਕਰਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ, ਕੰਮ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ, ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ
discharge slip	ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਰਚੀ
disciplinary action	ਅਨੁਸਾਸਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ
disciplinary procedure	ਅਨੁਸਾਸਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਕਿਵਾ(ਕਨੂੰਨੀ)
discipline	ਅਨੁਸਾਸਨ
disclaim	ਦਾਅਵਾ ਛੱਡਣਾ, ਦਾਅਵਾ ਤਿਆਗਾ, ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ
disclosure	ਪ੍ਰਗਟਾਉਣੀ, ਜਾਹਿਰ ਕਰਨਾ
discontent	ਅਸੰਤੋਸ਼
discontinuance	ਵਿਰਾਮ, ਸਮਾਪਤੀ, ਰੋਕ, ਕੁਮ ਤੰਗ
discontinue	ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਣਾ, ਸਮਾਪਤ ਕਰਣਾ
discord	ਅਣ-ਬਣ, ਅਸਹਿਮਤੀ, ਮਤਭੇਦ
discount	ਕਟੌਤੀ, ਛੁੱਟ
discover	ਮੋਕ ਕਰਨੀ, ਪਤਾ ਲਗਾਣਾ, ਪਤਾ ਕਰਨਾ
discredit	ਬੇਇਤਬਾਰੀ, ਅਪਯਸ, ਸਾਖ ਸਿਰਨੀ
discrepancy	ਅਣਮੇਲ
discretion	ਵਿਵੇਕ, ਸਿਆਇਪ
discretionary grant	ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਦਾਨ
discretionary power	ਵਿਵੇਕ ਅਧਿਕਾਰ
discrimination	ਭੇਦਭਾਵ, ਮਤ ਭੇਦ
discussion	ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਡ਼ਰਾ, ਚਰਚਾ, ਬਹਸ
dishonest	ਬੇਈਮਾਨ
dishonour (a cheque)	ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਮਨਾ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨਾ, ਆਦਰ ਨ ਕਰਨਾ
disintegration	ਵਿਘਟਨ
disk	ਡਿਸਕ
dislocation	ਵਿਸਥਾਨ, ਉੱਖਿਆਇਆ, ਸਾਸਨ ਜਾਂ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਖਲਲ ਪਾਉਣਾ
disloyal	ਬੇਵਦਾ, ਵਿਸਵਾਸ ਘਾਤੀ, ਨਿਸ਼ਠਾਹੀਨ

48

dismiss	ਪਦਵੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ, ਬਰਖਾਸਤਕਰਨਾ, ਖਾਰਿਜ ਕਰਨਾ
dismissal	ਪਦ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ
dismissal procedure	ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
disobey	ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਨਾ, ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਕਰਨਾ
disorder	ਬੇਤਰਤੀਬੀ, ਉਲਟ ਪੁਲਟ, ਰਾਤਬੜੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਗ
disorganise	ਬੇਚੂਨ-ਬੇਚੂਨ ਕਰਨਾ, ਹੁੱਲੜ ਮਚਾਉਣਾ, ਅਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨਾ
disparity	ਅਸਮਾਨਤਾ
dispatch section	ਤੇਜਣ/ਵੱਲਣ ਦਾ ਵਿਭਾਗ
dispensable	ਬੋਲੋਜਾ, ਗੈਰਜਰੂਰੀ
disperse	ਵਿਸਰਜਿਤ ਕਰਨਾ, ਖਿੰਡ-ਪੁੰਡ ਕਰਨਾ, ਤਿਤਰ-ਬਿਤਰ ਕਰਨਾ
displaced	ਵਿਸਥਾਪਿਤ
display	ਸੱਜਾ, ਸਜਾਵਟ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਵਿਖਲਾਇ
displeasure	ਅਪੂਸ਼ੰਨਤਾ, ਨਾਰਾਜਗੀ
disposal	ਨਿਬੋਤਾ, ਖਰਚ ਕਰਨਾ, ਪਰਤਾਇਆ, ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ
dispose of	ਨਿਪਟਾਨਾ, ਵਿੱਕਰੀ
disposition	ਸੁਭਾ, ਮਿਜਾਜ
dispossess	ਬੋਦਖਲ ਕਰਨਾ, ਵਾਂਝਿਆ ਰਖਣਾ, ਮਹਿਰੂਮ ਕਰਨਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਖੋਹਿਣਾ
dispute	ਵਿਵਾਦ, ਝਗੜਾ, ਪੁਆਤਾ
disqualification	ਅਯੋਗਤਾ
disregard	ਉਪਰੋਖਿਆ, ਅਵਹੇਲਨਾ
disruption	ਤੋੜ-ਤੋੜ, ਪੁੱਟ-ਸਪੁੱਟ, ਰੁਕਾਵਟ, ਭੰਗ, ਭੰਗ ਕਰਨਾ
dissatisfaction	ਅਸੰਤੋਸ਼
dissent	ਅਸੰਮਤੀ ਰਖਣਾ, ਮਤਭੇਦ ਰਖਣਾ, ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ
disservice	ਅਸੇਵਾ, ਅਣ ਉਪਕਾਰ
dissociate	ਵਿਘੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਵਖਰਿਆਉਣਾ, ਵਖ ਵਖ ਕਰ ਲੈਣਾ

dissolution	ਭੰਗ, ਵਿਘਟਨ
dissolve	ਭੰਗ ਕਰਣਾ, ਵਿਘਟਿਤ ਕਰਨਾ
distance learning	ਦੂਰ ਸਿਖਿਆ
distillery	ਸਰਾਬ ਦੀ ਭੱਠੀ, ਸਰਾਬ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ
distinct	ਵੱਖ, ਵੱਖਰਾ, ਅੱਡਗਾ, ਸਪਸ਼ਟ
distinguish	ਤੇਦ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਣਾ
distortion	ਵਿਗਾੜ, ਤੰਨ-ਤੋੜ
distress	ਦੁਖ, ਕਸਟ, ਬਿਪਤਾ
distribute	ਵੰਡਣਾ, ਵਰਤਾਉਣਾ
distribution	ਵੰਡਣਾ, ਬਟਵਾਰਾ, ਵਿਭਾਗੀ ਵੰਡ
district	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਜਨਪਦ
district centre	ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਸੈਂਟਰ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕੇਂਦ੍ਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦ੍ਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਂਦ੍ਰ
disturbance	ਦਸਾਦ, ਉਪੱਦਰ, ਰਾਤਬੜੀ, ਅਸ਼ਾਂਤੀ, ਰੁਕਾਵਟ
ditto	ਉਪਰੋਕਤ, ਉਕਤ, ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਨਕਲ
diversion	ਵਿਸਾ ਤੋਂ ਹਟਣਾ, ਵਿਪਥ ਗਮਨ, ਫੰਡ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਵਰਤਣਾ
dividend	ਲਾਭ-ਅੰਸ (ਮੰਤਰਾਲਿਆ)
division	(ਆਦਿ) ਵਿਭਾਗ, ਮੰਡਲ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ
divorce	ਤਲਾਕ, ਵਿਆਹ-ਵਿੱਛੇਦ, ਤਲਾਕ ਦੇਣਾ, ਵਿਆਹ ਵਿੱਛੇਦ ਕਰਨਾ
docket	ਡਾਕਿੱਟ, ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ
doctor	ਡਾਕਟਰ, ਹਾਕੀਮ, ਵੈਦ, ਚਿਕਿਤਸਕ
document	ਪ੍ਰਲੇਖ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣ
documentary evidence	ਦਸਤਾਵੇਜੀ ਸਾਖੀ
documentation	ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣ, ਪ੍ਰਲੇਮਨਨ
domicile	ਅਧਿਵਾਸ
domicile certificate	ਅਧਿਵਾਸ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
dominant	ਪਬਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪ੍ਰਵੁਤਾਸ਼ਾਲੀ

donation	duty room
donation	ਦਾਨ, ਉਪਹਾਰ, ਚੰਦਾ
dossier	ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਫਾਈਲ, ਡਾਸਿਅਰ
doubtful	ਸੰਦਿਗਧ, ਸੰਦੇਹ ਪੂਰਨ
dove tailing	ਕ੍ਰਮ ਬੱਧ
down grade	ਪਦ ਅਵੁਨਤੀ, ਦਰਜਾ ਘਟਾਉਣਾ
draft	ਖਰਤਾ, ਮਸੌਦਾ, ਡ੍ਰਾਫਟ (ਬੈਕ), ਦਸਤਾ, ਟੁਕੜੀ (ਫੈਜ਼ ਦੀ)
draft reply	ਜਵਾਬੀ ਮਸੌਦਾ
drastic measure	ਕਠੋਰ ਉਪਾਂਤ
draw	(ਤਨਖਾਹ ਦਾ) ਉਧਾਲਾ, ਲਾਟਰੀ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਿ੍ਖਾ, (ਚੇਕ) ਕੱਟਣਾ, ਲਿਖਣਾ
drawer	ਚੇਕ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ, ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ, ਆਹਰਤਾ, ਦਰਾਜ
drawing	ਛ੍ਰਾਂਝਿਗ, ਰੋਖ ਚਿੱਤਰ, ਆਹਰਣ
drought	ਅਨਾਵਿਸ਼ਟੀ, ਖੁਸ਼ਕਸਾਲੀ, ਮਹਿਦੀ ਅਣਹੋਂਦ
dry promotion	ਬਿਨਾ ਲਾਭ ਪਦ ਉੱਨੱਤੀ
dual charge	ਦੁਹਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਦੁਹਰਾ ਕਾਰਜ-ਭਾਰ
dual citizenship	ਦੁਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ
due	ਦੇਣ ਯੋਗ, ਦੇਣ ਬਾਕੀ, ਨਿਯਤ
due diligence	ਉਧਿਤ ਤਤਪਰਤਾ
dues	ਦੇਣ ਜੋਗ ਰਾਸ਼ੀ (ਪੈਸਾ)
duly	ਵਿਧੀਵਤ, ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ
duplicate	ਉਤਾਰਾ, ਨਕਲ, ਪ੍ਰਤਿਲਿਪੀ, ਅਨੁਲਿਪੀ
duration	ਅਵਧੀ, ਮਿਆਦ
duress	ਦਬਾਉ
duty	ਡਯੂਟੀ, ਫਰਜ, ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਸੁਲਕ
duty allowance	ਡਯੂਟੀ ਭੱਤਾ
duty chart	ਡਯੂਟੀ ਚਾਰਟ
duty leave	ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਛੁੱਟੀ
duty room	ਡਯੂਟੀ ਕਮਰਾ

51

dying declaration	efficiency
dying declaration	ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਕਥਨ, ਮਰਨ ਵੇਲੇ ਦਾ ਕਥਨ
dynamics	ਗਾਜੀ-ਵਿਗਿਆਨ

E

earmark	ਚਿਤਵਿਆ, ਉਕਤ
earned leave	ਅਰਜਿਤ ਅਵਕਾਸ, ਅਰਜਿਤ ਛੁੱਟੀ
earnings	ਆਮਦਾਨੀ, ਕਮਾਈ
eco-friendly	ਪਰਯਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ
ecology	ਪਰਸਿਥਤੀ ਵਿਗਿਆਨ
economic	ਆਰਥਿਕ, ਅਰਥ-ਸਾਸਤਰੀ
economical exploitation	ਆਰਥਿਕ ਸੋਸ਼ਾਨ
economy	ਅਰਥ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਵਿਵਸਥਾ)
economy class	ਕਿਫਾਇਤੀ ਦਰਜਾ
editing	ਸੰਪਾਦਨ
edition	ਸੰਸਕਰਣ
editorial	ਸੰਪਾਦਕੀ
education	ਸਿਖਿਆ
educational career	ਸਿਖਿਅਕ ਵਿਵਸਥਾ
educational institute	ਸਿਖਿਅਕ ਸੰਸਥਾ
educational qualification	ਸਿਖਿਅਕ ਯੋਗਤਾ
effect	ਪਰਤਾਵ
effective	ਪ੍ਰਤਾਵੀ, ਕਾਰਗਰ, ਵਾਸਤਵਿਕ
effective date	ਪ੍ਰਤਾਵੀ ਤਰੀਖ
effects	ਮਾਲਮੱਤਾ
efficacy	ਪ੍ਰਤਾਵ- ਉਤਪਾਦਕਤਾ
efficiency	ਕਾਰਜ ਕੁਸ਼ਲਤਾ

52

efficient	employee participation
efficient	ਸਮਰਥ
ejectment	ਬੇਦਖਲੀ
elaborate	ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ, ਵਿਸਤਾਰ
elapse	ਬੀਤਣਾ
elected representative	ਨਿਰਵਾਚਿਤ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿ
election	ਚੋਣ
electoral college	ਨਿਰਵਾਚਨ ਮੰਡਲ
electorate	ਨਿਰਵਾਚਨ ਖੇਤਰ
electrification	ਬਿਜਲੀਕਰਣ
electronic media	ਇਲੋਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ
elementary	ਆਰੰਡਿਕ
eligibility	ਕਾਬਲੀਅਤ, ਪਾਤਰਤਾ
eligibility test	ਕਾਬਲੀਅਤ ਪੰਤਿਖਿਆ
elimination	ਕਢ ਦੇਣਾ, ਲੋਪ
eloquence	ਸੁਣਕਤਤਾ, ਸੁਭਾਸਿਤਾ
embarrass	ਊਲਝਨ ਵਿਚ ਪਾਣਾ
embezzlement	ਗਾਬਨ
emblem	ਨਿਸ਼ਾਨ, ਮਾਅਰਕਾ
embossing seal	ਊਡਰੀ ਹੋਈ ਮੁਹਰ
emergency	ਸੰਕਟ, ਅਪਾਤ ਕਾਲ
emergency relief	ਅਪਾਤ ਰਾਹਤ
emergent	ਫੌਰੀ, ਬਹੁੱਤ ਜ਼ਰੂਰੀ
emigration	ਪਰਵਾਮਨ
emoluments	ਕੁਲ ਵੇਤਨ
empanelment	ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣਾ
empathy	ਹਮਦਰਦੀ, ਸੰਵੇਦਨ
employ	ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣਾ, ਕੰਮ ਲਾਉਣਾ
employee	ਮੁਲਾਜਿਮ
employee participation	ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਹਭਾਸਿਤਾ, ਕਰਮਚਾਰੀ

53

employee's contribution	enrolment (=enrollment)
employee's contribution	ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੋਗਦਾਨ
employees provident fund	ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ
employer	ਨਿਯੋਜਕ, ਨੈਕਰ ਰਖਣ ਵਾਲਾ,
employment	ਤੁਜਗਾਰ
employment exchange	ਤੁਜਗਾਰ ਦਫਤਰ
employment notice	ਤੁਜਗਾਰ ਸੂਚਨਾ
employment office	ਤੁਜਗਾਰ ਦਫਤਰ
empower	ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ
empowerment	ਸ਼ਕਤੀਕਰਣ
enact	ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ, ਐਕਟ ਬਣਾਉਣਾ
enactment	ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ, ਕਾਨੂੰ ਦਾ ਰੂਪ
en bloc	ਸਮੂਹਕ ਰੂਪ ਵਿਚ
encash	(ਚੈਕ) ਭੁਨਾਣ
enclose	ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ
encouragement	ਉਤਸਾਹ ਵਧਾਉਣਾ
encroachment	ਨਾਜਾਇਜ਼ ਦਖਲ
encumbrance	ਭਾਰ, ਦੇਨ ਦਰੀ
endorse	ਪਿਠਾਕਨ ਕਰਨਾ, ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ
endowment	ਸਮਰਥ ਨਿਧੀ
end product	ਅਤਿਮ ਉਤਪਾਦ
energy	ਸ਼ਕਤੀ ਉਚਾਜਾ
enforce	ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਰਨਾ
engage	ਕੱਮ ਤੇ ਲਗਾਉਣਾ, ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ
enhancement	ਵਾਧਾ
enjoin	ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ
en masse	ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ
enquiry	ਪੁੱਛ-ਗਿਚ, ਜਾਂਚ
enrol	ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ
enrolment (=enrollment)	ਭਰਤੀ, ਅੰਦਰਾਜ

54

enrolment number	ਅੰਦਰਾਜ
en route	ਬਰਾਸਤਾ
ensuing	ਆਗਾਮੀ
ensure	ਇਕੀਨ ਦਿਲਾਉਣਾ, ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨਾ
enter	ਦਰਜ ਕਰਨਾ
enterprise	ਊਂਦਮ
entertain	ਗੁਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਮਨਿਰੰਜਨ ਕਰਨਾ, ਦਰਜ ਕਰਨਾ
entertainment	ਸਤਕਾਰ, ਮਨੋਰੰਜਨ
entitle	ਹਕਦਾਰ ਹੋਣਾ, ਹਕਦਾਰ ਬਣਾਨਾ
entitled	ਹਕਦਾਰ
entitlement	ਹਕਦਾਰੀ
entrance	ਦਾਖਿਲਾ
entrant	ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾਅ
entry	ਅੰਦਰਾਜ, ਦਾਖਲਾ
entry level job	ਮੁਢਲੀ (ਸੁਰੁਆਤੀ) ਨੈਕਰੀ
enumeration	ਗਿਣਤੀ, ਗਾਣਨਾ
environment	ਵਾਤਾਵਰਣ
envoy	ਕਾਸਟ, ਦੂਤ
epidemic (disease)	ਮਹਾਮਾਰੀ ਮਹਾਮਾਰੀ
epitome	ਸਾਰ, ਨਿਚੋਤ੍ਰ
equality	ਸਮਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ
equilibrium	ਸੰਤੁਲਨ
equipment	ਸਮਗਰੀ
equity	ਨਿਰਪੇਖਤਾ, ਇਕਵੀਟੀ
equivalent	ਤੁੱਲਰਾਸੀ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ
equivocal	ਏ-ਅਰਥੀ
eradicate	ਨਿਰਮੂਲ ਕਰਨਾ
errata	ਸੁੱਧੀ ਪੱਤਰ
error	ਭੁੱਲ, ਗਲੜੀ

escalation excise (=excise duty)

escalation	ਵਾਧਾ
escort	ਰੱਖਿਅਕ
essential	ਅਵੱਸਕ
establishment	ਸਥਾਪਨਾ
estimate	ਅਨੁਮਾਨ, ਅੰਦਰਾਜ
estimated cost	ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ
ethics	ਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ
etiquette	ਸਿਸਟਾਚਾਰ
evacuation	ਨਿਕਾਸ
evade	ਟਾਲ ਜਾਣ
evaluation	ਮੁਲਾਂਕਨ
even number	ਸਮਸਥਿਅਤ
eventual	ਸੰਭਾਵਿਤ
eviction	ਬੇਦਖਲੀ
evidence	ਸਬੂਤ
evolve	ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ
exact	ਯਥਾਰਥ, ਢੁੱਕਵਾ, ਨਿਸਚਿਤ
examination	ਪਰੀਕਿਆ
examinee	ਪਰੀਕਿਆਰਥੀ
examiner	ਪਰੀਕਿਆਕ
example	ਉਦਾਹਰਨ
excavation	ਮੁਦਾਈ
excellent	ਊਤਕ੍ਰਿਸਟ
exception	ਅਪਵਾਦ
exceptional	ਅਸਾਧਾਰਨ
excess	ਅਧਿਕਤਾ, ਬਹੁਤਾਇਤ
exchange	ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ, ਵਟਾਂਦਰਾ
exchequer	ਰਾਜਕੋਸ਼
excise (=excise duty)	ਊਤਪਾਦਨ ਕਰ

exclude	ਪਰੈ ਰਮਣਾ, ਕੱਢ ਦਣਾ
exclusive	ਨਿਵੇਕਤਾ
excuse	ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਬਹਾਨਾ
execute	ਅਸਲ ਕਰਨਾ, ਨਿਮਪਾਦਨ ਕਰਨਾ
executive	ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ, ਕਰਜਪਾਲਕ, ਪ੍ਰਬੰਦਕ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ (ਸਮਿਤੀ)
executive committee	ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਮਿਤੀ
executive power	ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ਼ਕਤੀ
executives	ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਰਗ, ਪ੍ਰਬੰਦਕੀ ਵਰਗ
executive staff	ਕਾਰਜਪਾਲਕ ਸਟਾਫ਼, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਟਾਫ਼
exempt	ਛੂਟ ਦੇਣਾ
exemption	ਮੁਕਤ, ਛੂਟ
exercise	ਪਰਯੋਗ, ਪਰਯੋਗ ਕਰਨਾ
ex gratia	ਬੱਖਸ਼ਸ਼ ਵਜੋਂ
ex gratia payment	ਬੱਖਸ਼ਸ਼ ਅਦਾਇਗੀ
exhaust	ਸੱਖਣਾ ਕਰਨਾ, ਮੁਕ ਦੇਣਾ
exhaustive	ਸਰਵਾਂਗੀਓ
exhibit	ਨੁਮਾਇਸ਼ ਕਰਨੀ
exigency	ਫੌਰੀ ਲੋੜ, ਮੁਤਲਥਾ
exim policy	ਆਯਾਤ-ਨਿਰਯਾਤ ਨੀਤੀ
exit	ਨਿਕਾਸ, ਨਿਰਗਾਮ, ਨਿਕਾਸ ਦੁਆਰਾ
exit interview	ਬਹਿਰਗਮਨ ਸਾਖਿਤਾਕਾਰ (ਇੰਟਰਵਿਊ)
exit policy	ਬਹਿਰਗਮਨ ਨੀਤੀ
exit poll	ਮੱਤ-ਅਨੁਮਾਨ
ex-officio	ਪਰ ਅਨੁਮਾਨ
exonerate	ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਨਾ, ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਸਾਫ਼ੀ ਦੇਣਾ
expansion	ਵਿਸਤਾਰ, ਪ੍ਰਸਾਰ
ex-part	ਇਕ ਪੱਥੀ
expatriation	ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ, ਦੇਸ਼ ਤਿਆਰਾ, ਦੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਤਿਆਰਾ

expedient	ਉਪਯੋਗੀ, ਉਚਿਤ, ਵਿਵਹਾਰਕ
expedite	ਜਲ੍ਹਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ, ਛੋਤੀ ਕਰ ਦੇਣਾ
expel	ਕੱਧ ਦੇਣਾ, ਨਿਸ਼ਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ
expenditure	ਖਰਚ
experience	ਅਨੁਭਵ
experiment	ਪ੍ਰਯੋਗ
expert	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ, ਕੁਸ਼ਲ
expiry	ਸਮਾਪਤੀ
expiry date	ਸਮਾਪਤੀ ਤਿਥੀ
explanation	ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਵਿਆਖਿਆ
explicit	ਸਪਸ਼ਟ, ਸਾਫ਼
exploitation	ਸੋਸ਼ਨ
explore	ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ, ਖੋਜ ਕਰਨਾ
explosion	ਵਿਸਫੇਟ
export	ਨਿਰਯਾਤ
ex-post facto	ਕੱਮ ਦੇ ਬਾਅਦ
express	ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਤੁਰੰਤ, ਅਭਿਵਿਅਕਤ ਕਰਨਾ, ਵਿਅੱਕਤ
expression	ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਵਾਕ-ਅੰਸ਼
expulsion	ਨਿਰਵਾਸਨ
expunge	ਕੱਢ ਦੇਣਾ, ਹਟਾ ਦੇਣਾ
extend	ਵਧਾਉਣਾ, ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ
extent	ਵਿਸਤਾਰ, ਸੀਮਾ
external	ਬਾਹਰੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ, ਵਿਦੇਸ਼
extortion	(ਪੈਸੇ) ਐਠਣਾ, ਲੁੱਟ
extra	ਅੰਤਰਿਕਤ
extract	ਹਵਾਲਾ
extraordinary	ਅਸਾਧਾਰਣ
extravagant	ਫਿਜ਼ੂਲ ਖਰਚ

extremist	ਅਤੱਵਾਦੀ, ਉਗਰਵਾਦੀ
extrovert	ਬਾਹਰਮੁਖੀ
eye witness	ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ

F

fabricate	ਬਣਾਉਣਾ, ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ
face value	ਡ੍ਰਪੀ ਹੋਈ ਕੀਮਤ, ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ
facilitate	ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਣਾ
facility	ਸਹੂਲਤ, ਸੌਖ
facsimile	ਗੁਬਹੁ, ਨਕਲ,
fact	ਤੱਥ
factionalism	ਗੁਟਬੰਦੀ, ਗੁਟਵਾਦ
factor	ਕਾਰਕ
factory	ਕਾਰਖਾਨਾ, ਫੈਕਟਰੀ
factual	ਤੱਥ ਸਹਿਤ, ਤੱਥਤਾ
faculty	ਫੈਕਲਟੀ, ਸਿਖਿਅਕ ਸਟਾਫ, ਸਕਤੀ
fail	ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ, ਫੇਲ ਹੋਣਾ, ਚੂਕਨਾ, ਦਿਵਾਲਿਆ ਹੋ ਜਾਣਾ
fair	ਸਾਫ਼, ਉਚਿਤ, ਕਾਢੀ, ਪੁਰਨਮ ਪੱਖਰਹਿਤ, (ਰਿਪੋਰਟ), ਸਾਧਾਰਨ, ਮੇਲਾ
faith	ਸਰਧਾ, ਵਿਸਵਾਸ
fake	ਨਕਲੀ, ਜਾਲੀ
family	ਟੱਬਰ, ਪਰਵਾਰ
famine	ਕਾਲ, ਔੜ
fare	ਕਿਰਾਇਆ
farewell	ਅਲਵਿਦਾ, ਵਿਦਾਇਗੀ
farming	ਖੇਤੀ, ਕਿਰਸਾਨੀ

fatigue	ਬਕਾਵਟ
fault	ਭੁਲ ਨੁਕਸ, ਗਲੜੀ
favour	ਅਹਿਸਾਨ, ਕਿਰਪਾ, ਪੱਖਪਾਤ
feasibility	ਸੰਭਵਤਾ, ਨਿਭੱਟੇਗਿਤ
federation	ਰਾਜਸੰਘ, ਸੰਗਠਨ
fee	ਫੀਸ, ਮਿਹਨਤਾਨ
feed back	ਪੁਨਰ ਭਰਣ, ਪ੍ਰਤਿ ਪੁਸ਼ਟੀ
feeling	ਭਾਵ, ਅਹਿਸਾਸ, ਭਾਵਨਾ, ਸੰਵੇਦਨ
felicitate	ਵਧਾਈ ਦੇਨਾ
fellow	ਸਾਥੀ, (ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ ਦਾ) ਫੈਲੇ
fellowship	ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਵਜੀਫਾ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਟੱਗਤ
female	ਇਸਤਰੀ, ਜਨਾਨੀ
fertile	ਉਪਜਾਊ, ਜਰਖੇਜ਼
factitious	ਕਲਪਿਤ
fidelity	ਨਿਸ਼ਠਾ
field	ਖੇਤਰ
figure	ਅੰਕ, ਅਕਾਰ
file	ਫਾਇਲ, ਮਿਸਲ, ਫਾਇਲ ਕਰਨਾ, ਦਾਖਿਲ ਕਰਨਾ
filling	ਮਿਗਲ ਬੰਦੀ, ਫਾਇਲ ਕਰਨਾ
film	ਫਿਲਮ, ਮਿਨੇਮਾ
final	ਅੰਤਿਮ
finance	ਵਿੱਤ, ਵਿੱਤ ਪੇਸ਼
financial	ਵਿੱਤਿਧ
financier	ਵਿੱਤ ਪੇਸ਼ਕ
findings	ਲੱਭਤ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਨਿਸ਼ਕਰਸ
fine	ਜੁਰਮਾਨ
fine arts	ਲਾਲਿਤ ਕਲਾਵਾਹ
finger print	ਉਗਲੀ ਛਾਪ

finished goods	ਤਿਆਰ ਮਾਲ
fire	ਅੱਗ, ਬੰਦੂਕ ਚਲਾਉਣਾ, ਨੈਕਰੀ ਤੇ ਕਡਣਾ
firing	ਗੋਲੀ ਚਲਾਣਾ, ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ, ਗੋਲੀ ਚਲਨਾ
firm	ਫਰਮ, ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ
first aid	ਪਹਿਲਾ ਉਪਚਾਰ
first class	ਪਹਿਲੀ ਸ੍ਰੀ, ਉੱਤਮ
first division	ਪਹਿਲੀ ਸ੍ਰੀ
first information report	ਪਹਿਲੀ ਸੁਚਨਾ, ਰਿਪੋਰਟ, ਪ੍ਰਾਬਿਕੀ
fiscal	ਰਾਜਕੌਸ਼ਲ
fisheries	ਮੱਛੀ, ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਖੇਤਰ
fit	ਯੋਗ, ਉਪਯੁਕਤ, ਤੰਦਰਸਤ
fitness	ਉਪਯੁਕਤਤਾ, ਯੋਗਤਾ, ਤੰਦਰਸਤੀ
fix	ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਨਿਯਤ ਕਰਨਾ, ਸਤਿਰ ਕਰਨਾ
fixation	ਕਿਰਿਆਰਣ, ਨਿਯਤਨ
fixed	ਸਥਿਰ, ਨਿਸਚਿਤ, ਨਿਯਤ
flag	ਪਤਾਕਾ, ਝੰਡਾ
flap	ਪੱਟੀ, ਫਲੈਪ
flat	ਪੱਧਰਾ, ਇਕ ਸਾਮਨ, ਫਲੈਟ
fleet	ਬੇਤਾ
flexibility	ਲਚੀਲਾਪਨ
flight	ਫਲਾਇਟ
flood relief	ਹੱਤ ਰਾਹਤ
floor	ਸਦਨ, ਮੱਚ, ਫਰਸ਼, ਹੋਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ
flow	ਪ੍ਰਵਾਹ
fluctuation	ਊਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ, ਘੱਟ, ਵੱਧ
foeticide	ਗਰਭਨਾਸ਼, ਗਰਬਨਾਸੀ, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ
folder	ਫੋਲਡਰ
folio	ਫੋਲੀਓ, ਪੰਨਾ

follow	ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨਾ, ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ, ਪਾਲਨ ਕਰਨਾ, ਸਮਝਦਾ
following	ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ, ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ, ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ
follower	ਅਨੁਗਾਮੀ
foment	ਉਕਸਾਨਾ
foot note	ਪਦ-ਟਿੱਪਣੀ
forced labour	ਬੇਗਾਰ, ਜ਼ਬਰੀ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ
forecast	ਪੂਰਣ ਅਨੁਮਾਨ
foregone conclusion	ਪੂਰਣ ਵਿਚਾਰੀ ਕੀਤਾ ਪਹਿਲਾਮ
foreign	ਵਿਦੇਸ਼ੀ
foreman	ਫੇਰਮੈਨ
forenoon	ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
foresight	ਦੂਰੰਨਦੇਸ਼ੀ
foreword	ਪ੍ਰਕਥਨ, ਮੁਡਲੇ ਸਥਦ
forfeit	ਗੁਆ ਦੇਣਾ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ
forged	ਜਾਲੀ
forgery	ਜਾਲਸਾਜੀ
form	ਫਾਰਮ, ਪ੍ਰੈਂਟਰ, ਰੂਪ
formal	ਰਸਮੀ
format	ਰੂਪ, ਫਾਰਮੇਟ
former	ਪਹਿਲਾ, ਪੂਰਣ, ਪੂਰਵਵਰਤੀ
formula	ਸੂਤਰ
forthwith	ਤਤਕਾਲ
forward	ਅਗਾਹ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ
forwarding letter	ਅਗੇਤਹਾ ਪੱਤਰ
foundation	ਨੀਹ, ਅਧਾਰ(ਸੰਸਥਾ), ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਨ
fraction	ਭਾਹ, ਅੰਸ
franchise	ਸਤਾਬਿਕਾਰ, ਨਾਮ-ਅਧਿਕਾਰ
fraud	ਕਪਟ

free	general procedure
------	-------------------

free	ਨਿਸ਼ਲਕ, ਮੁਕਤ, ਸੁਤੰਤਰ
freeze	ਕੀਲਤ ਕਰਨਾ
freight	ਭਾੜਾ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਮਾਲ
frequency	ਵਾਰਵਰਤਾ
fuel	ਬਾਲਣ
full-scale	ਪੂਰਾ ਪੈਮਾਨਾ, ਪੂਰਨ
function	ਪ੍ਰਕਾਰਜ, ਕ੍ਰਿਤ, ਸਮਾਰੋਹ
fund	ਨਿਯੀ, ਖਜ਼ਾਨਾ, ਕੋਸ, ਫੰਡ
fundamentalism	ਕੱਟਰਵਾਦ
furnish	ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਦੇਨਾ, ਸਜ਼ਾਉਣਾ
further action	ਉਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ

G

gainful employment	ਲਾਭਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
gainful occupation	ਲਾਭਦਾਇਕ ਥੇਸ਼ਾ
gate pass	ਗੇਟ ਪਾਸ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪੱਤਰ
gazetted	ਰਾਜਪੱਤਰਿਤ
gazetted holiday	ਰਾਜਪੱਤਰਿਤ, ਅਵਕਾਸ
general	ਸਾਧਾਰਨ, ਸਰਵਜਨਿਕ, ਆਮ, (ਸੈਨਾ ਵਿਚ) ਜਨਰਲ,
general administration	ਪ੍ਰਧਾਨ(ਜਪਦ ਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ), ਮਹਾ(ਪਦ ਨਾਂ)
general body	ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
general election	ਆਮ ਨਿਕਾਅ, ਆਮ ਸਭਾ, ਸਾਧਾਰਣ ਸਭਾ
general meeting	ਆਮ ਚੇਣ, ਆਮ ਵਿਰਵਾਚਨ
general practice	ਆਮ ਸਭਾ, ਸਾਧਾਰਣ ਬੈਠਕ
general procedure	ਆਮ ਚਲਨ, ਆਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
	ਸਾਮਾਨਯ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

63

gradation	general rule
ਸਾਮਾਨਯ ਨਿਯਮ, ਵਿਆਪਕ ਨੇਮ	general rule
ਸਾਧਾਰਣ ਵਾਰਡ	general ward
ਪੀਤੀ, ਨਸਲ	generation
ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ	genius
ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਯਥਾਰਥ, ਵਾਸਤਵਿਕ, ਸੱਚਾ, ਸਹੀ	genuine
ਉਪਹਾਰ	gift
ਸਾਰ	gist
ਵਿਸ਼ਵਿਧਾਲੀ ਟੋੱਡਰ	global tender
ਪਰਿਭਾਸਕ ਕੋਸ, ਸਬਦ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਸਬਦਾਵਲੀ	glossary
ਨਿਸਾਨ,	goal
ਗੇਦਾਮ	godown
ਸੁਨਹਿਰੀ ਵਿਦਾਈ	golden handshake (=golden parachute)
ਅੱਛਾ, ਚੰਗਾ	good
ਚੰਗਾ ਆਚਰਨ	good conduct
ਸਦਭਾਵਨਾ	good faith
ਵਿਚੋਲਗੀ	good offices
ਸੁਨਾਮ, ਸਦਇੱਛਾ, ਸਦਭਾਵਨਾ	goodwill
ਰਾਜਕਰਨ, ਸਾਸਨ ਕਰਨਾ	govern
ਸਾਸਨ	governance
ਸਰਕਾਰ, ਸਾਸਨ	government
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ	Government of India
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉੱਦਮ	Government of India Concern
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਪਕ੍ਰਮ	Government of India Under-taking
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ	government press
ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਚਰਣ ਨੇਮਾਵਲੀ	government servants conduct rules
ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ	government service
ਸੇਵਾਬੰਦੀ	gradation

64

grade	ਦਰਜਾ, ਜਮਾਤ, ਸ੍ਰੇਣੀ
grading	ਸ੍ਰੇਣੀਕਰਨ, ਕੋਟੀਕਰਨ, ਕੋਟੀ-ਨਿਰਧਾਰਣ
graduate	ਸਨਾਤਕ
graduated wages	ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਵੱਧਣ ਵਾਲੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ
graduate trainee	ਸਨਾਤਕ ਸਿਖਿਆਰਥੀ
graft	ਵੱਢੀ, ਰਿਸਵਤ
grand total	ਕੁਲ ਜੋੜ
grant	ਅਨੁਦਾਨ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
grant-in-aid	ਸਹਾਇਤਾ, ਅਨਦਾਨ
grapevine	ਅਫ਼ਵਾਹ, ਅੱਧੱਪਕੀ ਖਬਰ
graph	ਖਾਕਾ, ਗ੍ਰਾਫ਼
graphology	ਹੱਥ ਲਿਖਤ, ਵਿਗਿਆਨ
grateful	ਧੰਨਵਾਦੀ, ਅਭਾਵੀ, ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ
gratuity	ਉਪਦਾਨ
green hand	ਸਿਖਾਂਦੂਰੂ, ਅਨਾਤੀ
greeting(s)	ਵਧਾਈ, ਸੁਭਕਾਸਨਾ, ਬੰਦਨ
grievance	ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਕਸ਼ਟ, ਉਲਾਂਭਾ
grievous	ਪੇਰ, ਗੱਭੀਰ
gross	ਸਮੁੱਚੀ, ਅਤਿ ਅਧਿਕ, ਭਾਰੀ
gross amount	ਸਮੁੱਚੀ ਰਾਸ਼ੀ, ਸਮੁੱਚੀ ਰਕਮ
gross misconduct	ਦਰ ਆਚਾਰ
gross negligence	ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਅਣਦੇਖੀ (ਲਾਪਚਵਾਹੀ)
gross profit	ਕੁਲ ਲਾਭ
gross revenue	ਕੁਲ ਮਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੀ
gross total	ਕੁਲ ਯੋਗ
groundless	ਨਿਰਾਧਾਰ
ground rent	ਜਾਰੀਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ, ਲਗਾਨ
grounds	ਮੂਲ ਕਾਰਨ, ਆਧਾਰ
group	ਸਮੂਹ, ਵਰਗ, ਦਲ ਟੋਲੀ

grouping and grading	ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਕੋਟੀ ਕਰਨ
guarantee	ਸਮੂਹੀਕਰਨ, ਪਦ-ਕਮਣ
guarantor	ਜਾਸਨ, ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
guard	ਚੌਕੀਦਾਰ, ਰੱਖਿਅਨ
guard file	ਗਾਰਡ ਡਾਇਲ
guardian	ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਗਾਰਡੀਅਨ
guest house	ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ
guide	ਆਗੂ, ਪੱਥ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ, ਗਾਈਡ, ਰਾਹਬਰ, ਰਾਹਨੁਮਾਈ
guidelines	ਮਾਰਗ ਦਰਸਨ, ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼
guilt	ਅਪਰਾਧ, ਦੋਸ਼

H

habit	ਸੁਭਾਅ, ਆਦਤ, ਅਭਿਆਸ
habitual	ਆਦੀ, ਅਭਿਆਸੀ, ਸੁਭਾਵਕ
half-holiday	ਅੱਪੀ ਛੁਟੀ
half pay	ਅੱਪੀ ਤਨਖਾਹ, ਅੱਧਾ ਵੇਤਨ
hall	ਹਾਲ, ਵੱਡਾ ਕਮਰਾ
halt	ਠਹਿਰਾਨਾ, ਅਜਾਮ ਕਰਨਾ, ਪੜਾਅ, ਅਸਥਾਈ ਵਿਸ਼੍ਵਾਸ
hand	ਹੱਥਲਿੱਖਤ, ਲਿਖਾਵਟ, ਕਰਮਚਾਰੀ
handbill	ਪਰਚਾ, ਇਸਤਿਹਾਰ
handbook	ਕਿਤਾਬੀ, ਛੇਟੀ ਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ
handicap	ਅੱਜਤਨ, ਤੁਕਾਵਟ
handle	ਸੰਭਾਲਨਾ, ਹੱਥਾ, ਦਸਤਾ
handloom	ਹੱਥਕਰਬਾ(ਖੱਡੀ)
handy	ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ, ਸੁਗਮ, ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ
hand-over	ਸੈਂਪਣਾ
handwriting	ਹੱਥਲਿੱਖਤ

harassment	ਤਕਲੀਫ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ
harbour	ਬੰਦਰਗਾਹ
hard labour	ਕੜੀ ਮਿਹਨਤ, ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ
hardware	ਹਾਰਡ ਵੈਅਰ, ਯੰਤਰ, ਸਮੱਗਰੀ
hard working	ਮਿਹਨਤੀ
haulage	ਢੁਆਈ
hawker	ਫੇਰੀਵਾਲਾ
hazard	ਸੰਕਟ, ਖਤਰਾ, ਜੋੜਮ
head	ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ, ਮੁਖੀ, ਸੀਸ, ਮਦ
head office	ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਫਤਰ
headquarter	ਮੁਖ ਦਫਤਰ
health certificate	ਸਿਰਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
hearing	ਸੁਣਵਾਈ
hearsay	ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ
heavy vehicle	ਭਾਰੀ ਵਾਹਨ
heir	ਵਾਰਿਸ
held up	ਤੁਕਿਆ ਹੋਇਆ
herewith	ਏਸਦੇ ਨਾਲ
heritage	ਵਿਰਾਸਤ
hierarchy	ਮਹੱਤਸਾਹੀ, ਉੱਚ ਪ੍ਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਪਦ-ਅਨੁਕੂਮ
higher authority	ਉੱਚ ਮਾਲਕੀ, ਉੱਚ ਪ੍ਰਾਧਿਕਾਰੀ
high grade	ਉੱਚ ਕੋਟੀ
high level	ਉੱਚ ਸਤਰੀ, ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ
high level decision	ਉੱਚ ਸਤਰੀ ਨਿਰਣਾ, ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਨਿਰਣ
highlights	ਮੁਖ-ਮੁਖ ਗੱਲਾਂ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਨ, ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਮੁਖ ਸਮਾਚਾਰ
high official	ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ
high priority	ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ
high school	ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਉੱਚ ਵਿਦਿਆਲਾ

Hindi version	ਹਿੰਦੀ ਰਪਾਂਤਰਣ, ਹਿੰਦੀ ਅਨਵਾਦ
hire	ਭਾਜਾ, ਕਿਰਾਇਆ, ਹਿੰਦੀ ਅਨਵਾਦ
hiring	ਕੰਮ ਤੇ ਰਖਣਾ, ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈਨਾ
history sheet	ਤਾਰੀਖੀ ਪੱਤਰ
hoarding	ਜਮਾਖੇਤੀ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਬੋਰਡ
holding	ਧਾਰ, ਜੋਤ, ਸੋਅਟ ਪੂੰਜੀ, ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਪੂੰਜੀ
holiday	ਛੁੱਟੀ, ਅਵਕਾਸ
homage	ਸ਼ਰਧਾਜਲੀ
home	ਘਰ
homicide	ਮਾਨਵ ਹੱਤਿਆ
honest	ਇਮਾਨਦਾਰ
honorarium	ਸੇਵਾ ਫਲ, ਮਾਨ-ਦਾਨ
honorary	ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਪਦਵੀ
honour	ਸਨਮਾਨ, ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਮਾਣ, ਚੇਕ (ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ)
hostel	ਹੋਸਟਲ, ਆਵਾਸ
hostile	ਵਿਰੋਧੀ, ਵੈਰ-ਪੂਰਨ
house rent	ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ
house rent allowance	ਕਰਾਇਆ ਭੱਤਾ
house tax	ਮਕਾਨ ਦਾ ਟੈਕਸ(ਕਰ)
housing	ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ, ਆਵਾਸ
housing society	ਨਿਵਾਸ-ਮੰਡਲ, ਹਾਊਸੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ
hue and cry	ਹੱਲਾ, ਸੋਰ-ਸੁਰਾਬਾ
humane	ਸੁਹਿਰਦ, ਦਿਆਲੂ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਪੂਰਨ
human rights	ਮਾਨਵਧਿਕਾਰ
humiliation	ਅਪਮਾਨ, ਅਨਾਦਰ
hygiene	ਸਿਰਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਅਰੋਗਵਿਗਿਆਨ, ਸਰੀਰੀ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮ
hypothecation	ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

I

idea	ਵਿਚਾਰ
ideal	ਆਦਰਸ
identical	ਇਕੋ ਜਿਹਾ, ਸਮਰੂਪ, ਸਮਾਜ
identification	ਪਚਾਣ ਸਨਾਖਤ
identity	ਪਛਾਣ
identity card	ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ
ignorance	ਅਗਿਆਨਤਾ
ignore	ਉਪੇਖਿਆ ਕਰਨੀ, ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ
illegal	ਨਾ ਜਾਇਜ਼
illegal strike	ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਤਤਾਲ
illigible	ਅਸਪਸ਼ਟ
ill-feeling	ਦੁਰਭਾਵਨਾ
illicit	ਨਾਜ਼ਾਇਜ਼, ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ
illiteracy	ਅਨਪੜਤਾ
illogical	ਤਰਕੀਨ
illustration	ਤਸਵੀਰ, ਉਦਾਹਰਣ
image	ਪਰਿਕਲਪਨਾ, ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ, ਪਰਛਾਵਾਂ
imbalance	ਅਪੁੱਕ
immature	ਤਤਕਾਲ, ਉਸਵੇਲੇ
immediate	ਤਤਕਾਲ ਕਾਰਵਾਈ
immediate action	ਤਤਕਾਲ ਕਾਰਵਾਈ
immediate officer	ਤਤਕਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ
immigrant	ਅਪੂਵਾਸੀ
immoral	ਅਨੈਤਿਕ
immovable	ਅਚਲ
immune	ਮੁਕਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ

immunity	inauguration
immunity	ਛੁਟਕਾਰਾ, ਬਚਾਉਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ
impact	ਪ੍ਰਭਾਵ
impartial	ਨਿਰਪੱਖ
impeachment	ਮਹਾ ਅਭਿਯੋਗ
impediment	ਅੱਤਿਕਾ, ਰੁਕਾਵਟ
imperative	ਲਜ਼ਮੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ
impersonation	ਪ੍ਰੰਤੀਰੂਪਣ
implement	ਨਿਭਾਉਣਾ, ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ
implicate	ਫਸਾਨਾ
implicate	ਨਿਹਿਤ
import	ਅਯਾਤ
important	ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ
importer	ਅਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
impost	ਟੈਕਸ, ਮਹਿਸੂਲ
impound	ਖੋ ਲੈਣਾ, ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਇਆ
impression	ਛਾਪ, ਪ੍ਰਭਾਵ
imprest	ਪੇਸ਼ਗੀ ਧਨ
improper	ਅਨੁਚਿਤ,
improve	ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਸੁਧਾਰਨਾ
improvement	ਸੁਧਾਰ, ਉਨੱਤੀ
improvisation	ਕੰਮ ਚਲਾਉ ਵਿਵਸਥਾ
impute	ਦੇਸ ਮੌਖੀ ਮੁਲਨ, ਤੁਹਸਤ ਲਾਉਣਾ
in abeyance	ਲਗਾਂਚ ਪਾਣਾ, ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ
inability	ਅਯੋਗਤਾ, ਅਸਮੱਚਥਾ
inaccessible	ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਅਗਮ, ਅਪਹੁੰਚ
inadmissible	ਨ ਮੰਨਾਯੋਗ, ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ
inadvertently	ਅਨਜਾਨੇ, ਅਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ
inauguration	ਉਦਘਾਟਨ

in cash	નકર
incentive	પ્રેરણ, વયાજ
incidental	પૂર્ણગિબ
inclination	તુલાન, છુકાઅ, પુરિરતી
inclusive	સમાચેરી, સેંહિત
incognito	અગિભાત, ગુપત રૂપ વિચ
income	આમદની
income tax	આમદની ટૈક્સ(વર)
income tax clearance certificate	આમદની બેઘાબી પ૱ત્ર, આમદની સમાઝોયન પ૱ત્ર (કન્ઠની)
income tax return	આમદની ટૈક્સ વેરવા
incoming	આમદ
incompetency	અસપ્રેરથ
incompetent	અસમર્થરથ
incomplete	અધૂરન, અધૂરા
inconclusive	ફૈસલા રહિત
incongruous	અસંગત, બેતુકા
inconsistency	અસંગતી
inconvenience	અસુવિધા
incorporated	સમાવેશી, સંમલિત, સુચારૂ, લિગામિત
incorrect	અસૂધ, ગાલડ
incredible	અવિસ્વાસની
increment	વેરન, વાપા
incumbent	અહુદેદાર, પદયારી
incumbrance	તાર
indemnification	હાનીપૂરન
indent	મંગ પ૱ત્ર
independence day	સુતંતરતા દિવસ, અજાસી દિન
independent	સુતંતર

index	ઉત્તરતીથ, સુચબ, ઉત્તવરા
index card	સૂચક કારડ
indication	સૂચના
indict	દિલજામ લગાઉણા
indifference	ઉદામીન
indirect	અપૃત્યખ, પરોખ
indiscipline	અનુસાસનહીનતા
indiscretion	અવિદેવ
indiscriminate	અવિદેવપૂરન
indisputable	નિરવિવાદ
indistinct	અસપસટ
endorsement	પિંઠાંકણ
individual	વિઅકતી, વિઅકતીગત
induction	સમાવેસ, પ્રવેસ
in duplicate	દૂસરી પુરી સહિત, દે પુરીઓ વિચ
industrialization	ઉરોગિગિકબરન
industrial staff	ઉરોગિગિક કરમચારી વરગા
industrious	ઉદ્દેશી
industry	ઉદ્યોગ, મનુષી, કરમાસીલતા
inefficiency	પ્રાદ્યાનીનતા, નાલાએલી
inequity	અસમત્તા
inevitable	અટળ, લાજમી
inexpedient	અણઉપયુક્ત
inexperienced	અનુભવહીન
in fact	વાસતવ વિચ
infection	છૂટ દા રેગ
inferior	હીન, નીદાં, અવર
infirmity	નિરાણાપણ, દુરબલતા
inflation	મદ્દીતી, મુદ્રા મદ્દીતી

inflation rate	instigation
----------------	-------------

inflation rate	ਸਫੀਤੀ ਦਰ
influential	ਪ੍ਰਾਵਸ਼ਾਲੀ
informal	ਗੈਰ ਰਸਮੀ, ਅਨਉਪਹਾਰੀ
information	ਸੂਚਨਾ
infrastructure	ਆਧਾਰੀ ਸੰਰਚਨ
infringe	ਉਲੰਘਣਾ, ਭੰਗ ਕਰਨਾ (ਕਨੂੰਨੀ)
infringement	ਉਲੰਘਣਾ, ਭੰਗ
infructuous	ਨਿਹਢਲ
inherent	ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ, ਸਹਿਜ
inherit	ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਪਾਉਣ
initial	ਆਰੰਭਕ
initials	ਆਦਿ ਅੱਖਰ
initiate	ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਪਹਿਲ ਕਰਨਾ
injunction	ਹਿਦਾਇਤ, ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਹੁਕਮ
injury	ਹਾਨੀ, ਨੁਕਸਾਨ, ਚੋਟ
inland letter	ਅੰਤਰਦੇਸੀ ਪੱਤਰ
inoculation	ਟੀਕਾ, ਟੀਕਾ ਕਰਣ
input	ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਨਿਵੇਸ਼
inquiry	ਪੁਛਿੱਛ, ਜਾਚ
insert	ਸੰਮਲਿਤ ਕਰਨਾ, ਦਰਜ ਕਰਨਾ
insight	ਅੰਤਰਦਿਸ਼ਟੀ
inspect	ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ
inspector	ਨਿਰੀਖਕ
instability	ਅਸਥਿਰਤਾ
installation	ਸੰਸਥਾਪਨ
instalment	ਕਿਸ਼ਤ
instigate	ਊਕਸਾਲ
instigation	ਊਕਸਾਹਟ

73

institute	interpolation
institute	ਸੰਸਥਾ, ਸੰਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਚਲਾਨਾ
instruction	ਨਿਰਦੇਸ਼, ਹਿਦਾਇਤ
instrument	ਪੰਤਰ, ਲਿਖਤ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਤੱਤਰ
insubordination	ਅਵੱਗਿਆਅ, ਨਾ ਫਰਮਨੀ
insurance	ਬੀਮਾ
insure	ਬੀਮਾ ਕਰਨ
integral	ਸਮੁੱਚਾ, ਅਖੰਡ
integration	ਏਕੀਕਰਨ, ਸੰਜੋਗ, ਅਖੰਡਤਾ
integrity	ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ, ਅਖੰਡਤਾ
intelligible	ਬੁਧੀਗ੍ਰਹਿ, ਸੁਖੇਧ
intensive	ਤੀਬਰ, ਗਹਿਨ
intent	ਇਹਾਦ
interaction	ਅੰਤਰਕਿਰਿਆ
inter alia	ਹੇਰਨਾ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ
inter-departmental	ਅੰਤਰਵਿਭਾਗੀ
interest	ਵਿਆਜ, ਹਿਤ
interfere	ਦੱਖਲ ਦੇਣ
interim	ਅੰਤਰਿਮ, ਆਰਜੀ
interim order	ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ
interim relief	ਅੰਤਰਿਮ ਸਹਾਇਤਾ
interim report	ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ
intermediate	ਵਿਚਕਾਰਲਾ
intermediate college	ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਕਾਲਜ
intern	ਸਿਖਲਾਈ ਅਧੀਨ
internal	ਅੰਦਰਲਾਈ, ਭੀਤਰੀ
international law	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ
internship	ਸਿਖਲਾਈ ਵਜੀਦ
interpolation	ਰਲਾਊਣਾ(ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਲਿਖਣ ਵਿਚ)

74

interpretation	ਭਾਵ-ਅਰਥ, ਵਿਆਖਿਆ
interrogate	ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ, ਪੁਛਿਗਿਛ ਕਰਨੀ
interrupt	ਵਿਘਨ ਪਾਉਣਾ, ਟੋਕਣਾ
interruption	ਵਿਘਨ, ਰੁਕਾਵਟ
inter se	ਪਰਸਪਰ, ਆਪਸ ਵਿਚ
intervene	ਵਿਚ ਪੈਣਾ, ਦੱਖਲ ਦੇਣਾ
intervention	ਦੱਖਲ, ਰੁਕਾਵਟ
interview	ਸਾਖਿਤਾਕਾਰ, ਇੰਟਰਵੀਊ, ਮਿਲਾਕਾਤ, ਭੇਂਟ
interviewee	ਮੁਲਾਕਾਤੀ
interviewer	ਸਾਖਿਤਾਕਾਰ, ਮਿਲਾਕਾਤੀ
intimate	ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ
intimation	ਸੂਚਨਾ, ਇਤਲਾਹ
intimidation	ਭੂਤੀਤ ਕਰਨਾ, ਡਰਾਉਣਾ ਧਮਕਾਉਣਾ
intolerance	ਅਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਤੰਗਦਿਲੀ
intoxication	ਨਸ਼ਾ, ਮਸਤੀ
intricacy	ਜਟਿਲਤਾ
intricate	ਜਟਿਲ
introduce	ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ, ਜਾਣ ਪਛਾਣ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਦੱਖਲ ਕਰਨਾ
introduction	ਜਾਣ ਪਛਾਣ, ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਸਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਸਥਾਪਨਾ
invalid	ਅਵਿਧੀਮਾਨ, ਅਪਾਹਿਜ
invalidity	ਅਵਿਧੀਮਾਨਤਾ, ਅਸਮੱਚਰਥਾ
invariably	ਅਡੋਲਤਾ, ਸਥਿਰਤਾ
investigation	ਜਾਂਚ ਪਤਤਾਲ, ਤਢੀਸ, ਖੇਜ, ਡਾਣਬੀਂਛ
investment	ਨਿਵੇਸ਼
invitation	ਮੱਦਾ, ਨਿਰੰਤ੍ਰ
involuntary	ਅਣਿੱਛਤ
involved	ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ, ਸੰਬੰਧੀ, ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈਣਾ
ipso facto	ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ

ipso jure	ਕੁਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
irrational	ਵਿਵੇਕਹੀਨ, ਤਰਕਹੀਨ, ਅਵਿਵੇਕੀ
irrecoverable	ਲਾ ਵਸੂਲ
irregular	ਬੰਨਿਯਮਾ
irrelevant	ਆਸੰਬੰਧਿਤ, ਅਸੰਗਤ
irresponsible	ਗੈਰਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ
irrevocable	ਅਪਰਿਵਰਤਨੀ(ਕੁਨੂੰਨੀ), ਅਟਲ
issue	ਨਿਕਾਸ, ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਭੇਜਨਾ, ਦੇਣਾ, ਮਸਲਾ, ਮੁੱਦਾ, ਮਾਮਲਾ, ਅੰਕ(ਅਖਬਾਰ ਦਾ)
issue order	ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਆਦੇਸ਼, ਨਿਕਾਸੀ ਆਦੇਸ਼
issue price	ਨਿਕਾਸ ਕੀਮਤ
item	ਮਦ, ਨਗ

J

job	ਨੈਕਰੀ, ਅਸਾਮੀ, ਕੰਮ
job description	ਕਾਰਜ ਵੇਰਵਾ
job evaluation	ਕਾਰਜ ਮੁਲਾਂਕਣ
job freeze	ਭਰਤੀ ਰਿਕਟ
job hunting	ਨੈਕਰੀ ਦੀ ਭਾਲ
jobless	ਬੇਚੁਜ਼ਗਾਰ
job-oriented	ਕਾਰਜਮੁੱਖੀ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਮੁੱਖੀ
job rotation	ਚਕ੍ਰ ਕੰਮ
job satisfaction	ਕਾਰਜ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ
job security	ਕਾਰਜ ਸੁਰਖਿਆ
job specification	ਕਾਰਜ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਕਾਰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
job study	ਕਾਰਜ ਅਧਿਅਨ
job work	ਛੋਟੇ ਮੇਟੇ ਕੰਮ, ਫੁਟਕਲ ਕੰਮ

join	judicious
join	ਕਾਰਜ ਭਾਗ ਗੁਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਨੈਕਰੀ ਸੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਜੋੜਨਾ
joining date	ਕਾਰਜ ਗੁਹਿਣ ਦੀ ਤਾਰੀਕ
joining pay	ਕਾਰਜ ਗੁਹਿਣ ਦੀ ਤਨਖਾਹ
joining period	ਕਾਰਜ ਗੁਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ
joining report	ਕਾਰਜ ਗੁਹਿਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
joining time	ਕਾਰਜ ਗੁਹਿਣ ਅਵਸਥੀ
joint	ਸੰਯੁਕਤ
joint account	ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾ
joint cadre	ਸੰਯੁਕਤ ਵਰਗ
joint committee	ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਿਤੀ
joint consultative committee	ਸੰਯੁਕਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਮਿਤੀ
joint family	ਸੰਯੁਕਤ ਪਹਿਵਾਰ
jointly	ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿਚ
jointly and severally	ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਲਗ ਰੂਪ ਵਿਚ
joint ownership	ਸੰਯੁਕਤ ਸਵਾਮੀਅਤ
joint responsibility	ਸੰਯੁਕਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
joint venture	ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਮ
journal	ਦੈਨਿਕੀ, ਰੋਜਨਾਮਚਾ, ਰਿਸਾਲਾ
journalist	ਪੱਤਰਕਾਰ
judgement	ਨਿਰਣ
judicial	ਨਿਆਂਕਾਰੀ, ਅਦਾਲਤੀ
judicial custody	ਨਿਆਂ ਹਿਰਾਸਤ, ਅਦਾਲਤੀ ਕੈਦ
judicial enquiry	ਨਿਆਂ ਜਾਂਚ, ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ
judicial notice	ਅਦਾਲਤੀ ਸੂਚਨਾ
judicial power	ਅਦਾਲਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
judicial service	ਅਦਾਲਤੀ ਸੇਵਾ
judiciary	ਨਿਆਂਪਾਲਕਾ, ਨਿਆਂ-ਵਿਵਸਥੀ
judicious	ਵਿਵੇਕੀ, ਨਿਆਂਯੁਕਤ, ਇਨਸਾਫ਼ ਵਾਲਾ

77

junior administrative grade	labour charges
junior administrative grade	ਅਵਰ ਦਸ਼ਾਸਨ ਗ਼ਰੇਡ
junior clerk	ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ
junior in rank	ਅਹੁਦੇ ਵਿਚ ਨੀਵਾਂ ਦਰਜਾ
juniority	ਨੀਵੀਂ ਪਦਵੀ
junior most	ਸੱਭ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦੀ ਪਦਵੀ
junior scale	ਘੱਟ ਵੇਤਨਮਾਨ, ਜੂਨੀਅਰ ਵੇਤਨਮਾਨ
jurisdiction	ਅਧਿਕਾਰ-ਬੇਤਰ, ਅਦਾਲਤੀ ਇਖਤਿਆਰ
just	ਉਚਿਤ
justice	ਇਨਸਾਫ਼, ਨਿਆਂ, ਜੱਜ
justiciable	ਨਿਆਂ ਯੋਗ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਯੋਗ
justify	ਉਚਿਤ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਨਿਆਂ ਸੰਗਤ, ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਸਫ਼ਾਈ ਦੇਣੀ

K

key	ਆਪਾਰਭੂਤ, ਮੂਲ, ਮੁਖ, ਕੁੰਜੀ
keynote address	ਕੁੰਜੀਵਤ ਭਾਸ਼ਣ
kick back	ਦਲਾਲੀ, ਰਿਸਵਤ, ਵੱਛੀ
kin	ਸਵੈਜਨ
kith and kin	ਰਿਸਤੇਦਾਰ
know-how	ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
knowledgeable	ਸੂਝਵਾਨ, ਜਾਨਕਾਰ

L

labour	ਮਿਹਨਤ(ਸੱਚਮ), ਮਜਦੂਰ ਵਰਗ(ਸਰੱਮਕ ਵਰਗ)
labour charges	ਮਜਦੂਰੀ, ਮਜ਼ੂਰੀ-ਪ੍ਰਤਾਰ(ਸਰੱਮਕ ਪ੍ਰਤਾਰ)

labour contract	launch
-----------------	--------

labour contract	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਸਰੱਸਮ ਸੰਵਿਦਾ
labour court	ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ(ਸਰੱਸਮ ਅਦਾਲਤ)
labour dispute	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ(ਸਰੱਸਮ ਵਿਵਾਦ)
labour force	ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ(ਸਰੱਸਮਕ ਸ਼ਕਤੀ)
labour laws	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਨੂੰਨ (ਸਰੱਸਮ ਵਿਧੀ)
labour room	ਪ੍ਰਸੂਤ ਕਮਰਾ, ਸੂਤਕੀ ਕਮਰਾ
labour union	ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ
labour welfare	ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਲਿਆਣ, ਮਜ਼ੂਰ ਕਲਿਆਣ
land aquisition	ਜ਼ਮਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ
land mark	ਸੀਮਾ ਨਿਸ਼ਾਨ
land records	ਭੂਮੀ(ਜ਼ਮੀਨ) ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਕਾਰਡ
land reforms	ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ
land revenue	ਭੂਮੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਰ, ਮਾਲਗੁਜਾਰੀ
land settlement	ਜ਼ਮੀਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਬੰਦੇਬਸਤ
land tenure	ਪੱਟੇਦਾਰੀ
land use certificate	ਜ਼ਮੀਨ ਬਹਰਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਪੜ੍ਹ
lapse	ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੰਘਣਾ, ਬੀਤਣਾ, ਗਲਤੀ
large scale	ਵੱਡਾ ਪੈਮਾਨਾ
last date	ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ
lasting	ਸਥਾਈ
lastly	ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਅਖੀਰ ਵਿਚ
last payment	ਆਖਰੀ ਭੁਗਤਾਨ
late	ਦੇਰ ਨਾਲ, ਸਵਰਗਵਾਸੀ
late attendance statement	ਅਵੇਰੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵੇਰਵਾ
late duty	ਅਵੇਰੇ ਡਿਊਟੀ
late payment	ਦੇਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ
latest	ਨਵੀਨਤਮ, ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ
laudable	ਪੁਸ਼ਸ਼ਨੀ, ਸਲਾਹਾਯੋਗ
launch	ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

79

law	legacy
-----	--------

law	ਵਿਧੀ, ਕਾਨੂੰਨ
law and order	ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ
law breaker	ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਣ ਵਾਲਾ
law court (=court of law)	ਕਚਿਹਰੀ, ਅਦਾਲਤ
lawsuit	ਵਾਦ
lawyer	ਵਕੀਲ
layoff	ਕੰਮ ਰੋਕੇ
layout	ਖਾਕਾ, ਨਕਸ਼ਾ
leader	ਨੇਤਾ, ਨਾਇਕ, ਮੇਹਰੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ
leadership quality	ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਗੁਣ
leaflet	ਪੱਤਰਾ, ਪਰਚੀ
leak	ਭੇਤ ਦਸਣਾ
leap year	ਛੇਂਦੀ ਵਰ੍਷
learning	ਸਿੱਖਣਾ, ਗਿਆਨ
lease	ਪੱਟਾ, ਪੱਟੇ ਉੱਤੇ ਦੇਣਾ
leased accommodation	ਪੱਟੇਕਾਰੀ ਅਵਾਸ
leasehold	ਪੱਟੇਦਾਰੀ
leaseholder	ਪੱਟੇਦਾਰ
leasing	ਪੱਟੇ ਤੇ ਦੇਣਾ, ਲੀਜਿੰਗ
leave	ਛੁੱਟੀ, ਆਗਿਆ, ਇਜਾਜ਼ਤ, ਛੱਡਣਾ
leave encashment	ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ
leave salary	ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ
leave vacancy	ਛੁੱਟੀ ਦੀ, ਖਾਲੀ ਥਾਂ
leave without pay	ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਛੁੱਟੀ
leave with pay	ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਮੇਤ ਛੁੱਟੀ
lecture hall	ਲੈਕਚਰ ਹਾਲ
ledger	ਖਾਤਾ, ਵਹੀ-ਖਾਤਾ
ledger balance	ਖਾਤਾ ਬਕਾਇਆ, ਵਹੀ-ਖਾਤਾ ਬਕਾਇਆ
legacy	ਵਿਰਸਾ-ਸੰਪੰਤੀ (ਕਨੂੰਨੀ)

legal	ਕਾਨੂੰਨੀ, ਵੈਧ
legality	ਵੈਧਤਾ
legalization	ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ
legally	ਵਿਧੀ ਪੁਰਵਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
legal practice	ਵਕਾਲਤ
legatee	ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
legible	ਸਪਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਨ ਯੋਗ
legislative	ਨਿਯਮ ਸੰਬੰਧੀ, ਵਿਧਾਨਕ
legislative business	ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ
legislature	ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
legitimacy	ਵੈਧਤਾ, ਖਰਾਪਨ, ਵਿਧੀ ਅਨਕੂਲਤਾ
legitimate	ਨਿਯਮਕ, ਵਿਦੀ-ਸੰਗਤ ਹਲਾਲੀ ਦੀ(ਸੰਤਾਨ)
leisure	ਛੁਰਸਤ, ਛੁੱਟੀ
leniency	ਨਰਮੀ, ਉਦਾਰਤਾ
lessee	ਪੱਟੇਦਾਰ
letter	ਪੱਤਰ, ਅੱਖਰ
letter pad	ਪੱਤਰ-ਪੈਡ
levy	ਉਗਰਾਹੀ
liability	ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ
liable	ਦੇਣਦਾਰ, ਜਿੰਮੇਦਾਰ
liaison	ਸੰਪਰਕ
library	ਪੁਸਤਕਾਲਾ, ਕਿਤਾਬ-ਘਰ
licence	ਅਗਿਆ ਪੱਤਰ, ਲਾਈਸੈਂਸ
licence holder	ਲਾਈਸੈਂਸਧਾਰਨ, ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ ਧਾਰੀ
licensed	ਲਾਈਸੈਂਸਪ੍ਰਾਪਤ, ਆਗਿਆਪੱਤਰ ਧਾਰੀ
licensee	ਲਾਈਸੈਂਸਧਾਰੀ, ਖੁਲ੍ਹੇ ਦੇਣੀ, ਅਗਿਆਪੱਤਰ ਧਾਰੀ
lien	ਲੀਅਨ, ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ-ਰਖਾਈ, ਧਾਰਨ
life certificate	ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
limit	ਹਦ, ਸੀਮਾ(ਕਾਨੂੰਨੀ), ਮਰਿਆਦਾ

limitation	ਸੀਮਾ, ਅਵਧੀ
limited	ਸੀਮਿਤ, ਲਿਮਿਟਡ
limited concern	ਮਰਿਆਦਤ ਸੰਸਥਾ
limited liability	ਸੀਮਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ
limited tender	ਸੀਮਿ ਟੈਂਡਰ
link	ਕੜੀ, ਸੰਪਰਕ
linked	ਜੁਤਿਆ ਹੋਇਆ, ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਬੰਧ
linked file	ਨੱਥੀ ਫਾਈਲ, ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਫਾਈਲ
link language	ਸੰਪਰਕ ਭਾਸ਼ਾ
liquidated damages	ਪਰਿਨਿਰਧਿਤ
liquidation	ਪਰਿਸਮਾਪਨ, ਪਰਿਨਿਧਾਰਣ
liquidator	ਪਰਿਸਮਾਪਕ
list	ਸੂਚੀ
list of business	ਕਾਰਜ-ਸੂਚੀ
literate	ਲਿਕ੍ਰੂਆ ਲੱਖਿਆ, ਸਾਖਰ
litigant	ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼
litigation	ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ
livery allowance	ਵਰਦੀ ਡੱਤਾ
livestock	ਪਸੂਪਨ
living standard	ਜੀਵਨ ਸਤਰ(ਪੱਧਰ)
living wage	ਨਿਰਵਹਿ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਨਿਰਵਾਹ ਵੇਤਨ(ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ)
loading	ਮਾਲ ਕੱਦਣਾ, ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਲਦਾਈ, ਭਰਾਈ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਭਾਰ, ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੋਨਨਾ
loan	ਕਰਜ਼
loaner	ਲੇਣਦਾਰ
loaning department	ਦਾਤਾ ਵਿਭਾਗ
lobby	ਲਾਬੀ, ਪੱਖ
lobbying	ਪੱਖ ਚੁਟਾਅ, ਸਮਰਥਨ ਚੁਟਾਣ

lock in period	ਪਰਿਬੰਧਨ ਅਵਧੀ
lock out	ਤਾਲਾਬੰਦੀ
locus standi	ਵੈਧ ਸਥਿਤੀ
lodging	ਵਸ, ਨਿਵਾਸ
log book	ਚੋਜਾਨਾਮਚਾ, ਲਾਕ ਬੁਕ
logic	ਤਰਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤਰਕ
logo	ਲੋਗੋ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਚਿੰਨ੍ਹ
long distance call	ਦੂਰਸਥਾਨੀ ਕਾਲ
long hand	ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆਂ, ਹੱਥ ਲਿਖਤ
lot	ਖੇਪ, ਢੇਰੀ, ਲੱਟ, ਬਹੁਤ
lower	ਨਿਚਲਾ, ਅਵਰ(ਪਦ ਨਾ)
lowest rate	ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰ
low grade	ਨਿਮਨ ਸ੍ਰੇਣੀ, ਘਟੀਆ
loyal	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ
lump sum	ਇਕਮੁੱਠ, ਇਕ ਰਾਸ਼ੀ
lumpsum grant	ਇਕਮੁੱਠ ਅਨੁਦਾਨ

M

machinery	ਮਸੀਨਰੀ, ਤੰਤਰ, ਵਿਵਸਥਾ
machinery of government	ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਵਸਥਾ
magazine	ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਰਸਾਲਾ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ(ਰਾਈਟਲ), ਬਾਰੂਦ-ਖਾਨਾ, ਸਸਤਰਘਰ, ਅਸਲਾਘਰ, ਭੰਡਾਰ
mailing list	ਡਾਕ-ਸੂਚੀ
maintain	ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ, ਪਾਲਣਾ ਪੇਸਣਾ ਕਰਨੀ, ਬਣਾਈ ਰਖਣਾ
maintenance	ਰੱਖਿਆ, ਪਾਲਣ ਪੇਸਣ, ਸਹਾਰਾ
major	ਬਾਲਿਗ, ਮੁੱਖ, ਮੇਜ਼ਰ(ਫੋਜੀ ਅਫਸਰ)

majority	ਬਹੁਮੱਤ, ਪ੍ਰੇਦਤਾ, ਬਲਾਗਤ, ਬਹੁ ਸੰਖਿਅਕ
major works	ਵੱਡੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ
make up	ਘਾਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ
maladjustment	ਅਣਮੇਲ, ਬੇਤਰਤੀਬ ਕੁਸਮਾਧੇਜਨ
maladministration	ਬਦਅਮਨੀ, ਕੁਸਾਸਨ
malafide	ਦੁਰਭਾਵਨਾਂ, ਬਦਨੀਤੀ(ਕੁਝੂਨੀ)
malice	ਦੈਵਸ, ਦੁਰਭਾਵਨਾ
malpractice	ਅਨਚਾਰ, ਭੁਪ੍ਰਥਾ
maltreatment	ਦੁਰਵਿਹਾਰ
management	ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਵਰਗ
manager	ਪ੍ਰਬੰਧਕ
mandate	ਅਗਿਆ, ਅਧਿਅਦੇਸ਼
mandatory	ਅਗਿਆਪਾਲਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ, ਅਨਿਵਾਰਯ, ਲਾਜ਼ਮੀ, ਅਧਿਦੇਸ਼ੀ
mandays	ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਦਿਨ(ਸਰੱਮ ਦਿਨ)
manhours	ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਘੰਟੇ(ਸਰੱਮ ਘੰਟੇ)
manifesto	ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ, ਨੀਤੀ ਘੋਸ਼
manipulation	ਹੱਥ ਫੇਰੀ, ਜੇਵ-ਤੇਵ, ਪ੍ਰਕਲਨ(ਕੰਪਿਊਟਰ)
manoeuvre	ਪੈਤਰੇਬਾਜ਼ੀ, ਚੁਗਤੀ
manpower	ਜਨਸ਼ਕਤੀ, ਬੀਦਾ-ਦਰਬੰਦਾ, ਸ੍ਰੇਣੀਕਰਨ
man-to-man ranking	ਸ੍ਰੇਣੀਕਰਨ
manual	ਪੁਸਤਕ, ਗੁਟਕਾ, ਨਿਯਮਾਛਲੀ, ਦਸਤੀ ਸਰੀਰਕ, ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਚਲਣ ਵਾਲਾ
manual labour	ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ(ਸਰੱਮ)
manufacture	ਕਾਰੀਗਰੀ, ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ, ਨਿਰਮਾਣ
manufacturer	ਨਿਰਮਾਤਾ, ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ
manuscript	ਮਸੈਦਾ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਹੱਥ ਲਿਖਤ, ਖਰੜਾ
map	ਮਾਫ਼ਚਿਤਰ, ਨਕਸ਼ਾ, ਚਿਤਰ ਉਤਾਰਾ(ਕੰਪਿਊਟਰ)
margin	ਹਾਸ਼ੀਆ, ਗੁੰਜਾਇਸ਼

marginal	ਹਾਈਏ ਦਾ, ਮਾਮੂਲੀ
marital status	ਵਿਆਹ ਸਥਿਤੀ
marketing	ਖਰੀਏ-ਫਰੇਖਤ, ਲੈਣ-ਦੈਣ
marketing economy	ਬਜ਼ਾਰ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ
mark	ਚਿਹਨ
marksheet	ਅੰਕਪੱਤਰ
marks obtained	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ
mass	ਜਨਸਮੂਹ, ਸਮੂਹਿਕ, ਵਿਆਪਕ
mass communication	ਜਨ ਸੰਚਾਰ
mass consumption	ਵਿਆਪਕ ਉਪਭੋਗ
mass immunization	ਵਿਆਪਕ ਬਚਾਉ
mass media	ਜਨ ਸੰਚਾਰੀ ਮਾਧਿਅਮ
mass production	ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਪੁੰਜ ਉਤਪਾਦਨ
master file	ਮਾਸਟਰ ਫਾਈਲ, ਪ੍ਰਿਯਾਨ ਸੰਚਿਕਾ
master of ceremonies	ਸਮਾਰੋਹ ਸਿਸਟਾਚਾਰਕ
master plan	ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ, ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਯੋਜਨਾ
matching grant	ਅਨੁਕੂਲੀ ਅਨੁਦਾਨ
material	ਸਾਮੱਗਰੀ, ਸਾਮਾਨ
maternity	ਜਣੇਪਾ, ਮਾਤਰੀ
maternity leave	ਜਨਨ-ਛੁੱਟੀ
matriculate	ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ
matrimonial	ਵਿਵਾਹਕ
mature	ਪ੍ਰੈਦੂਸ਼, ਪੱਕਿਆ ਹੋਇਆ
maturity date	ਪਰਿਧੱਕ ਤਿਥੀ
maximum	ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ
means	ਸਾਧਨ, ਢੰਗ, ਤਰੀਕਾ, ਉਪਾਖ
measure	ਨਾਪ, ਨਾਪਨਾ
measurement	ਨਾਪ
measures	ਉਪਾਖ

mechanic	ਮਿਸਤਰੀ, ਮੈਕਨਿਕ
mechanical	ਯਾਂਤਰਿਕ, ਮਸ਼ੀਨੀ
mechanism	ਤੱਤਰ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ
media	ਮਾਧਿਅਮ, ਮੀਡੀਆ, ਜੰਨ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ
mediate	ਵਿਚੇਲਗੀ ਕਰਨੀ, ਵਿਚ-ਵਿਚਾ ਕਰਨਾ
medical	ਚਿਕਿਤਸਾ, ਡਾਕਟਰੀ
medical benefit	ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਬੰਧੀ, ਹਿਤਲਾਭ
medical examination	ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਚ
medico-legal	ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿਧਿਕ
medium	ਮਾਧਿਅਮ
meeting in camera	ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠਕ
member	ਮੈਂਬਰ, ਸਦੱਸ
memo	ਯਾਦ-ਪੱਤਰ, ਮੇਮੋ
memorial	ਸਮਾਰਕ, ਯਾਦਗਾਰੀ ਲੇਖ
mental ability	ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ
menu	ਮੀਨੂ, ਭੇਜਨ ਸੂਚੀ
merger	ਵਿਲੀਨਤਾ, ਸਮਾਵੇਸ਼
merit	ਗੁਣ, ਯੋਗਤਾ
merit list	ਯੋਗਤਾ ਕ੍ਰਮ-ਸੂਚੀ
meritorious	ਗੁਣਵਾਨ ਗੁਣੀ, ਸਰਾਹਨਯੋਗ
merits	ਕਾਬਲੀਅਤ, ਗੁਣ-ਦੇਸ਼
merit scholarship	ਯੋਗਤਾ ਵਜੀਦਾ
message	ਸੁਨੇਹਾ, ਸੰਦੇਸ਼
method	ਵਿਧੀ, ਪ੍ਰਾਲੀ, ਢੰਗ
methodology	ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਾਲੀ
metropolitan area	ਮਹਾਨਗਰੀ ਖੇਤਰ
middle income group	(ਮੱਧ) ਆਮਦਨੀ ਵਰਗ
middleman	ਵਿਚੇਲਾ
midwifery	ਦਾਈ ਦਾ ਹੁਨਰ

migrant	ਪਰਵਾਸੀ
mileage	ਮੂਲ-ਦੁਰੀ, ਮੀਲ-ਭੱਤਾ, ਲਾਭ
militancy	ਜੰਗ ਜ੍ਰੂ, ਲੜਕੁਪਣ
millennium	ਹਜ਼ਾਰ ਵੂਰੇ ਦਾ ਸਮਾਂ
miniature	ਛੋਟਾ, ਨਿੱਕਾ
minimum	ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਸਬ ਤੋਂ ਘੱਟ
mining	ਖਾਣ ਦੀ ਖਦਾਈ
ministerial	ਵਜ਼ਾਰਤੀ, ਰਾਜਕੀ
ministry	ਮੰਤਰਾਲਿਆ, ਮੰਤਰੀ-ਮੰਡਲ
minor	ਬਾਲ, ਨਾਬਾਲਿਗ, ਛੋਟਾ
minority	ਉਲਪ ਸੰਖਿਆ, ਅਲਪਸੰਖਿਅਕ, ਅਲਪਮਤ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਬਾਲਪਨ
minor works	ਲਾਲ੍ਹ, ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ
minutes	ਕਾਰਜ-ਵੇਰਵਾ, ਮਸੌਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਮਿੰਟ
misappropriation	ਦੁਰ ਨਿਯੋਜਨ, ਗਾਬਨ
misbehaviour	ਦੁਰ ਵਿਹਾਰ
miscarriage of justice	ਨਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ (ਘਾਤ)
miscellaneous	ਵਿਵਿਧ, ਫੁਟਕਰ
mischief	ਸ਼ਗਰਤ, ਉਪੱਦਰ
misclassification	ਗਲਤ ਵਰਗੀਕਰਨ
misconduct	ਕੁਕਰਮ, ਦੁਰਾਚਾਰ
mislead	ਗੁੰਗਾਰ ਕਰਨਾ, ਭਰਮ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ
mismanagement	ਬਦਾਇਤਜ਼ਮੀ ਕਰਨੀ, ਭੈੜਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਕੁਪੰਧ
misrepresentation	ਗਲਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਕਰਨਾ
misstatement of facts	ਤਥਾਂ ਦੀ ਗਲਬਿਆਨੀ
misunderstanding	ਗਲਤਫਿਲੀ
misuse	ਦੁਰਉਪਯੋਗ, ਦੁਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ
mixed economy	ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ
mob	ਭੀਤ, ਅਸੰਜ਼ਮੀ ਭੀਤ (ਜਮਾਵਟਾ) ਮਜ਼ਮਾ

mobile	ਚਲ, ਚਲਦਾ-ਫਿਲਦਾ, ਮੋਬਾਇਕ(ਫੋਨ)
mobility	ਗਤੀਸੀਲਤਾ
mode	ਢੰਗ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਚੀਤੀ, ਵਿਧਾ ਤਰੀਕਾ
model	ਮਾਡਲ, ਨਮੂਨਾ, ਆਦਰਸ਼
moderator	ਮਰਿਆਦਾ(ਸੰਤੁਲਨ) ਵਿਚ ਰੱਖਣਵਾਲਾ
modification	ਸੁਧਾਰੀ, ਪਰਿਵਰਤਨ
modus operandi	ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
monetary grant	ਆਰਥਿਕ ਅਨੁਦਾਨ
money	ਧਨ, ਮੁਦਰਾ
monitor	ਨਿਰੀਖਦ, ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਾਨੀਟਰ(ਕੰਪਿਊਟਰ)
monogamy	ਇਕਵਿਆਹ(ਪ੍ਰਥਾ)
monogram	ਮੇਨੋਗ੍ਰਾਮ
monopoly	ਏਕਾਧਿਕਾਰ
monotony	ਇਕਰਸ
monthly tour diary	ਮਾਸਿਕ ਟੈਰਾ ਡਾਇਰੀ
month to month	ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮਹੀਨੇ
moral	ਨੈਤਿਕ
morale	ਮਨੋਬਲ, ਹੋਸਲਾ
moral turpitude	ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ
moratorium	ਕਰਜੇ ਦੀ ਬਾਗਾਬਤਾ ਮੁਹਲਤ, ਬੰਦਿਸ਼
mortality	ਮੌਤ ਦਰ, ਮਿਰਤਕ ਸੰਖਿਆ
mortgage	ਬੰਧਕ
most confidential	ਅਤਿ ਗੁਪਤ
mother tongue	ਮਾ ਬੋਲੀ
motion	ਪ੍ਰਸਤਾਵ
motion study	ਗਤੀ ਅਧਿਐਨ
motivation	ਪ੍ਰੇਤਸਾਹਨ, ਪੇਰਨਾ
motive	ਉਦੇਸ਼, ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਹੋਤੂ

motto	ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ, ਆਦਰਸ਼ਸ਼ਕਤੀ(ਸਿਧਾਂਤ)
mouthpiece	ਮੁਖਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਭਵਕਤਾ
movable	ਚਲ
move	ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰਖਨਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਨਾ
movement	ਅੰਦੋਲਨ, ਸੰਚਾਲਨ, ਗਤੀ, ਚਾਲ
multifarious (duties)	ਬਹੁਵਿੱਧ, ਬਹੁਪ੍ਰਕਾਰ
multipurpose	ਬਹੁਉਦਸ਼ੀ, ਬਹੁਪੱਖੀ
municipal tax	ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਰ, ਮਿਊਨਿਸਪੈਲਿਟੀ ਕਰ
museum	ਅਜਾਇਬ ਘਰ
muster roll	ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ
mutation	ਅਦਲ ਬਦਲ, ਨਾਂ ਤਬਦੀਲੀ
mutatis mutandis	ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਹਿਤ
mutual understanding	ਆਪਸੀ ਸਮਝ

N

name card	ਨਾਂ (ਨਾਮ) ਕਾਰਡ
narcotic	ਨਸ਼ੀਲੀ, ਖੁਮਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾ
narrative appraisal	ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਮੁਲਾਂਕਣ
narrator	ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ, ਵਾਚਕ
nation	ਰਾਸ਼ਟਰ
national	ਰਾਸ਼ਟਰੀ
nationalism	ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ, ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ
nationality	ਕੌਮੀਅਤ, ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ
nationalization	ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ
national language	ਰਾਸ਼ਟਰਭਾਸ਼ਾ
national savings certificate	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੱਚਤ ਪੱਤਰ

native	ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ, ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਨ, ਸਹਿਜ, ਦੇਸੀ
natural	ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਨ, ਸੁਭਾਵਿਕ
naturalization	ਦੇਸੀਕਰਨ, ਨਾਗਰਿਕੀਕਰਨ
naval force	ਜਲ ਸੈਨਾ
navigable	ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ ਯੋਗ
navigation	ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਫਰ
nayes	ਨਾਂ ਪੱਖੀ
necessary action	ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ
needful	ਅਵਸ਼ੇ਷, ਜ਼ਰੂਰੀ
negative	ਨਿਧੇਧਾਤਮਕ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ
neglect	ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਉਪੇਖਿਆ ਕਰਨਾ
negligence	ਉਪੇਖਿਆ ਕੁਤਾਹੀ, ਅਣਗਹਿਲੀ
negligible	ਨਿਹੂਣ
negotiability	ਸਮਝੇਤੇ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼
negotiable instrument	ਪਰਕ੍ਰਮੀ ਲਿਖਤ
negotiation	ਸਮਝੇਤਾ, ਗੱਲਬਾਤ, ਵਾਰਤਾ
negotiator	ਵਾਰਤਾਕਾਰ, ਵਿਚੇਲਾ
nepotism	ਟੱਬਰ ਪਾਲਣਾ, ਭਾਈ-ਭੜੀਜਾਵਾਦ
net	ਜਾਲ, ਨਿਰ, ਸੁੱਧ
net investment	ਸੁੱਧ ਨਿਵੇਸ਼
neutral	ਨਿਰਪੱਖ, ਨਿਰਵੇਸ਼ੇਸ਼, ਬੇਲਾਗ
news	ਸਮਾਚਾਰ, ਖਬਰਾਂ
newsletter	ਸੰਵਾਦ ਪੱਤਰ
newspaper	ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ, ਅਖਬਾਰ
news reader	ਸਮਾਚਾਰ ਵਾਚਕ
next of kin	ਨਿਕਟ ਸੰਬੰਧੀ
night duty	ਰਾਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ
nil report	ਸਿਫਰ ਰਿਪੋਰਟ
no admission	ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਯ, ਅੰਦਰ ਆਣਾ ਮਨਾ ਹੈ

no demand certificate	ਬੇਬਾਕੀ ਪੁਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਬੇਦਾਅਵੀ ਪੁਮਾਣ ਪੱਤਰ
nomenclature	ਨਾਮਕਰਣ, ਨਾਮਾਵਲੀ, ਨਾਮਸੂਚੀ
nominal cost	ਨਾਮਾਤਰ ਲਾਗਤ, ਮਾਮੂਲੀ ਲਾਗਤ
nominal value	ਅੰਕਿਤ ਮੁਲ
nominate	ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਨਾ
nomination	ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ, ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਨਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਮਨੁਖ
nominee	ਮਨੋਨੀਤ ਵਿਅਕਤੀ
non-age	ਨਾਬਾਲਿਗ, ਬਾਲਪਨ
non-contributory	ਗੈਰ ਯੋਗਦਾਨ
non-essential	ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ
non-gazetted	ਅਈਗਿਜ਼ਟੀ, ਹਾਜ਼ ਪ੍ਰਤਿਕਾ ਵਿਚ ਅਵਘੋਸ਼ਿਤ
non-interest bearing	ਵਿਆਜ ਰਹਿਤ, ਅਵਿਆਜੀ
non-judicial	ਗੈਰ ਅਦਾਲਤੀ
non-ministrial	ਬਿਨਾ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੇ
non-negotiable	ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੇਤੇ ਦੇ
non-official	ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ
non-payment	ਗੈਰ ਅਦਾਇਗੀ, ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ
non-payment certificate	ਗੈਰ ਅਦਾਇਗੀ ਪੁਮਾਣਪੱਤਰ
non-practising allowance	ਗੈਰ ਅਭਿਆਸੀ ਭੱਤਾ
non-recurring expenditure	ਅਣ ਅਵਰਤੀ ਖਰਚਾ
non-refundable	ਅਣਪਰਤਾਵੀ
non-statutory	ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ
non-taxable income	ਗੈਰ ਕਰਯੋਗ ਆਮਦਨ
non-technical post	ਗੈਰ ਤਕਨੀਕੀ ਪਦ
non-traditional	ਅਣਪਰੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਪਰੰਪਰਕ
non-verbal communication	ਅਭਾਸਕ ਸੰਚਾਰ
no objection certificate	ਅਣਿਤਰਾਜੀ ਪੁਮਾਣਪੱਤਰ
no profit, no loss	ਨ ਲਾਭ ਨ ਹਾਨੀ
norm	ਪ੍ਰਤਿਮਾਨਕ

normal	ਸਾਧਰਣ
no smoking	ਸਿਗਾਰਟ ਪੀਣਾ ਮਨਾ ਹੈ
notable	ਮਹੱਤੱਵਪੂਰਨ, ਉਲੈਖਨੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼
not applicable (N/A)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ
not available (N/A)	ਅਨਉਪਲਬਧ
note	ਟਿੱਪਣੀ, ਨੋਟ
notice	ਸੂਚਨਾ, ਨੋਟਿਸ
noticeable	ਊਲੈਖਨੀ, ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ
notification	ਐਲਾਨ ਨਾਮਾ, ਸੂਚਨਾ ਪੱਤਰ
notified area	ਅਲਾਨਸੂਦਾ ਖੇਤਰ
noting and drafting	ਟਿੱਪਣੀ ਅਤੇ ਅਲੋਖਨ
notional pay	ਕਲਪਿਤ ਵੇਤਨ(ਤਨਖਾਹ)
not negotiable	ਸਮਝੇਤੇ ਵਿਹੂਣਾ, ਅਪਰਾਕ੍ਰਮੀ
not negotiable instrument	ਮਨਸੂਖ, ਗੈਰ ਕਨੂੰਨੀ
nucleus	ਕੇਂਦਰੀ, ਕੇਂਦਰਬਿੰਦੂ
null	ਵਿਅਰਥ ਅਤੇ ਸੁੰਨ
null and void	ਸੰਖਿਆ, ਗਿਣਤੀ
number	ਸੰਖਿਆ, ਗਿਣਤੀ
numbering	ਅੰਕਣ, ਸੰਖਿਆ ਪਾਣ
numeral	ਸੰਖਿਆ, ਅੰਕ

O

oath	ਸੌਹ, ਕਸਮ
oath of allegiance	ਨਿਸ਼ਠਾ ਸੌਹ
oath of office	ਪਦ ਸੌਹ
obedience	ਆਗਿਆਪਾਲਨ
obituary	ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ

object	official language
object	ਵਸਤੁ, ਇਤਹਾਸ ਕਰਨਾ
objection	ਇਤਰਾਜ
objective	ਉਦੇਸ਼, ਵਸਤੂਪਰਕ, ਵਿਸ਼ਾਪਰਕ
objects and reasons	ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਕਾਰਣ
obligatory	ਅੱਵਸ਼, ਜ਼ਰੂਰੀ
obscene	ਅਸਲੀਲ
obscene gesture	ਅਸਲੀਲ ਹਾਥ-ਭਾਵ
observer	ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ, ਲਿਗੀਖਿਓਕ
obsolete	ਅਪ੍ਰਚਲਤ, ਅਵਿਹਾਰੀ
obstruction	ਅਤਿੱਕਾ, ਬਾਧਾ
obvious	ਸਪਸ਼ਟ
occasional	ਕਦੇ-ਕਦੇ, ਅਨਿਯਮਤ
occupancy	ਦਖਲ, ਕਬਜ਼ਾ
occupant	ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਕਾਬਿਜ਼
occupation	ਵਿਵਸਾਇ, ਧੰਧਾ, ਕਾਰੋਬਾਰ
occupy	ਦਖਲ ਕਰਨਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਾ, ਥਾਂ ਮਲਣਾ
octroi duty	ਚੁੰਗੀ
off day	ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਦਿਨ
off duty	ਕੰਮ ਦੇ ਬਾਦ, ਕੰਮ ਤੇ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਖਾਲੀ ਦਿਨ
offensive	ਆਕੂਮਕ, ਖਰਵਾਂ, ਬਦਬੂਦਾਰ
offer	ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਦੇਣਾ
offer of appointment	ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ
office	ਦਫਤਰ, ਪਦ
office of profit	ਲਾਭ ਦਾ ਪਦ
official	ਅਹੁਦੇਦਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ, ਸਾਸਕੀ, ਅਧਿਕਾਰਿਕ
officialdom	ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਰਗ, ਅਫਸਰਸਾਹੀ
official duty	ਪਦ ਦਰਤਵ, ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ
officialsle	ਦਫਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ
official language	ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ

93

officially	operative
officially	ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ
official report	ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ
official version	ਸਰਕਾਰੀ ਕਥਨ, ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਕਥਨ
officiating	ਇਵਜ਼ੀ
"off the job" training	ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਿਖਲਾਈ(ਟੈਨਿਂਗ)
off the record	ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
okay (O.K.; okey)	ਠੀਕ ਹੈ, ਸਮਰਥਨਕਰਨਾ
ombudsman	ਲੋਕਪਾਲ
on account grant	ਲੇਖਾਗਤ, ਅਨੁਦਾਨ
on demand	ਮੰਗਣ ਤੇ
on duty	ਕੰਮ ਤੇ, ਡਾਊਂਟੀ ਤੇ
one sided	ਇਕਪੱਖੀ
on line	ਲਾਈਨ ਤੇ, ਲਾਈਨ ਤੇ ਲੱਗਿਆ
on-special duty	ਖਾਸ ਡਾਊਂਟੀ ਤੇ, ਖਾਸ ਕੰਮ ਤੇ
on the job training	ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਖਲਾਈ (ਟੈਨਿਂਗ)
onus	ਭਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ, ਫਰਜ਼
open day	ਕਾਰਜ ਦਿਵਸ, ਮੁਕਤ ਦਿਵਸ
open system	ਮੁਕਤ ਵਿਵਸਥਾ
opening	ਉਦਘਾਟਨ, ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਅਵਸਰ, ਖਾਲੀ ਥਾਂ
opening balance	ਬਾਕੀ ਬਕਾਇਆ
opening hours	ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ
open learning	ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਗਿਆਨ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ
open letter	ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪੱਤਰ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ
open university	ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਵਿਸ਼ਵਿਦਿਆਲਾ
operating cost	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਲਾਗਤ
operating staff	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਟਾਫ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਮਲਾ
operation	ਕਾਰਵਾਈ, ਕ੍ਰਿਆ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ
operative	ਕਰਮੀ, ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ, ਫਲਦਾਇਕ, ਪ੍ਰਤਾਪਸ਼ੀਲ

94

opinion	out of print
---------	--------------

opinion	ਰਾਇ, ਮਤ
opposition	ਵਿਰੋਧ, ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ, ਪਾਰਟੀ
option	ਵਿਕਲਪ
oral	ਮੌਖਿਕ, ਜਥਾਤੀ
order	ਹੁਕਮ, ਆਗਿਆ, ਆਦੇਸ਼, ਵਿਵਸਥਾ, ਕ੍ਰਮ
order cheque	ਆਦੇਸ਼ ਚੈਕ
order of reservation	ਰਾਖਣਾ-ਕ੍ਰਮ
ordinance	ਅਧਿਆਦੇਸ਼, ਆਰਡੀਨੈਸ
organization	ਸੰਗਠਨ, ਸੰਧਾਰਨ, ਆਯੋਜਨ
organization chart	ਸੰਗਠਨ ਚਾਰਟ
organizer	ਆਯੋਜਨਕ, ਸੰਦਰਭ ਕਰਤਾ
oriented	ਉਨ੍ਹੜੁੱਖ
original	ਮੂਲਪ੍ਰਤਿ, ਮੂਲ, ਮੌਲਿਕ, ਆਰੰਭਦਾ
original department	ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ
original sale deed	ਮੂਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਲੋਖ, ਮੂਲ ਬੈਨਾਮਾ
ostensible owner	ਪ੍ਰੱਤੱਖ ਮਾਲਿਕ(ਸੁਆਮੀ)
outbreak	ਅਚਾਨਕ ਆਰੰਭ, ਭਰਕ ਉਠਣਾ, ਵਿਦਰੋਹ, ਰੋਗ ਦਾ ਉਤਾਰ
outfit allowance	ਸਾਜ਼ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਭੱਤਾ
outgoing member	ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸਦੱਸ਼ (ਮੈਂਬਰ)
outgoing file	ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਾਈਲ
outlay	ਲਾਗਤ, ਖਰਚ, ਖਾਨਾ
outlet	ਨਿਕਾਸ, ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਵਿਕਰੀ ਕੇਂਦ੍ਰ
outline	ਰੂਪ ਰੇਖਾ, ਖਾਨਾ
outlook	ਜ਼ਰੀਆ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੇਣ
out of court	ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
out of date	ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ, ਪੁਰਾਨਾ
out of order	ਖੁਰਾਬ, ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ, ਅਵਿਵਸਥਿਤ
out of print	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਬਾਹਰੀ, ਅਨ-ਉਪਲੱਬਧ, ਅ-ਪ੍ਰਾਪਤ

95

out of turn	package deal
-------------	--------------

out of turn	ਬਿਨਾ ਵਾਰੀ ਦੇ
out of turn allotment	ਬਿਨਾ ਵਾਰੀ ਦੇ ਵੰਡ
outpost	ਸੀਮਾ ਚੰਕੀ
output	ਉਤਪਾਦਨ, ਉਤਪਾਦ, ਨਿਕਾਸ, ਕੁਲ ਪੈਦਾਵਾਰ
outright purchase	ਇਕਸੂਸ਼ਤ ਸਰੋਤ
outsource	ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤ
outstanding	ਬਕਾਇਆ, ਬਾਕੀ, ਅਸਥਾਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼
over age	ਵੱਡੀ ਉਮਰ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮਰਵਾਲਾ
overall	ਹਲ, ਸਾਰੇ, ਸਮਸਤ
overall deficit	ਕੁਲਘਾਟਾ, ਸਾਰੁੱਚਾ ਘਾਟਾ
overall billing	ਵੱਧਿਆ ਹੋਇਆ ਬਿਲ ਬਣਾਨਾ
overcharge	ਅਧਿਪੂਤਾਰ
overdue	ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਿਆ, ਪੁਰਾਨਾ, ਬਕਾਇਆ
overestimate	ਅਤਿ ਸਿਖਤੀ, ਅਤਿ ਅਨੁਮਾਨ, ਅਧਿਕ ਅੰਕਣਾ
overhead charge	ਉਪਰੀਪੂਤਾਹ
overlapping	ਅਤਿ ਵਿਆਪੀ
overriding priority	ਉੱਚ ਪ੍ਰਾਬਿਕਤਾ
over-rule	ਉਲਟਣਾ, ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇਣਾ
oversight	ਚੂਕ, ਅਸਾਵਧਾਨੀ
overtime pay	ਅਧਿ ਸਮਾਵੇਤਨ
overvaluation	ਅਤਿਅਧਿਕ ਮੁੱਲ
ownership	ਮਲਕੀਅਤ, ਮਾਲਕੀ

P

package	ਪੈਕੇਜ, ਇਕੱਠ
package deal	ਪੈਕੇਜ ਸੌਦਾ, ਇਕੱਠ ਸੌਦਾ

packing and marking	ਪੈਕ ਕਰਨਾ ਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਣਾ
packing list	ਪੈਕਿੰਗ ਸੂਚੀ
pact	ਸਮਝੌਤਾ
paid	ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ, ਵੈਤਨਿਕ, ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਚੁਕਤਾ
paid up capital	ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ
pamphlet	ਪੁਸਤਿਕਾ, ਪੈਮਡਲਿਟ
panel	ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਪੈਨਲ
paper	ਕਾਗ, ਪੱਤਰ, ਕਾਗਜ ਪੱਤਰ, ਲੇਖ, ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ
para	ਪੈਰਾ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ
paramount	ਉੱਚਤਮ, ਸਰਬ ਸੈਸ਼ਨ, ਪਰਮ
parent	ਮਾਂ-ਪਿਉ, ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਮੂਲ
parental	ਪੈਂਤ੍ਰੀਕ
parent office	ਮੂਲ ਦਫਤਰ
par excellence	ਉੱਚਤਮ, ਪਰਮ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ
pari passu	ਸਮਾਨ ਗਤੀ ਨਾਲ, ਸਮਰੂਪ
parity	ਸਮਾਨਤਾ, ਅਨੁਰੂਪਤਾ
parliament	ਸੰਸਦ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ
part	ਹਿੱਸਾ, ਅੰਸ਼, ਪਾਰਟ, ਰੇਲ, ਭੂਮਿਕਾ, ਪੁਰਜਾ
part file	ਖੰਡ ਫਾਈਲ, ਖੰਡ ਮਿਸ਼ਨ
partial	ਆਸਿਕ, ਪਖਧਾਤ ਪੂਰਨ
participate	ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ
particular	ਖਾਸ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼
particulars	ਵੇਰਵਾ, ਵਿਵਰਣ
partition	ਬਟਵਾਰਾ, ਵਿਭਾਜਨ, ਵੰਡ
partner	ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਭਾਈਵਾਲ, ਹਿੱਸੇਦਾਰ
partnership deed	ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਪੱਟਾ(ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ)
part payment	ਆਸਿਕ ਭਗਤਾਨ
part-time	ਅੰਸ਼ਕਾਲਿਕ

party	pension
party	ਪੱਖ, ਪਖਦਾਰ, ਪਾਰਟੀ, ਦਲ, ਪ੍ਰਤੀ ਭੇਜ, ਦਾਵਤ
par value	ਸਮ-ਮੁੱਲ(ਕੀਮਤ)
pass	ਪਾਸ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪੱਤਰ, ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋਣਾ, ਪਾਸ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਜਾਣਾ, ਗੁਜਰਨਾ, ਸਫਲ ਹੋਣਾ(ਇਮਤਿਹਾਨ)
passage	ਰਸਤਾ, ਗਲੀ, ਬਰਾਮਦਾ, ਵਗੰਡਾ, ਅੰਸ਼, ਲੇਖ ਅੰਸ਼, ਪਰਿਛੋਦ, ਜਾਤਰਾ, ਜਾਤਰਾ ਖਰਚਾ
password	ਗੁਪਤ ਸੰਕੇਤ, ਪਾਸ ਵਰਡ
patent	ਕਾਢ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪੈਟੰਟ
patron	ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਨਿੱਤ ਦਾ ਗਾਹਕ
pay	ਵੇਤਨ, ਤਨਖਾਹ
pay bill	ਵੇਤਨ ਬਿਲ
pay certificate	ਵੇਤਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
pay day	ਵੇਤਨ ਦਿਵਸ
payee	ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ
payer	ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ, ਅਦਾ ਕਰਤਾ
payment	ਭੁਗਤਾਨ ਅਦਾਇਗੀ
pay off	ਚੁਕਤਾ ਕਰਨਾ
pay order	ਅਦਾਇਗੀ ਆਦੇਸ਼
pay roll	ਵੇਤਨ-ਸੂਚੀ
pay scale	ਵੇਤਨ-ਮਾਨ
pecuniary	ਧਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਮਾਲੀ
penal	ਚੰਡਿਕ ਕਾਰਵਾਈ
penal code	ਚੰਡ-ਸੰਹਿਤਾ
penal interest	ਚੰਡ ਸਰੂਪ ਵਿਆਜ
penalize	ਸਜਾ ਦੇਣਾ, ਦੰਡ ਦੇਣਾ
penalty	ਦੰਡ, ਚੁਰਮਾਨਾ, ਹਰਜਾਨਾ
pending	ਲੰਬਮਾਨ, ਲੰਬਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ, ਭੁਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਤਕ, ਉਪਰੰਤ(ਸਮੇਂ)
pen down strike	ਕਲਮ ਰੋਕੋ ਹੜਤਾਲ
pension	ਪੈਸ਼ਨ

pensionable	ਪੇਸ਼ਨੀ
pensioner	ਪੇਸਨ ਡੈਰੀ, ਪੇਸਨ ਲੈਣ ਵਾਲਾ
pension scheme	ਪੇਸਨ ਯੋਜਨਾ
per annum	ਹਰ ਸਾਲ, ਵਾਰਸਿਕ, ਸਾਲਾਨਾ
per bearer	ਵਾਹਕ ਦੁਆਰਾ
per capita (=per head)	ਪ੍ਰਤਿ ਵਿਅਕਤੀ
percent	ਪ੍ਰਤਿਸਤ ਫੀਸਟੀ
perennial	ਚਿਰ ਸਥਾਈ, ਬਾਰਾ ਮਾਹੀ
preferential purchase	ਤਰਜੀਹੀ ਖਰੀਦ
perform	ਪਾਲਨ ਕਰਨਾ, ਨਿਸਥਾਦਨ ਕਰਨਾ
performance	ਨਿਸਥਾਦਨ, ਪਾਲਨ
period	ਆਉਧੀ, ਕਾਲ-ਚੱਕਰ
periodical	ਪੱਤਰ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਸਾਮਯਿਕ ਪੱਤਰ, ਕਾਲਿਕ ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਰਿਸਾਲਾ
period under review	ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਅਵਧੀ
perjury	ਛੁਠੀ ਗਵਾਚੀ
perks	ਵਾਧੂ ਲਭਤ
permanent	ਸਥਾਈ
per mensem	ਪ੍ਰਤੀਮਾਸ, ਮਾਸਿਕ, ਮਾਹਵਾਰ
permissible	ਮੁਨਾਸਿਬ, ਜਾਇਜ਼
permission	ਆਸਿਆ, ਅਨੁਮਤੀ, ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ
permit	ਅਨੁਗਿਆ ਪੱਤਰ, ਪਰਮਿਟ, ਅਨੁਗਿਆ ਦੇਣਾ, ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਨਾ
permitted	ਅਨੁਮਤ, ਅਨੁਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਅਨੁਗਿਆ ਦਿੱਤੀ
perpetual	ਸਨਾਤਨ, ਨਿਰੰਤਰ, ਚਿਰ
perpetuity	ਸਨਾਤਨਤਾ, ਨਿਰੱਤਰਾ
perquisites (=perks)	ਵਾਧੂ ਲਭਤ
personal	ਵਿਅਕਤਿਕ
personal assets	ਵਿਅਕਤਿਕ ਸੰਪੱਤੀ

personal bond	ਮੁਚਲਕਾ, ਵਿਅਕਤਿਕ ਬਾਂਡ
personality	ਵਿਅਕਤਿਤਣ, ਸਖਸੀਅਤ
persona non grata	ਅਣਚਾਹਿਆ ਵਿਅਕਤੀ
personnel	ਕਰਮਚਾਰੀ
personnel policy	ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੀਤੀ
perspective	ਪਰਿਪ੍ਰੇਖ
persuasion	ਸਮਝਾਇਆ-ਬੁਝਾਨਾ, ਮਨਨਾ, ਬੈਨਤੀ
pertinent	ਸੰਗਤ, ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ
perusal	ਅਵਲੋਕਨ, ਵੇਖਣ
petition	ਯਾਚਿਕਾ
petitioner	ਜਾਚਕ, ਅਰਜੀ ਦੇ ਵਾਲਾ
phase	ਅਵਸਥਾ, ਚਰਣ
photograph	ਫੋਟੋ
photostat	ਫੋਟੋ ਸਟੈਟ
physical checking	ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂਚ
physical defect	ਸਰੀਰਕ ਦੇਸ
physical education	ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਿਆ
physically handicapped	ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ
physical verification	ਪ੍ਰਤੱਖਸਦੀਕ
piecemeal	ਥੇੜਾ ਥੇੜਾ ਕਰਕੇ, ਟੁਕੁਕਿਆ ਵਿਚ
piece rate	ਉਸਰਤੀ ਦਰ
pilgrim	ਤੀਰਥ ਜਾਤਰੀ
pilot programme	ਪਾਇਲਟ ਕਾਰਜ ਕਰਮ, ਪ੍ਰਯੋਗਿਕ ਕਾਰਜ ਕ੍ਰਮ
PIN (postal index number)	ਪਿਨ
placement service	ਨੈਕਰੀ ਦਿਵਾਉਣ ਸੇਵਾ
place of birth	ਜਨਮ-ਸਥਾਨ
place of work	ਕਾਰਜ ਸਥਾਲ
plaintiff	ਵਾਦੀ
plan	ਵਿਉਤ, ਯੋਜਨਾ

planning	ਵਿਉਤ ਬੰਦੀ, ਯੋਜਨਾ ਬੰਦੀ
plant	ਮਸ਼ੀਨ, ਜੰਤਰ ਪੈਦਾ, ਬੂਟਾ
player	ਵਜ਼ਤਰੀ, ਖਿਡਾਰੀ
plea	ਤਰਕ, ਦਲੀਲ, ਪ੍ਰਤਿਵਾਦ
Pleader	ਪਲੀਡਰ, ਸੰਗ੍ਰਹਿ
plebiscite	ਜਨਮਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
pledge	ਗਹਿਏ ਰੱਖੀ ਵਸਤੂ, ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕਰਨਾ
plenary session	ਪੂਰਾ ਅਧਿਵੇਸ਼ਨ
plenipotentiary	ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰੋਂ ਵਾਲਾ
plinth area	ਛੱਤਿਆ ਖੇਤਰਫਲ
policy	ਨੀਤੀ, ਪਾਲਿਸੀ(ਬੀਮਾ)
political activity	ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਗਰਹਮੀ, ਗਜ਼ਨੀਤਿਕ ਹਲਚਲ
poll	ਮਤਦਾਨ
pollution	ਪ੍ਰਸੂਸ਼ਨ
political	ਰਾਜਨੀਤਿਕ
pool	ਪੂਲ, ਸੀਲ ਫੌਡ
portfolio (of a minister)	ਵਿਭਾਗ, ਪੋਰਟਫੋਲਿਊ
position	ਸਥਿਤੀ, ਸਥਾਨ, ਅਹੁਦਾ
positive	ਸਕਾਰਾਤਮਕ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਨਿਸਚੈਅਤਮਕ
post	ਪਦ, ਡਾਕ, ਕੇਂਦ੍ਰ, ਚੈਕੀ
post-dated	ਆਗਾਮੀ ਮਿਤੀਵਾਲਾ
post-facto sanction	ਕਾਰਜ-ਉਤੱਤ ਮੰਜ਼ੂਰੀ
post graduate	ਪੇਸਟ ਗ੍ਰੇਜ਼ੇਟ
posthumous	ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ
posting	ਤੈਨਾਤੀ
post mortem examination	ਸ਼ਵ ਪਲੀਖਿਆ
postpone	ਸਥਾਗਿਤ ਕਰਨਾ, ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ
postscript (P.S.)	ਪਿੱਛੇ ਜੋੜੀ ਲਿਖਤ, ਮਗਰੋਂ ਮੁਕਿਆ
power	ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਜਲੀ

power of attorney	ਮੁਖਤਾਰਨਾਮਾ
practicable	ਵਿਵਹਾਰਿਕ
practice	ਵਿਵਸਾਅ, ਪੇਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪੱਧਤੀ
pre-audit	ਪੂਰਣ, ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਿਆ
precaution	ਪੂਰਣ ਅਵਧਾਨ, ਇਹਤਿਆਤ, ਪੂਰਣ ਉਪਾਉ
precedent	ਪੂਰਣ ਉਦਾਹਰਣ, ਨਜ਼ੀਰ
precis	ਸਾਰਲੇਖ
precise	ਠੀਕ-ਠੀਕ ਵਾਸਤਵਿਕ, ਯਥਾਰਥ
preclude	ਠੋਕ ਦੇਣਾ, ਉਪੇਖਿਆ ਕਰਨੀ, ਦੂਰ ਰਖਣਾ
preconception	ਪੂਰਣ ਕਲਪਨਾ, ਪੂਰਣ ਧਾਰਣਾ
predecessor	ਪੂਰਣ ਵਰਤੀ
predominant	ਪ੍ਰਾਣ, ਪ੍ਰਬਲ
preface	ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਮੁਖ ਬੰਧ
prefer	ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ
prejudice	ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਤਰਦਾਰੀ, ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਪਾਣਾ, ਤਰਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ
preliminary	ਪ੍ਰਤੰਤਿਕ, ਮੁੱਢਲੀ
premature	ਸਮੈ ਪੂਰਣ
premises	ਪਰਿਸਰ, ਅਗਾੜਾ, ਪਰਿਖਤਰ
premium	ਬੀਮਾਕਿਸਤ, ਪ੍ਰੀਮਿਅਮ, ਵਾਧਾ
prepaid	ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਦੱਤ
prepaid card	ਪ੍ਰਿਪੇਡ ਕਾਰਡ
pre-planned	ਪੂਰਣ ਨਿਯੋਜਿਤ
prepone	ਪਹਿਲੇ ਲਿਆਉਣਾ
pre-receipted bill	ਰਸੀਦ ਸਹਿਤ ਬਿਲ
prerogative	ਪਰਮ ਅਧਿਕਾਰ
prescribe	ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਮੁਸਖਾ ਲਿਖਣਾ, ਲਗਾਉਣਾ(ਕਿਤਾਬ)
prescribed	ਨਿਰਧਾਰਿਤ, ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ

prescribed form	ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੱਤਰ
presentation	ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਕਰਨ
preside	ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਸੁੱਖ ਹੋਣਾ
president	ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ
press	ਛਾਪਖਾਨਾ, ਅਖਬਾਰ, ਪ੍ਰੈਮ
press copy	ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀ
press gallery	ਪ੍ਰੈਮ ਗੈਲਰੀ
presumed	ਪਰਿਕਲਪਿਤ
presumptive pay	ਪਰਿਕਲਪਿਤ ਵੇਤਨ
presupposed	ਪੂਰਵਕਲਪਿਤ
pretext	ਬਹਾਨਾ
prevail	ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣਾ, ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ
prevent	ਵਰਜਣਾ, ਰੋਕਣ
prevention	ਰੋਕਖਾਮ
preventive	ਲਿਵਾਰਕ
price fluctuation (=price movements)	ਕੀਮਤ ਦਾ ਉਤਾਰ-ਚੜਾਉ, ਘਟ-ਵੱਧ ਕੀਮਤ
pricing	ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ
prima facie	ਪਹਿਲੀ ਦਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਟ ਤੌਰ 'ਤੇ
primarily	ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਯਾਨ ਰੂਪ ਵਿਚ
primary	ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ
primary receipt	ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੱਤਰ
principal	ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਮੂਲਧਨ, ਸਾਲਿਕ, ਸੁਆਮੀ
principal debtor	ਮੂਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰ
printer	ਮੁਦ੍ਰਕ, ਛਾਪਕਾਰ
printing	ਛਪਾਈ
prior indication	ਪੂਰਣ ਸੰਕੇਤ
priority grading	ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ(ਕੋਟੀਆਂ)
prison	ਜੇਲ, ਕੈਦ ਖਾਨਾ, ਬੰਦੀਖਾਨਾ, ਹਵਾਲਾਤ

prisoner	ਕੈਦੀ, ਬੰਦੀ
privacy	ਇਕਾਂਤਤਾ, ਗੁਪਤਤਾ
private and confidential	ਨਿਜੀ ਤੇ ਗੋਪਨੀ
Privilege	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ
privilege committee	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਿਤੀ
prize	ਪੁਰਸ਼ਕਾਰ, ਇਨਾਮ
probability	ਸੰਭਾਵਿਤਾ, ਸੰਭਾਵਿਕੀ
probate	ਇੱਛਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਮਾਣ, ਪ੍ਰੇਬੇਟ
probation	ਪਰਥ, ਪਰਥਅਵਧੀ
probationary	ਪਰਥ ਅਧੀਨ
probationer	ਪਰਥ ਅਧੀਨ
probe	ਛਾਣ-ਬੀਣ
procedural rules	ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਨਿਯਮ
procedure	ਪ੍ਰਕਿਆ, ਕਾਰਜਵਿਧੀ
proceedings	ਕਾਰਵਾਈ
process	ਪ੍ਰਕਿਆ, ਤਰੀਕਾ, ਹੁਕਮਨਾਮਾ(ਕਨੂੰਨੀ)
processing	ਕ੍ਰਮ ਬੱਧਤਾ, ਸੰਸਾਧਨ, ਪਰਸੰਸਕਰਣ
procession	ਜਲੂਸ, ਸੋਭਾ ਜਾਤਰਾ
proclaim	ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ
proclamation	ਐਲਾਨ
procurement	ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਸੂਲੀ
product	ਉਤਪਾਦ, ਉਪਜ
production	ਪੈਦਾਵਾਰ, ਉਪਜ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਕਰਨ
profession	ਪੇਸ਼ਾ, ਰੋਜਕਾਰ, ਉਮਜ਼ੀਵਿਕਾ
professional achievement	ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਉਪਲੋਧਧੀਆਂ
proficiency certificate	ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
profile	ਵਿਵਰਣਿਕ
profit	ਲਾਭ
programme	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਕਾਰਜਕਾਰਿ, ਕ੍ਰਮ ਅਦੇਸ਼

programme schedule	propose
programme schedule	ਕਾਰਜ ਕ੍ਰਮ ਸੂਚੀ
programming	ਕਾਰਜ ਕ੍ਰਮ, ਕ੍ਰਮ ਆਦੇਸ਼
progress	ਪ੍ਰਗਤੀ
progressive	ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ, ਅਗਾਂਹ ਵੱਧ
prohibited	ਵਰਜਿਤ
prohibited area	ਵਰਜਿਤ ਖੇਤਰ
prohibition	ਵਰਜਿਤ, ਨਸਾਬੰਦੀ, ਸਰਾਬੰਦੀ
prohibitory order	ਨਿਸ਼ੇਯ ਆਗਿਆ
project	ਪਰੀ ਯੋਕਾਨਾ, ਪ੍ਰਯੋਕਟ
projection	ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪ੍ਰਬੰਧਣ
prominent	ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ
promise	ਵਚਨ, ਵਚਨ ਦੇਣਾ
promissory note (pronote)	ਵਚਨ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰੈਨੋਟ ਚੁੱਕਾ
promote	ਤਰੱਕੀਦੇਣੀ, ਦਰਜਾ ਵਧਾਉਣਾ
promoter	ਪਰਵਰਤਕ
promotion	ਤਰੱਕੀ, ਪਦ ਉਨੱਤੀ, ਵਰਧਨ
prompt	ਝਟਪਟ, ਤੁਰੰਤ
promulgate	ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ, ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
pronounce	ਸੁਣਾਉਣਾ, ਨਿਰਣ ਦੇਣਾ
pronouncement	ਨਿਰਣ ਸੁਣਾਣਾ
proof	ਸਬੂਤ, ਪਰਸਾਣ, ਪਰੂਫ(ਪੇਮ)
proof of despatch	ਭੇਜਣ(ਅੱਲਣ) ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ
proof reading	ਪਰੂਫ ਸੋਧ, ਪਰੂਫ ਪੜ੍ਹਣਾ
propagate	ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ
propagation	ਪ੍ਰਚਾਰ
proper	ਉਚਿਤ, ਠੀਕ-ਠੀਕ
property	ਸੰਪੱਤੀ, ਸਾਜ਼-ਸਮਾਨ
proposal	ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਪ੍ਰਸਥਾਪਨ
propose	ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰਖਣਾ

105

propound	punctual
propound	ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਨਾ
proprietary	ਮਾਲਕੀ, ਮਲਕੀਅਗੀ, ਇਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ
propriety	ਉਪਯੁਕਤਤਾ, ਉਚਿਤਤਾ
pro-rata	ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
pro-rata quota	ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਟਾ
prorogue	ਸਤ੍ਰ ਵਿਸਰਜਿਤ ਕਰਨਾ, ਸਥਾਨਿਤ ਕਰਨਾ
pros and cons	ਪਖ ਵਿਖੱਖ, ਅੱਗਾ-ਪਿੱਛਾ
proscribe	ਵਿਵਰਜਿਤ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ
prosecution	ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ
prospectus	ਵਿਵਰਣ ਪਤਿੰਕ
protempore appointment	ਅਲਪਕਾਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
protocol	ਸਿਸਟਾਚਾਰ, ਪ੍ਰਟੋਕੋਲ, ਸੰਦੇਸ਼ ਆਚਾਰ(ਕੰਪ)
prove	ਸਾਬਿਤ ਕਰਨਾ, ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ
provided	ਬਸਰਤੇ, ਐਪਰ, ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ
provident fund	ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ
provision	ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਰਤ
provisional	ਆਰਜੀ, ਅਸਥਾਈ
provisional list	ਆਰਜੀਸੂਚੀ
proviso	ਸਰਤੀਵਾਕ, ਉਪਬੰਧ
proximity	ਨਿਕਟਤਾ, ਸਮੀਪਤਾ, ਨੇੜ
proxy	ਸੁਖਤਾਰ ਨਾਮਾ, ਪਰੋਥੀ(ਪ੍ਰਕਸ਼ਿ)
public	ਜਨਤਾ, ਪਬਲਿਕ, ਆਮ ਲੋਕ, ਪਰਜਾ, ਸਰਵਜਨਿਕ, ਸਰਕਾਰੀ
publication	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
public duty	ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਊਟੀ
public interest litigation (PIL)	ਜਨਹਿਤ ਵਾਦ, ਲੋਕਹਿਤ ਵਾਦ
publicity	ਪ੍ਰਚਾਰ
publish	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ
punctual	ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਬੰਦ, ਵੇਲੇ ਸਿਰ

106

punishment	ਦੰਡ, ਸਜਾ
purchase	ਖਰੀਦ, ਖਰੀਦਣ
purely temporary	ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ
purpose	ਮੰਤਣ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ
pursue	ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ
pursuit	ਕੰਮ ਕਾਜ, ਖੇਜ, ਪਿੱਛਾ
purview	ਖੇਤਰ, ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ
put up	ਪੁਸ਼ਟੁਤ ਕਰਨਾ
put-up slip	ਪੇਸ਼ ਪਰਚੀ

Q

qualification	ਯੋਗਤਾ
qualified candidate	ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ
qualify	ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ
qualifying examination	ਯੋਗਤਾ ਪਰੀਖਿਆ
qualifying test	ਯੋਗਤਾ ਪਰੀਖਣ
qualitative techniques	ਗੁਣਾਤਮਕ ਤਕਨੀਕ
quality	ਗੁਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਕੋਟੀ, ਪ੍ਰਕਾਰ
quality control	ਗੁਣ ਨਿਯੰਤਰਣ
quantity	ਮਾਤਰਾ, ਪਰਿਮਾਣ, ਰਾਸ਼ੀ
quarantine leave	ਸੰਗਰੋਧ ਛੁੱਟੀ
quarterly	ਤਿਮਾਰੀ
quash	ਮੰਸੂਖ ਕਰਨਾ
quasi	ਅੱਧ
quasi-permanency	ਅੱਧ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
query	ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਪੁਸ਼ਨ(ਸਵਾਲ), ਪੁਸ਼ਨਚਿੰਨ

107

question	ਪੁਸ਼ਨ, ਸਵਾਲ
questionable	ਸੰਕਾ ਯੋਗ, ਪੁਸ਼ਨ ਯੋਗ, ਸਵਾਲੀਆ
question hour	ਪੁਸ਼ਨਕਾਲ(ਸਵਾਲ ਸਮਾਂ)
questionnaire	ਪੁਸ਼ਨਕਾਲੀ, ਸਵਾਲਨਾਮਾ
quit	ਛੈਡਣਾ, ਤਿਆਰਗਣ
quorum	ਕੋਰਮ
quota	ਕੋਟਾ
quotation	ਭਾਅ, ਦਰ, ਦਰਸੂਚੀ, ਕੋਟੇਸ਼ਨ
quote	ਹਵਾਲਾ, ਉੱਦਾਹਰਣ, ਦਰ ਦੱਸਣਾ

R

race	ਨਸਲ, ਦੌੜ, ਹੋੜ
racial discrimination	ਨਸਲੀ ਭੇਦ
rack	ਰੈਕ
raid	ਛਾਪਾ, ਛਾਪਾ ਮਾਰਨਾ, ਧਾਵਾ, ਧਾਵਾ ਬੋਲਣਾ
railway	ਰੇਲ ਮਾਰਗ, ਰੇਲਵੇ, ਰੇਲ
raise (pay)	ਵੇਤਨ ਵਾਪਾ
random	ਬੇਤਰਤੀਬੀ, ਅਨਿਯਮਿਤ
random sampling	ਬੇਤਰਤੀਬੀ ਨਮੂਨ
range	ਹੱਦ, ਦਾਇਰਾ, ਚਾਂਕਮਾਰੀ, ਚੇਜ
rank	ਰੁਤਬਾ, ਪਦਬੀ, ਸ੍ਰੇਣੀ, ਪੰਕਤੀ
rank and file	ਜਨਸਾਧਾਰਣ
ranking	ਸੇਣੀਕਰਣ
rapid action force (RAF)	ਛੇਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਲ(ਆਰ.ਏ.ਏਫ)
rare	ਦੁਰਲੱਭ, ਵਿਰਲਾ
rash	ਉਤਾਰਲਾ, ਅੰਧਾਪੁੰਧ

108

ratable value	reason
ratable value	ਕਰ ਯੋਗ ਮੁੱਲ
rate	ਦਰ, ਰੇਟ, ਗਤੀ, ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਲ
rate contract	ਦਰ ਸੰਵਿਦਾ, ਦਰ ਠੇਕਾ
rate list	ਦਰ ਸੂਚੀ
ratification	ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ, ਪੁਸ਼ਟਿ ਕਰਨਾ
rating	ਕੋਟੀ ਨਿਰਮਾਰਣ, ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਣ, ਨਿਰਧਾਰਣ
ratio	ਮਜ਼ੀਨ ਦਾ ਮੂਲਾਂਕਣ
ration	ਮਨੁਪਾਤ
rational	ਰਾਸਨ, ਰਸਦ, ਭੇਜਨ ਸਾਮਗ੍ਰੀ
rationalization	ਯੁਕਤੀ ਸੰਗਤ
ration allowance	ਯੁਕਤੀ ਕਰਣ
raw material	ਰਾਸਨਭੱਤਾ
raw product	ਕੱਚਾ ਮਾਲ
reaction	ਕੱਚਾ ਉਤਪਾਦ
reading	ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ
readjust	ਵਾਚਣ, ਪਠਨ, ਪੜ੍ਹਣ
ready-made plan	ਪੁਨਰ ਸਮਾਪਨਿਤ ਕਰਨਾ
ready reckoner	ਬਣੀ ਬਨਾਈ ਯੋਜਨਾ
real	ਹੇਡੀ ਰਕਨਰ
real earning	ਵਾਸਤਵਿਕ, ਅਸਲੀ, ਯਥਾਰਥ
real estate	ਅਸਲੀਕਮਾਈ
reality	ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ
realization	ਯਥਾਰਥ, ਵਾਸਤਵਿਕ, ਅਸਲੀਅਤ
realize	ਵਸੂਲੀ, ਅਹਿਸਾਸ
reappointment	ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ, ਉਗਾਹਿਣਾ, ਅਨੁਭਵ ਕਰਣਾ, ਮਹਸੂਸ ਕਰਨਾ
reappropriation	ਪੁਨਰ ਨਿਯੁਕਤੀ
reason	ਪੁਨਰ ਨਿਆਜਨ
	ਕਾਰਣ, ਤਰਕ

109

reassessment	recommendatory letter
reassessment	ਪੁਨਰ ਨਿਰਧਾਰਣ
rebate	ਛੂਟ, ਕਟੌਤੀ
recall	ਵਾਪਿਸ ਮੰਗਾਣਾ, ਵਪਿਸ ਬੁਲਾਣਾ
recede	ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ, ਘਰ ਕਰਣ
receipt	ਪਾਪਤੀ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੱਤਰ, ਆਮਦਨੀ, ਰਸੀਦ, ਵਸੂਲੀ
receipt book	ਰਸੀਦ ਵਰੀ
receipts and disbursements	ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਅਦਾਏਗੀਆਂ
receive	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਲੈਣਾ, ਸੁਆਗਤ ਕਰਨ
receiver	ਪਾਣ ਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰਿਸੀਵਰ
recent	ਨਵਾਂ, ਹਾਲ ਹੀ ਦਾ, ਮੈਜ਼ੂਦਾ, ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਦਾ
reception	ਸੁਆਗਤ, ਸੁਆਗਤ-ਸਤਕਾਰ, ਸੁਆਗਤ ਸਾਮਰੋਹ
receptive	ਗ੍ਰਹਣਸ਼ੀਲ, ਸੁਗ੍ਰਹਿਕ
recess	ਵਿਸਰਾਮ, ਛੁੱਟੀ
recipient	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
reciprocal	ਪਰਸਪਰ, ਹੁਥਰੂ, ਦੋਤਰਦਾ
reciprocal demand	ਪਰਸਪਰ ਮੰਗ
reciprocate	ਅਦਲਾਬਦਲੀ ਕਰਨੀ
reciprocity	ਆਪਸਦਾਰੀ, ਪਰਸਪਰਤਾ
reckless	ਲਾਪਰਵਾਹ, ਉਤਾਰਵਾਹ, ਅੰਧਪੂੰਧ
reckon	ਗਿਣਤੀ ਕਰਨਾ, ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਕਰਨ
reckonable service	ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ
reclamation	ਉੱਧਾਰ, ਉਪਜਾਊ ਬਣਾਨਾ(ਜਮੀਨ)
recognition	ਪਛਾਣ, ਸਨਾਖਤ, ਮਾਨਤਾ
recognized	ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
recollect	ਯਾਦ ਕਰਨਾ
recommend	ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਨਾ
recommendation	ਸਿਫਾਰਿਸ਼
recommendatory letter	ਸਿਫਾਰਿਸ਼ੀ ਪੱਤਰ

110

reconcile	reduction
reconcile	ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਾਉਣਾ, ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰਨਾ, ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰਾਉਣਾ
reconciliation	ਸਮਾਧਾਨ, ਮੇਲਮਿਲਾਪ, ਸੁਲਹ
reconsideration	(ਲੇਖਾ) ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ
reconstitution	ਪੁਨਰ ਗਠਨ
reconstruction	ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ
reconstruction of file	ਫਾਈਲ ਦੀ ਪੁਨਰ ਰਚਨਾ
record	ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਰਿਕਾਰਡ, ਕੀਰਤੀਮਾਨ, ਅਭੀਲੇਖ ਬੱਧ ਕਰਨਾ, ਦਰਜ ਕਰਨਾ
record book	ਰਿਕਾਰਡ ਰਜਿਸਟਰ, ਪਰਣਾਮੀਤ ਲਿਖਿਤ
record of service	ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਸੇਵਾ ਅਭੀਲੇਖ
recourse	ਆਸਰਾ, ਸਹਾਰਾ, ਪਨਾਹ, ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਕਾਰ
recover	ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ, ਬਰਾਮਦ ਕਰਨਾ, ਸਵਸਥ ਹੋਣਾ
recovery	ਵਸੂਲੀ, ਬਰਾਮਦਗੀ, ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪ੍ਰਤਿਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਸੇਹਤ-ਲਾਭ
recreation	ਮਨੋਰੰਜਨ, ਵਿਨੋਦ, ਮਨ-ਬਹਿਲਾਣ
recruit	ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ, ਰੰਗਰੂਟ
recruiting authority	ਭਰਤੀ-ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਯਕਾਰੀ
recruitment	ਭਰਤੀ
recruitment rules	ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ
rectification	ਸੋਧਣਾ, ਸੁਧਾਰਨਾ
recurring	ਆਵਰਤੀ, ਆਵਰਤਕ
redeem	ਛਡਵਾਉਣਾ, ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ
redemption	ਛਟਕਾਰਾ, ਛਡਵਾਉਣਾ
redirected	ਫਿਰਤੋਂ ਭੇਜਨਾ
redress	ਸੁਧਾਰਨਾ, ਨਿਵਾਰਣ, ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਨਾ, ਢੂਰ ਕਰਨਾ
redressal	ਨਿਵਾਰਣ
red-tapism	ਲਾਲਫੀਤਾਸ਼ਾਹੀ
reduction	ਕਮ, ਛੂਟ

111

redundant	regret
redundant	ਫੜ੍ਹਲ, ਗੈਰਜਰੂਰੀ
re-employment	ਪੁਨਰ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਪੁਨਰ ਨਿਯੋਜਨ
re-entry	ਪੁਨਰ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼
refer	(ਸੰਦਰਭ) ਵੇਖਧਾ ਸੰਦਰਭ ਦੇਣਾ, ਉਲੈਖ ਕਰਨਾ, ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ
reference	ਸੰਦਰਭ, ਹਵਾਲਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼
referral	ਅਭੀਨਿਰਦੇਸ਼, ਅਭੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ
refixation of pay	ਵੇਤਨ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਨਿਯਤਕਰਨਾ
reform	ਸੁਧਾਰ, ਸੁਧਾਰਨਾ, ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ
refrain from	ਵਿਰਤ ਰਹਿਣਾ(ਕਨੂੰਨੀ), ਨਾ ਕਰਣਾ
refreshment	ਜਲਪਾਨ, ਉਪ-ਆਹਾਰ, ਨਾਸਤਾ
refund	ਰਕਮ ਮੌਜੂਦਨੀ
refundable	ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਯੋਗ, ਮੌਜੂਦਾਏਗ
refusal	ਇਨਕਾਰ, ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਯੋਗ
refuse	ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ
refused leave	ਅਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਛੁੱਟੀ
refutation	ਖੰਡਨ
regard	ਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਮੰਨਣਾ, ਸਮਝਣਾ, ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਣਾ
region	ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਇਲਾਕਾ
regional	ਖੇਤਰੀ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਿਕ
register	ਰਜਿਸਟਰ, ਲੋਖ ਬੱਧ ਕਰਨਾ, ਅੰਦਰਾਜ ਕਰਨਾ, ਪੰਜੀਕਿਤ ਕਰਨਾ
registered	ਪੰਜੀਕਿਤ
registered office	ਪੰਜੀਕਿਤ ਦਫਤਰ
registering authority	ਪੰਜੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ
registration fee	ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਫੀਸ, ਅੰਦਰਾਜ ਫੀਸ
registration form	ਰਜਿਸਟਰੀ-ਫਾਰਮ, ਰਜਿਸਟਰੀ ਪੱਤਰ
registry	ਰਜਿਸਟਰੀ, ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਫਤਰ
regret	ਖੇਦ, ਖੇਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ, ਅਫਸੋਸ ਕਰਨਾ

112

reopening	repurchase
reopening	ਪੁਨਰ ਅਰੰਭ
reorganization	ਪੁਨਰ ਗਠਨ
reorientation	ਉੱਨਤੀਸ਼ੀਲਤਾ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ, ਪੁਨਰ ਨਵੀਕਰਨ
repairable	ਸਰੰਮਤ ਯੋਗ
repatriate	ਵਤਨ ਨੂੰ ਮੁਠਨਾ, ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ
repatriation of services	ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ
repay	ਅਦਾ ਕਰਨਾ, ਕਰਜਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ, ਮੈਤਨਾ, ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ
repayable	ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ
repeal	ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ
repeat order	ਪੁਨਰ ਆਦੇਸ਼
repetitive work	ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੰਮ, ਘੜੀ-ਮੁੜੀ ਕੰਮ
replace	ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ
replacement	ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਏਵਜ਼ੀ
replenishment	ਪੁਨਰ ਪੂਰੀ
report	ਰਿਪੋਰਟ, ਰਪਟ
repository	ਭੰਡਾਰ, ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਖਜ਼ਾਨਾ, ਗੋਦਾਮ
representation	ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿਤਾ
representative	ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ
reprimand	ਫਟਕਾਰ, ਤਾਤਨਾ (ਕਣੂੰਨੀ)
reprint	ਮੁੜਛਾਪ
reprisal	ਬਦਲਾ, ਮੇਤਵੀਕਾਰਵਾਈ
reproduce	ਨਕਲ ਤੈਆਰ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਤਿਰੂਪ, ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਸੰਤਾਨ ਉੱਤੱਪੰਨ ਕਰਨਾ
reproduction	ਸੰਤਾਨ ਦੀ ਉੱਤੱਪੱਤੀ
republic day	ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ
repudiate	ਪਰਿਤਿਆਗ ਕਰਨਾ, ਅਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਖੰਡਣ ਕਰਨਾ
repugnant	ਵਿਚੁਧ, ਵਿਪਰੀਤ
repurchase	ਫਿਰ ਤੇ ਖਰੀਦਨਾ, ਵਾਪਸ ਖਰੀਦਨਾ

115

reputation	residuary
reputation	ਕੀਰਤੀ, ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ, ਸੁਹਰਤ
requirement	ਲੋੜ, ਆਵੰਸਕਤਾ
requisite	ਲੋੜੀਂਦੀ
requisite information	ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਨਕਾਰੀ
requisites	ਲੋੜੀਂਕੀ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਗੁਣ
requisition	ਮੰਗ, ਫਰਮਾਇਸ਼, ਅਧਿਜਾਚਨਾ ਅਧਿਗੁਹਣ
requisition form	ਮੰਗ ਫਾਰਮ
requisition slip	ਮੰਗ ਪਰਚੀ
rescue	ਬਚਾਉ, ਉੱਧਾਰ, ਛੁਤਾਣਾ, ਪਰਿਤ੍ਤਾਣ
research work	ਸੋਧ ਕਾਰਜ, ਅਨੁਸੰਧਾਨ
resentment	ਨਾਰਾਂਜ਼ਗੀ, ਰੋਸਾ
reservation	ਰਾਖਵਾਂ, ਸੰਮੱਤੀ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂ ਹਨ
reservation fee	ਰਾਖਵੀਂ ਫੀਸ
reservation of post	ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਹਨ
reserve	ਰਿਜ਼ਰਵ,(ਨਿਰਣਾ) ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਣਾ ਸੁਰੋਖਿਤ ਰਾਖਣਾ
reserved accommodation	ਰਾਖਵੀ ਥਾਂ
reserved constituency	ਰਾਖਵਾਂ ਨਿਰਵਾਚਨ ਖੇਤਰ
reserve price	ਰਾਖਵੀਂ ਕੀਮਤ
resettlement	ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ, ਪੁਨਰਵਾਸ, ਪੁਨਰ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ
reshuffle	ਫੇਰ ਬਦਲ
residence	ਨਿਵਾਸ, ਮਕਾਨ
resident permit	ਨਿਵਾਸ ਪੱਤਰ, ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ
resident	ਨਿਵਾਸੀ, ਸਥਾਨੀ(ਪਦ ਨਾ)
residential	ਨਿਵਾਸ ਸੰਬੰਧੀ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ
residential accommodation	ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਨਿਵਾਸ ਵਿਵਸਥਾ
residential address	ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਤਾ
residential quarter	ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ
residuary	ਅਣਵਰਤਿਆ ਅਣ ਵੰਡਿਆ, ਬਾਕੀਬਚਿਆ

116

residuary pension	ਅਣਵੰਡੀ ਪੇਸ਼ਨ
residuary power	ਅਣਵੰਡੀ ਸ਼ਕਤੀ
resignation	ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ
resist	ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਣਾ
resolution	ਸੰਕਲਪ, ਸਤਾ, ਪਰਸਤਾਵ
respectfully	ਆਦਰ ਨਾਲ, ਸਤਿਕਾਰ ਸੂਚਕ
respectively	ਕੁਮਵਾਰ, ਤਰਤੀਬਵਾਰ
respondent	ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ
response	ਊੱਤਰਾ ਜਵਾਬ, ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ, ਪ੍ਰਤਿਚੇਸਟਾ
responsibility	ਊੱਤਰਦਾਇਤ, ਸਿੰਮੇਦਾਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ
responsible	ਊੱਤਰਦਾਈ, ਸਿੰਮੇਦਾਰ
responsive	ਪ੍ਰਤਿਊੱਤਰਦਾਈ, ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ, ਕਿਰਿਆਤਮਕ
rest house	ਆਰਾਮ ਘਰ
restore	ਮੁਨਰ ਸਥਾਪਨ, ਮੁਨਰ ਨਿਯੋਜਿਤ ਕਰਨਾ, ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ, ਮੁੜ ਤੌਂਚਾਲੂ ਕਰਨਾ, ਸੁਰੰਭਕਰਨਾ, ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ
restraint	ਨਿਰੋਦ ਕਰਨਾ, ਨਿਯੁਤ੍ਰੁਣ
restricted	ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਲਾਉਣਾ, ਸੀਮਾ ਬੱਧ ਕਰਨਾ
restricted leave	ਪ੍ਰਤਿਬੰਧੀ ਛੁੱਟੀ
restriction	ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ, ਰੋਕ
result oriented work	ਪਰਿਣਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ
resume	ਸਾਰ-ਰੂਪ, ਸਾਰ-ਬਿਰਤਾਂਤ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਰੰਭਣਾ, ਮੁੜ ਤੌਂ ਸੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਮੁਨਰ ਗੁਹਿਣ ਕਰਨਾ
resummon	ਮੁੜ ਸੰਮਨ ਕਰਨਾ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨਾ
resumption	ਮੁਨਰ ਅਰੰਭ, ਮੁਨਰ ਗੁਹਿਣ
retain	ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਰੋਖਣਾ, ਰੋਕਣਾ, ਯਾਦ ਰਖਣਾ
retention price	ਧਾਰਣ-ਮੁੱਲ
retired	ਰੀਟਾਇਰਡ
retirement	ਕਾਰਜ ਤਿਆਗ, ਪਦ ਤਿਆਗ
retirement benefits	ਕਾਰਜ ਤਿਆਗ ਦੇ ਹਿਤਲਾਤ

retiring age	ਕਾਰਜ ਤਿਆਗ ਦੀ ਉਮਰ
retiring pension	ਕਾਰਜ ਤਿਆਗ ਦੀ ਪੇਸ਼ਨ
retrenched staff	ਛਾਂਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਟਾਫ
retrenchment	ਛਾਂਟੀ
retroactive pay	ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਤਾਈ ਵੇਤਨ
return	ਵਿਵਰਣੀ, ਪ੍ਰਤਿਲਾਭ, ਪ੍ਰਤਿਫਲ, ਵਾਪਸੀ, ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ, ਮੈਨੁਨਾ, ਪਰਤਾਉਣਾ
return journey	ਵਾਪਸੀ ਜਾਤਰਾ
return of post	ਵਾਪਸੀ ਡਾਕ
revalidation	ਮੁਨਰ ਵੈਧਤਾ
revaluation	ਮੁਨਰ ਮੂਲਾਂਕਣ
revenue	ਕਰ, ਮਾਲਗੁਜਾਰੀ, ਮਾਲੀਆ
revenue expenditure	ਮਾਲੀਆ ਖਰਚ
revenue stamp	ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟ
reverse	ਉਲਟਾ, ਪ੍ਰਤਿਕੁਲ, ਪੁੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਰੱਦ ਕਰਨਾ
reverted	ਪਰਤਾਣਾ, ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ, ਪਹਿਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਣਾ
review	ਸਮੀਖਿਆ, ਮੁਨਰ ਅਵਲੋਕਨ, ਆਲੋਚਨਾ, ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਮੁਨਰ ਅਵਲੋਕਨ ਕਰਨਾ
review board	ਸਮੀਖਿਅਤ ਮੰਡਲ, ਨਿਰੂਪਣ ਮੰਡਲ, ਮੁਨਰ ਵਿਲੋਕੀ ਮੰਡਲ
revise	ਦੁਹਰਾਉਣਾ, ਸੁਧਾਰਨਾ, ਸੋਪਣਾ
revised agenda	ਸੋਧਿਤ ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ
revised budget	ਸੋਧਿਤ ਬਜਟ
revised estimate	ਸੋਧਿਤ ਮਿਕਦਾਰ(ਅਨੁਮਾਨ)
revised rules	ਸੋਧਿਤ ਨਿਯਮ
revision	ਸੁਧਾਰੀ, ਨਿਰੀਖਣ, ਦੁਹਰਾਈ
revision of pay scale	ਵੇਤਨਮਾਨ ਨਿਰੀਖਣ, ਵੇਤਨਮਾਨ ਸਧਾਰੀ
revival	ਮੁਨਰ ਉਧਾਰ, ਮੁਨਰ ਅਰੰਭ
revocation	ਮਨਮੂਖੀ, ਖੰਡਨ

revoke	ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ, ਮਨਮੁਖ ਕਰਨਾ
revolution	ਝੁੰਸਣ ਦੀ ਬਿਆ, ਕਰਾਂਤੀ, ਵਿਨਕਿਲਾਬ
revolving fund	ਪਰਿਕ੍ਰਮੀ ਨਿਯੋ
reward	ਇਨਸਾਮ, ਪੁਰਸਕਾਰ, ਫਲ ਦੇਣਾ
reward scheme	ਪੁਰਸਕਾਰ ਯੋਜਨਾ
right	ਅਧਿਕਾਰ, ਸਹੀ
rightful claimant	ਜਾਇਜ਼(ਅਧਿਕਾਰੀ) ਦਾਅਵੇਦਾਰ
rigid	ਕਠੋਰ, ਅਲਿਫਟਾਂ, ਚ੍ਰਿੜ
riot	ਬਲਵਾ, ਦੰਗਾ
risk	ਜੋਖਿਮ
risk purchase	ਜੋਖਿਮ ਖਰੀਦ
rival	ਵਿਰੋਧੀ, ਪ੍ਰਤਿਪੱਖੀ
road mileage	(ਸੜਕ) ਮੀਲ ਭੱਤਾ, (ਸੜਕ) ਮੀਲ ਢੂਹੀ
roadways	ਸੜਕ ਮਾਰਗ, ਰੋਡਵੇਜ਼, ਸੜਕ ਪਰਿਵਾਹਨ
role	ਭੂਮਕਾ
roll	ਸੂਚੀ, ਫਾਈਰਸਟ, ਨਾਮਾਵਾਲੀ, ਵਲੋਟਟ
rolling plan	ਪ੍ਰਵਾਹੀ ਯੋਜਨਾ
roll number	ਰੋਲ ਨੰਬਰ
roster	ਰੋਸਟਰ, ਨਾਮਾਵਾਲੀ
rotation	ਚੱਕਰਕ੍ਰਮ, ਗੇੜਾ
rough	ਕੱਚਾ, ਰੁੱਖਾ, ਖੁਣਾ, ਮੇਟਾ
rough copy	ਕੱਚੀ ਨਕਲ
rounding off	ਪੂਰਨ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ
route	ਮਾਰਗ, ਰਸਤਾ
routine	ਨਿੱਤ ਦਾ ਕੰਮ, ਦਸਤੂਰੀ, ਨੇਮੀ
routine note	ਨੇਮੀ ਟਿੱਪਣੀ
routine test	ਨੇਮੀ ਪਰੀਖਿ
royalty	ਰਾਅਲਟੀ, ਮਾਲਕੀ
rubber stamp	ਰਬਰ-ਮੁਹਰ

rude	ਅਸ਼ਿਸਟ, ਅਸੱਭਿਆ
rule	ਨਿਯਮ, ਵਿਵਸਥਾ ਦੇਨਾ, ਅਸੂਲ, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ
ruler	ਸ਼ਾਸਕ ਤੁਲਰ
rules and regulations	ਨਿਯਮ-ਵਿਨਿਯਮ
rules of business	ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ
ruling	ਨਿਰਣੈ, ਵਿਵਸਥਾ
ruling party	ਸ਼ਾਸਕ ਦਲ
rumour	ਅਫਵਾਹ
running staff	ਚਲ-ਸਟਾਫ
rural development plan	ਪਿੰਡ ਵਿਕਾਸ, ਯੋਜਨਾ
rural upliftment	ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰ, ਪਿੰਡ ਉੱਖਾਨ
rustication	ਨਿਕਾਲਾ, ਨਿਸਕਾਸਨ

S

sabbatical leave	ਅਧਿਆਪਨ ਅਵਕਾਸ, ਸਮੈਟਿਕਲ ਅਵਕਾਸ
sabotage	ਤੇੜ-ਫੇੜ
sack	ਕੱਢਣਾ, ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ
safe	ਸਰੱਖਿਅਤ, ਭੈ ਰਹਿਤ, ਤਿਜੇਰੀ
safe custody	ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਫਾਜ਼ਤ
safeguarding	ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਖਣਾ
safety	ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਲਾਮਤੀ
safety device	ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਗਤ
safety regulations	ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਨਿਯਮ
salaried class	ਵੇਤਨ ਭੇਗੀ ਵਰਗ
salary	ਵੇਤਨ, ਤਨਖਾਹ
salary cheque	ਵੇਤਨ ਚੇਕ

salary deduction**scarcity**

salary deduction	ਵੇਤਨ ਕਟੋਤਿਆਂ
salary review	ਵੇਤਨ ਸਮੀਖਿਅਤ
salary structure	ਵੇਤਨ ਬਣਤਰ, ਵੇਤਨ ਢਾਂਚਾ
sale deed	ਬੈਨਾਮਾ, ਵਿਕਰੀ ਕਰਾਰ
sales department	ਵਿਕਰੀ ਵਿਭਾਗ
sales tax	ਵਿਕਰੀਕਰ
salient	ਪਰਮੁਖ, ਮੁੱਖ
salvage	ਨਿਸਤਾਰਕ, ਬਚਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮਾਲ, ਬਚਾਉ, ਕਬਾਜ਼
salvage and scrap	ਕਬਾਵ ਅਤੇ ਰੱਦੀ
sample	ਨਮੂਨਾ
sample checking	ਨਮੂਨਾ ਜਾਂਚ
sample survey	ਨਮੂਨਾ ਸਰਵੇਖਣ
sampling	ਨਮੂਨਾ ਚੋਣ
sanction	ਸਵੀਕ੍ਰਤੀ, ਮੰਜੂਰੀ
sanctioned budget	ਸਵੀਕ੍ਰਤ ਬਜਟ
sanctioned budget estimate	ਸਵੀਕ੍ਰਤ ਅਨੁਮਾਨ
sanctioned project	ਸਵੀਕ੍ਰਤ ਪਰਿਯੋਜਨਾ, ਮੰਜੂਰ ਪਰਿਯੋਜਨਾ
sanctioned strength	ਸਵੀਕ੍ਰਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਖਿਅਤ
sanctioning authority	ਸਵੀਕ੍ਰਤੀ ਦਾਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀ
sanctioning order	ਸਵੀਕ੍ਰਤ ਆਦੇਸ਼, ਮੰਜੂਰੀ ਆਦੇਸ਼
sanctity	ਪਵਿਤਰਤਾ
sanitation	ਸਵੱਡਤਾ, ਸੇਹਤ ਰੱਖਿਆ, ਸਵੱਡਤਾ ਵਿਗਿਆਨ
satisfaction	ਸੰਤੋਖ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਸਮਾਪਾਨ
satisfactory	ਸੰਤੋਖਜਾਨਕ
saving clause	ਬਚਾਉ ਧਾਰਾ
savings scheme	ਬਚਤ ਯੋਜਨਾ
scale	ਮਾਪ, ਮਾਪਕ੍ਰਮ, ਪੈਮਾਨਾ, ਮਾਨ
scale of pay	ਵੇਤਨਮਾਨ
scarcity	ਕਮੀ, ਘਾਟ, ਅਭਾਵ, ਦੁਰਲੱਭਤਾ

121

selection board**seniormost**

selection board	ਚੋਣ ਮੰਡਲ
selection committee	ਚੋਣ ਸਮਿਤੀ
selection grade	ਚੋਣਵਾਂ ਵੇਤਨਮਾਨ
selection post	ਚੋਣਵਾਂ ਪਦ
selection procedure	ਚੋਣਵੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧਿ
selection test	ਚੋਣਵੀ ਪਰਿਭਿਆ
select list	ਚੋਣੀ ਸੂਚੀ
self-appraisal (self-assessment)	ਸਚੈ-ਮੁੱਲਾਂਕਨ
self-confidence	ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
self-contained note	ਸਵੈ ਪੂਰਣ ਟਿੱਪਣੀ
self-employment	ਸਵੈ-ਹੋਜ਼ਾਰ
self-explanatory	ਸਵੈ-ਸਪਸ਼ਟ
self-government	ਸਵੈ-ਸਾਸ਼ਨ
semester	ਸੰਮੇਸ਼ਟਰ, ਸੜ੍ਹ, ਛਿਮਾਹੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ
semi-autonomous	ਅੱਧ-ਸਵਾਧੀਨ
seminar	ਗੋਸਟੀ-ਵਿਵਾਰ ਗੋਸਟੀ
semi-skilled labour	ਅੱਧ ਕੁਸਲ ਮਜ਼ਦੂਰ
senate	ਸੋਨੇਟ, ਵੱਡੀ ਸਭਾ
sender	ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ
senior	ਉੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ
senior administrative grade	ਉੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਗਰੇਡ
senior grade	ਉੱਚ ਗਰੇਡ
seniority	ਵਰੀਅਤਾ
seniority-cum-fitness	ਵਰੀਅਤਾ, ਸਹਿ-ਉਚਿਤਤਾ
seniority-cum-merit	ਵਰੀਅਤਾ, ਸਹਿ ਯੋਗਤਾ ਕ੍ਰਮ
seniority system	ਵਰੀਅਤਾ ਪਹੱਤੀ
senior management	ਉੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਰਗ
seniormost	ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ

124 .

senior scale	ਊੱਚ ਵਤਨਮਾਨ
senior timescale	ਊੱਚ ਸਮਾਂ ਮਾਨ
sensation	ਸੰਵੇਦਨਾ, ਸਨਸਨੀ
sensitive	ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ
sentence	ਦੰਡ, ਸਜ਼ਾ, ਵਾਕ
separated family	ਵੱਖਰਾ ਪਰਿਵਾਰ
separation	ਵਿਖੁੱਕਤੀ, ਵਿਭਾਜਨ, ਪ੍ਰਥਕ ਕਰਨ
sequence	ਤਰਤੀਬ, ਅਨੁਕੂਮ
serial list	ਕ੍ਰਮ ਸੂਚੀ
serial number	ਕ੍ਰਮ ਆਕ
series	ਮਾਲਾ, ਸੈਟੀ
serious	ਗੰਭੀਰ
servant	ਸੇਵਕ, ਨੈਕਰ
serve	ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ, ਤਾਮੀਲ ਕਰਨਾ, ਵਰਤਾਣਾ
service	ਸੇਵਾ, ਨੈਕਰੀ, ਵਿਵਸਥਾ, ਤਾਮੀਲ(ਕਨੂੰਨੀ), ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਜੋਗ
serviceable	ਸੇਵਾ ਯੋਗ, ਮੁਰਮਤ ਯੋਗ
service book	ਸੇਵਾ ਪੁਸਤਿਕਾ, ਸੇਵਾ ਪੰਜੀ
service conditions	ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ
service contract	ਸੇਵਾ ਕਰਾਰ
service of summon	ਸੱਮਨ ਤਾਮੀਲ
service postage stamp	ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕ ਟਿਕਟ
service record	ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ
service roll	ਸੇਵਾ ਵਿੱਤ
service rules	ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ
service verification	ਸੇਵਾ ਤਸਦੀਕ
session	ਅਧਿਵੇਸ਼ਨ, ਅਜਲਾਸ
session of parliament	ਸੰਸਦ ਅਧਿਵੇਸ਼ਨ
set	ਠੀਕ ਕਰਨਾ, ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨਾ, ਸ਼ੁੱਟ

set aside	ਅਲਗ ਕਰਨਾ, ਪਾਸੇ ਰਖਣਾ
settlement	ਬਣੋਰਬਤ, ਨਿਪਟਾਰਾ, ਸਮਝੋਤਾ, ਵਿਵਸਤਾਪਨ, ਬਸਤੀ
set-up	ਵਿਵਸਥਾ, ਢਾਂਚਾ
severally	ਅਲਗ ਅਲਗ
severance of relations	ਸੰਭੰਧ ਵਿੱਛੇਦ
severe action	ਕਠੋਰ ਕਾਰਵਾਈ
sewage	ਮਲ-ਪ੍ਰਵਾਹ
sex	ਲਿੰਗ, ਯੋਨ, ਕਾਮ
sex discrimination	ਲਿੰਗ ਤੇਤੜਾਵ
share	ਅੰਸ਼, ਸੋਅਰ, ਹਿੱਸਾ, ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਾ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਣਾ
share holder	ਸੋਅਰਧਾਰੀ
sharing	ਸਹਿਭਾਗਿਤਾ
shift	ਪਾਰੀ
shifting	ਬਾਂ ਬਦਲੀ
shift system	ਪਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
shift transfer	ਪਾਰੀ ਬਦਲਾਣ
shortage	ਆਟ, ਕਮੀ
shortage of manpower	ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ
shortfall	ਕਮੀ
shorthand	ਗ੍ਰੀਘਰਲਿਪੀ, ਸ਼ਾਰਟ ਹੈਂਡ
short leave	ਅਲਧ-ਅਵਧੀ ਛੁੱਟੀ
shortlist	ਛੇਟੀ ਸੂਚੀ
short notice	ਅਲਪ ਸੂਚਨਾ
short staffed	ਘੱਟ ਸਟਾਫ਼
short term	ਅਲਪ ਕਾਲਿਕ, ਅਲਪ ਅਵਧੀ
short-term-course	ਅਲਪਕਾਲਿਕ ਪਾਠਕ੍ਰਮ
short title	ਛੇਟਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ, ਛੇਟਾ ਨਾਂ
show cause notice	ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ

shut down	ਬੰਦ ਹੋਣਾ
sick industry	ਬੀਮਾਰ ਉਦਯੋਗ, ਘਾਟੇ ਵਾਲਾ, ਉਦਯੋਗ
sick leave	ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ
sickness benefit	ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਹਿਤਲਾਭ
sick report	ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
sign	ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨਾ, ਚਿੰਨ ਸੰਕੇਤ
signature	ਹਸਤਾਖਰ, ਦਸਤਖਤ
signature campaign	ਹਸਤਾਖਰ ਅਤਿਆਨ
signature pad	ਹਸਤਾਖਰ ਪੈਡ
significant	ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ, ਸਾਰਥਕ
signify	ਜਾਹਿਰ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਕਟ ਕਰਨਾ
similar	ਉਜੇਹਾ, ਸਮਰੂਪ
simple interest	ਸਾਧਾਰਨ ਬਿਆਜ
simultaneous	ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮਕਾਲੀ
simultaneously	ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ, ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿਚ
sincere	ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ
sine die	ਆਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਲ ਲਈ, ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ
sine qua non	ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਰਤ
single entry system	ਕੱਲੀ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਪੱਧਤੀ
single fare	ਇਕ ਤਰੰਦਾ ਕਿਰਾਇਆ
single file system	ਕੱਲੀ ਫਾਈਲ ਪੱਧਤੀ
sir	ਜਨਾਬ
site	ਥਾਂ, ਜਗਾਚ
site plan	ਥਾ ਦਾ ਨਕਸਾ
sitting member	ਗੱਦੀਦਾਰ ਸਦੱਸ
situation	ਸਥਿਤੀ
situations vacant	ਰੋਜਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ
situations wanted	ਰੋਜਗਾਰ ਦੀ ਲੋੜ, ਕੰਮ ਚਾਹੀਦਾ
skeleton staff	ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਟਾਫ

skilled labourer	ਕੁਸਲ ਮਜ਼ਦੂਰ
slackness	ਸੁਸਤੀ, ਢਿੱਲ
slack season	ਮੰਦੀ ਦਾ ਸਮਾਂ
slander	ਅਪਮਾਨ ਵਚਨ
sleeper class	ਸਾਇਕਾ ਸ੍ਰੀਟੀ, ਸਲੀਪਰ ਕਲਾਸ
sliding scale	(ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ) ਘਟਦੀ ਵਧਦੀ ਦਰ
slip	ਭੁੱਲ ਚੁਕ
slow down	ਕਾਰਜ ਮੰਦੀ, ਹੋਲੀ ਚਲਣਾ, ਹੋਲੇ ਚਲੇ
slum	ਛੁੱਗੀ-ਛੋੱਪੀ
slump	ਅਚਨਚੇਤ ਗਿਰਾਵਟ
small savings fund	ਅਲਪ ਨਿਧੀ
small scale enterprise	ਲਾਲੂ ਉਦਮ
small scale industry	ਲਾਲੂ ਉਦਯੋਗ
smartness	ਚੁਮਤੀ
smooth	ਨਿਰਵਿਘਨ
snap inspection	ਅਚਨਚੇਤ ਨਿਰੀਖਣ
snap strike	ਅਚਨਚੇਤ ਹਤਤਾਲ
social security	ਸਮਾਜਕ ਸੁਰਖਿਆ
social welfare	ਸਮਾਜ, ਕਲਿਆਣ
software	ਸਾਫਟਵੇਅਰ
sojourn	ਫੇਰਾ, ਵਿਰਾਮ
sole	ਇਕੋ ਇਕ, ਇਕੱਲਾ
sole agency	ਇਕੱਲੀ ਐਜੰਸੀ
solemn	ਮਰਿਆਦਾ, ਪੂਰਵਕ
solemn affirmation	ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ, ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ
solemnity	ਸਜੀਦਗੀ, ਗੰਭੀਰਤਾ
solemnize	ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ ਨਿਭਾਉਣ
solemnly	ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ
sole owner	ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਿਕ

solicit

special grant

solicit	যাচনা করনী
sodarity	একে চুঁটা
solitary	একলাম সুন্দা
solitary case	একলা মামলা
solution	হঁল, সমাপ্তি, সমাপন
solve	হঁল করনা, সমাপ্তি করনা
sorting	ছাঁটাই, ছাঁট
sorting appliance	ছাঁটাই উপকরণ
source	সরেত, উৎস
source of income	আস্তনী দা জরীଆ, আস্তনী দা সাধন
souvenir	স্মারিকা
sovereign	মিরতাজ, পুতুজা সম্পত্তি
sovereignty	সম্পুতুজা, সরব সমরংশ
space	খলাব, অংতর, ঘাঁ
spacing	বিপ্প
spade work	আর্টিক কৈম
spare	দ্বায়ু
spare copy	দ্বায়ু কাপী
spare time	খালী সমা, ঢালু সমা
speaker	পৃষ্ঠান, বকতা
special	বিসেস
special ability test	বিসেস জেগতা পরীক্ষিআ
special allowance	বিসেস ডঁতা
special cell	বিসেস মেল
special commendation	বিসেস সলাখা
special compensatory al-	বিসেস মুआবজা ডঁতা
lownce	
special drive	বিসেস অধিয়ান
special grant	বিসেস অনুদান

129

10—197 Min. of HRD/2015

specialist

squad

specialist	বিসেসগ
specialization	বিসেসগতা
special messenger	বিসেস সেন্টেস্বাহক
special pay	বিসেস দেতন
special power of attorney	মুখতিআর নামা
special protection group (SPG)	বিসেস রাখিএ দল
specific	নিরিস্টিস্ট বিসেস
specification	নিরসেস্ট, বিসেসতা
specific denial	সপস্ট খঁড়ন
specific reason	বিসেস কারন
specimen signature	নমুনা হসতাখর
speculation	সঁটা, অটকল, অনুমান
speech	ভাস্ট, বাক
speed	গতি, চাল, তীব্রতা
speed breaker	গতি রেঞ্চ, সপীড ব্রেকের
speed limit	গতি সীমা
speed post	সপীড পেস্ট
speedy action	তীব্র কারবাই
sphere	খেতর
spiral binding	কুঁড়লদাৰ জিলদ
split duty	দেড়ী ছাঁজুটী
spokesman (=spokes person)	পুতুজা
sponsor	সরপুসত
sponsorship	সরপুসতী
spot inspection	মেকা পরীক্ষিআ, মেকা মুআইনা
spot payment	মেকা ডুগতান
spouse	বিআগিতা, দেঁপতী, পতী জাঁ পতলী
squad	সকোড, দসতা

130

standing committee	standing committee
--------------------	--------------------

stability	ਸਥਿਰਤਾ, ਮਜ਼ਬੂਤੀ
staff	ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਰਗ
staff association	ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ
staff inspection unit (SIU)	ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਰੀਖਣ ਇਕਾਈ/ਯੂਨਿਟ
staff quarter	ਸਟਾਫ਼ ਕਵਾਰਟਰ
staff room	ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਮਰਾ, ਸਟਾਫ਼ ਰੂਮ
staff welfare fund	ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਲਿਆਣ ਨਿਧੀ
stage	ਅਵਸਥਾ, ਮੰਚ
stagnation	ਗਤੀਹੀਣਤ
stake	ਦਾਅ, ਹਿੱਸਾ ਮਲਕੀਅਤ
stamp	ਟਿਕਟ, ਅਸਟਾਮ, ਮੁਹਰ
stamp duty	ਅਸਟਾਮ ਫੀਸ
stamped envelope	ਟਿਕਟ ਲਗਿਆ ਲਿਫਾਲਾ
stamp pad	ਮੁਹਰ ਪੇਡ
stamp paper	ਅਸਟਾਮ ਕਾਰਜ
stand	ਅੱਡਾ, ਸਟੈਂਡ
standard	ਮਿਆਰੀ
standard agreement	ਮਿਆਰੀ ਕਰਾਰ, ਮਾਨਕ ਕਰਾਰ
standard deduction	ਮਿਆਰੀ ਕਟੋਤੀ, ਮਾਨਕ ਕਟੋਤੀ
standard format	ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮੇਟ, ਮਾਨਕ ਰੂਪ
standardization	ਮਾਨਕੀਕਰਣ
standard man-hours	ਮਾਨਕ ਸੂਮ ਘੰਟੇ
standard of living	ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ
standard performance	ਮਾਨਕਨਿਸ਼ਚਾਰਦਨ
standard rate	ਮਾਨਕ ਦਰ
standby arrangement	ਫੇਰੀ ਬੈਂਦੋਬਸਤ
standing	ਸਥਾਈ
standing commission	ਸਥਾਈ ਆਯੋਗ
standing committee	ਸਥਾਈ ਸਮਿਤੀ

131

standing order	status symbol
----------------	---------------

standing order	ਸਥਾਈ ਆਈਐਸ
standstill	ਤੁਕ ਜਾਣ
starred	ਤਾਰਾ ਅੰਕਿਤ
starred question	ਤਾਰਾ-ਅੰਕਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
starter	ਅੰਭਿਕ
starting salary	ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵੇਤਨ
state	ਸਥਿਤੀ, ਦਸ਼ਾ, ਅਵਸਥਾ, ਹਾਲਤ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼
state banquet	ਰਾਜਭੇਜ
state government	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ
state guest	ਸਰਕਾਰੀ ਮੇਹਮਾਨ
state list	ਰਾਜ ਸੂਚੀ
stalemate	ਗਤੀਰੋਧ, ਅਟਕਾਉ
statement	ਕਥਨ, ਬਧਾਨ, ਵੇਰਵਾ
statement of account	ਲੇਖ ਵੇਰਵਾ
statement of facts	ਤੱਥ ਵੇਰਵਾ
state of health	ਸੋਹਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
statesman	ਸਿਆਸਤ ਦਾਨ
static	ਸਥਿਰ
station	ਸਟੇਸ਼ਨ, ਕੇਂਦਰ
stationary stock	ਸਥਿਰ, ਸਟਾਕ
stationery	ਲੇਖਨ ਸਾਮੱਗਰੀ
station leave	ਸਟੇਸ਼ਨ ਛਡਨ ਦੀ ਅਲੁਮਤੀ
statistical	ਸਾਂਖਿਅਕੀ
statistical data	ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਆਂਕਦਰ
statistics	ਸਾਂਖਿਆਕੀ, ਆਂਕਦਰ
status	ਸਥਿਤੀ, ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ
status quo	ਯਥਾ ਪੂਰਬ ਸਥਿਤੀ
status report	ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ
status symbol	ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਪ੍ਰਤੀਕ

132

statute	ਨੇਮ
statutory	ਵਿਧਿਕ, ਕੁੱਣੀ
statutory body	ਵਿਧਿਕ ਨਿਕਾਅ
statutory holiday	ਵਿਧਿਕ ਅਵਕਾਸ
statutory rights	ਵਿਧਿਕ ਅਧਿਕਾਰ
stay	ਰੋਕ, ਰੋਕ ਅਗਾਊਣਾ, ਰੋਕ ਦੇਨਾ
STD (subscriber trunk dialling)	ਅਸ.ਟੀ.ਡੀ
steady growth	ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ
steep increase	ਤੀਬਰ ਵਾਧਾ
steering committee	ਵਿਸ਼ਾ ਚੋਟ ਸਮਿਤੀ, ਵਿਸ਼ਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸਮਿਤੀ
stenography	ਆਸ਼ੂਲਿਪਿ
sterilization	ਬਾਈ ਕਰਨਾ, ਨਸਬੰਦੀ, ਜਰਮ ਰਹਿਤ ਕਰਨਾ
stern action	ਕਠੋਰ ਕਾਰਵਾਈ
stigma	ਦਾਗ, ਕਲੰਕ
stimulation	ਊਤੇਜਨਾ
stipend	ਵਜੀਦਾ, ਵੇਤਨ
stipulate	ਕਰਾਰ ਕਰਨਾ
stipulated time limit	ਕਰਾਰ ਬੱਧ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ
stipulation	ਕਰਾਰ
stock	ਸਮਾਨ, ਮਾਲ, ਸਟਾਕ
stock register	ਸਟਾਕ ਰਜਿਸਟਰ
stock-taking	ਸਟਾਕ ਯਾ ਮਾਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ
stock valuation	ਮਾਲ ਮੁਲਕਣ
stopgap arrangement	ਭੰਡਾਰ, ਜਖੀਰਾ ਕਰਨਾ, ਗੁਦਾਮ
storage	ਭੰਡਾਰ, ਗੁਦਾਮ
storage space	ਭੰਡਾਰਮ ਭੰਡਾਰ ਕਰਨਾ,
store	ਗੁਦਾਮ ਵਿਚ ਰਖਨਾ
straight	ਸਿੱਧਾ, ਖਰਾ, ਸਪਸ਼ਟ
strain	ਦਬਾਊ

strange	ਅਨਜਾਨ, ਅਜੀਬ
stranger	ਅਨਜਾਲ, ਅਜੀਬ
strata	ਸਤਰ, ਪਰਤ
strategy	ਰਣਨੀਤੀ, ਕਾਰਜ ਨੀਤੀ
stratification	ਦਰਜਾਬੰਦੀ
streamline	ਪ੍ਰਵਾਹੀ ਬਣਾਨਾ
strength	ਸਮਰਥਤਾ, ਸ਼ਕਤੀ, ਸੰਖਿਆ
strengthen	ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਸਮਰਥ ਬਣਾਨਾ, ਤਕਤਾ ਕਰਨਾ
strenuous	ਜਾਨਮਾਰੂ
stress	ਦਬਾਅ, ਜੋਰ ਦੇਣਾ
stress management	ਦਬਾਅ ਪ੍ਰਬੰਧ
strict	ਕੜਾ, ਕਠੋਰ, ਸਖਤ
strictly	ਸਖਤੀ ਨਾਲ, ਕਠੋਰਤਾ ਨਾਲ
strictness	ਸਖਤੀ, ਕਠੋਰਤਾ
stricture	ਟੀਕਾ- ਟਿੱਪਣੀ
strike	ਹਤਤਾਲ, ਵਾਰ ਕਰਨਾ, ਕੱਟ ਦੇਣਾ
strike call	ਹਵਤਾਲ ਜਾ ਸੱਦਾ
stringency	ਕਠੋਰਤਾ, ਕਰੜਾਪਨ, ਤੰਗੀ
strip	ਪੱਟੀ
strive	ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ
storage capacity	ਭੰਡਾਰ ਸਮਰੱਥਾ
strong room	ਤਿਜੇਰੀ ਕਮਰਾ, ਸੁਰਖਿਅਤ ਕਮਰਾ
structural	ਢਾਂਚਾਗਤ
structure	ਬਨਾਵਟ, ਰਚਨਾ
structured interview	ਬਨਾਵਟੀ ਸੱਖਿਆਤਕਾਰ
structured pay	ਢਾਂਚਾਗਤ ਵੇਤਨ
struggle	ਸੰਘਰਸ਼, ਜਦੋਜਹਾਦ
stubborn	ਜਿੱਦੀ, ਹਠੀ
studious	ਪੜ੍ਹਾਕੂ, ਮੇਹਨਤੀ

study	ਅਧਿਐਨ
study leave	ਅਧਿਐਨ ਛੁੱਟੀ
stuff	ਸਮੱਗਰੀ
stupendous	ਆਸਚਰਮਈ, ਭਾਰੀ
style	ਸੋਲੀ, ਢੰਗ
sub (subordinate)	ਨਾਥਬ ਉਪ(ਪਦ ਨਾਂ)
sub-committee	ਉਪ ਸਮਿਤੀ
sub-contract	ਉਪ ਠੇਕਾ, ਉਪ ਕਰਾਰ
sub-district	ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
sub-division	ਉਪ-ਖੰਡ, ਉਪ-ਮੰਡਲ, ਉਪ ਵਿਭਾਜਨ
sub-head	ਉਪ ਸੀਸ
subject	ਵਿਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
subjective	ਅੰਤਰ ਮੁਖੀ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ
subjudice	ਨਿਆਂ ਅਧੀਨ
sublease	ਉਪ ਧੱਟਾ
subletting	ਉਪ ਕਿਰਾਇਆ ਦਾਰੀ
submission	ਪਰਸਤੁਤੀਕਰਣ, ਮਨਣਾ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ
submissive	ਸਿਸਟ, ਨਿਮਰਤਾ, ਢੰਬ
subordinate office	ਅਧੀਨ ਦਫਤਰ
subordinate services	ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
subordinate staff	ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਰਗ, ਅਧੀਨ ਸਟਾਫ
subparagraph	ਉਪ ਪੈਰਾ
subrule	ਉਪ ਨਿਯਮ
subscribe	ਚੰਦ ਯਾ ਫੀਸ ਦੇਣਾ, ਗ੍ਰਾਹਕ ਬਨਣਾ, ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ, ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ
subscribed capital	ਚੰਦ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨਾ
subscriber	ਗ੍ਰਾਹਕ, ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨਾ
subscription	ਦਾਨ, ਚੰਦ
subsection	ਉਪ ਧਾਰਾ

subsequent	ਬਾਅਦ ਦਾ, ਉੱਤਰਵਰਤੀ
subsequent action	ਉੱਤਰਹਤੀ ਕਾਰਵਾਈ
subsequently	ਬਾਅਦ ਵਿਚ
subsidiary	ਸਹਾਇਕ
subsidiary bodies	ਗੈਂਟ(ਸਹਾਇਕ) ਨਿਕਾਅ
subsidiary industry	ਗੈਂਟ ਉਪਯੋਗ
subsidiary mandate	ਸਹਾਇਕ ਆਏਸ਼
subsidiary receipt	ਗੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੱਤਰ
subsidiary register	ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰ
subsidise	ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣੀ
subsidised	ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
subsidized accommodation	ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਵਾਸ
subsidy	ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ
subsistence	ਗੁਜ਼ਾਰਾ
subsistence allowance	ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ
subsistence grant	ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਅਨੁਦਾਨ ਅਟਿਆ
substandard	ਅਟਿਆ, ਮਿਆਰ ਤੋਂ
substantial	ਠੋਸ
substantiate	ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਪੁਖਤਾ ਕਰਨਾ, ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ
substantive	ਮੂਲ
substantive pay	ਮੂਲ ਪਦ ਵੇਤਨ
substantive post	ਮੂਲ ਪਦ
substitute	ਇਵਜੀ, ਪ੍ਰਤਿਸਥਾ, ਕਰਨਾ
substitution	ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ, ਦੀ ਥਾਂ ਤੇਰਖਣਾ
sub sub-paragraph	ਉਪ-ਉਪ ਪੈਰਾ
suburban	ਉਪ ਨਗਰੀ
subvention	ਸਰਕਾਰੀ ਇਸਦਾਦ, ਧਰਮਾਰਥ ਸਹਾਇਤਾ
subversion	ਤਥਾਹੀ, ਬਰਬਾਦੀ
subway	ਭੂਮੀਗਤ ਮਾਰਗ

succeeding	ਊੱਤਰ ਵਰਤੀ
succession	ਊੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰ
successive	ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ, ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ
successor	ਊੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ
succour	ਸਹਾਇਤਾ, ਮਦਦ, ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣੀ
sue	ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ
suffer	ਸਹਿਣਾ(ਦੁਖਭਾਗੀ, ਪਰਭੂਤ)
suffering	ਕਸ਼ਟ, ਪੀੜਾ
sufficient	ਕਾਢੀ
suffix	ਪਿਛੇਤਰ
suffrage	ਮਤ-ਅਧਿਕਾਰ
suggestion	ਸੁਝਾਅ
suggestion box	ਸੁਝਾਅ ਪੈਟੀ
suggestions book	ਸੁਝਾਅ ਪੁਸਤਿਕਾ
suggestive	ਸੂਚਕ, ਵਿਚਾਰ-ਊੱਤੇਜਕ
suicide	ਆਤਮ ਹਤਿਆ
suit	ਦਾਵਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ
suitability	ਊਚਿਤਤਾ
suitable action	ਢੁੱਕਵੀ, ਕਾਰਵਾਈ
suited	ਢੁੱਕਵੀ
sum	ਰਕਮ, ਜੋੜ
summarily	ਸਰਸੀ ਤੇਰ ਤੇ, ਸਾਰ ਵਿਚ
summary	ਸਾਰ
summary trial	ਸਾਖਿਆਸਤ ਸੰਬੰਧ ਮੁਕੱਦਮਾ
summing up	ਨਿਚੋੜ, ਉਪਸੰਹਾਰ, ਸਮਾਹਾਰ
summit	ਸਿਖਰ, ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ
summon	ਸੰਮਨ ਕਰਨਾ, ਬੁਲਾਉਣਾ
sumptuary allowance	ਖਰਚ ਭੱਤਾ
sum up	ਸਾਰ-ਤਤ ਦੇਣਾ

sundry	ਫੁੱਟਕਰ, ਵੱਖ ਖਰਚੇ
suo moto	ਆਪਣੇ ਆਪ, ਸਵੈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ
superannuation	ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ
superannuation pension	ਰਿਟਾਇਰ ਮੈਂਟ ਪੋਸ਼ਨ
superficial	ਉਪਰਲੀ, ਸਤਹੀ
superfluous	ਫਾਲਤੂ, ਹੈਰ ਜ਼ੁਰੀ, ਅਵਿਰਿਕਤ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ
superimpose	ਉਪੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ
superior	ਊੱਚ, ਸ਼ਰੇਸ਼ਠ
superiority	ਊੱਚਤਾ, ਸ਼ਰੇਸ਼ਠਤਾ
supernumerary	ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ
supernumerary post	ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਪਦ
superscribe	ਉੱਤੇ ਲਿਖਣ
superscription	ਅਪਿਲਿਖਤ, ਉਤਲੀ ਲਿਖਤ, ਪਤਾ
supersede	ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕਰਨਾ
supersession	ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ, ਅਧੀਕ੍ਰਮਣ
superstructure	ਉਤਲਾ ਢਾਂਚਾ
supertax	ਅਧਿਕਰ
super timescale	ਅਧੀਸਮਾਂ ਮਾਨ
supervision	ਪਰਿਵੇਖਯ, ਦੇਖਰੇਖ
supervisor	ਪਰਿਵੇਖਕ
supervisory staff	ਪਟਿਵੇਖੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਰਗ
supplement	ਪੂਰਕ, ਅਨੁਪੂਰਕ, ਜੋੜਨਾ
supplementary	ਅਨੁਪੂਰਕ
supplementary budget	ਅਨੁਪੂਰਕ ਬਜਟ
supplementary cost	ਅਨੁਪੂਰਕ ਲਾਗਤ
supplementary demand	ਅਨੁਪੂਰਕ ਮਾਂਗ
supplementary grant	ਅਨੁਪੂਰਕ ਅਨੁਦਾਨ
supplementary question	ਅਨੁਪੂਰਕ ਪੁਸ਼ਨ, ਪੂਰਕ ਪੁਸ਼ਨ
supplementary rules	ਅਨੁਪੂਰਕ ਨੇਮਾਂਵਲੀ

supplier	ਪੂਰਤੀਕਰਤਾ
supply	ਪੂਰਤੀ, ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ
support	ਸਮਰਥਨ, ਹਿਮਾਇਤ, ਸਹਾਰਾ ਦੇਨਾ, ਪਾਲਨ ਪੋਸ਼ਣ,
	ਸਹਾਇਤਾ, ਮਦਦ, ਆਧਾਰ
supporter	ਸਮਰਤਕ
supporting documents	ਸਮਰਥਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
suppress	ਦਮਨ ਕਰਨਾ, ਦਬਾਨਾ
supremacy	ਸਰਵ ਉੱਚਤਾ
supreme	ਉੱਚਤਮ, ਸਰਵ-ਉੱਚ
surcharge	ਅਧਿਭਾਰ
surety	ਜਮਾਨਤ, ਜਮਾਨਤੀ
surety bond	ਜਮਾਨਤੀ ਪੱਤਰ
surface inspection	ਸਤਹੀ ਲਿਰੀਖਣ
surface transport	ਜਮੀਨੀ ਆਵਾਜਾਰੀ
surgery	ਚੀਜ਼-ਫਾਤ (ਸਰਜਰੀ)
surname	ਕੁਲ ਨਾ
surplus	ਵਾਧਾ, ਫਾਲੜ੍ਹ
surplus budget	ਬਚਤ ਵਾਲਾ ਬਜਟ
surplus report	ਵਾਧਾ ਰਿਪੋਰਟ
surplus staff	ਵਾਧੂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਰਗ
surprise check	ਨਿਰੀਖਣ, ਜਾਂਚ
surprise visit	ਅਚਨਚੇਤੀ ਨਿਰੀਖਣ, ਅਚਨਚੇਤੀ ਏਰਾ
surrender	ਸਮਰਧਣ
surroundings	ਪਰਿਵੇਸ਼, ਅਤੋਸ-ਪਤੋਸ
surtax	ਅਤੀਕਰ, ਵਾਧੂਕਰ
surveillance	ਨਿਗਰਾਨੀ
survey	ਸਰਵੇਖਣ
survey report	ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ
survival	ਉੱਤਰਜੀਵਤਾ

surviving	ਉੱਤਰਜੀਵੀ
survivor	ਉੱਤਰਜੀਵੀ
susceptibility	ਗ੍ਰਹਿਣਸੀਲਤਾ
suspect	(ਵਿਅਕਤੀ) ਸੰਦੇਹ ਕਰਨਾ, ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ
suspend	ਮੁਅਤੱਲ ਕਰਨਾ
suspense	ਸ਼ਸ਼ਪੰਜ਼, ਜਿਗਿਆਸਾ, ਉਤਸੁਕਤਾ
suspense account	ਸਸਪੈਸ ਖਾਤਾ
suspension	ਮੁਅਤੱਲੀ
suspension order	ਮੁਅਤੱਲੀ ਅਟੋਸ
suspicion	ਸੰਦੇਹ, ਸੱਕ
sustainable	ਦੀਰਘਕਾਲਿਕ
sustainable growth	ਦੀਰਘਕਾਲਿਕ ਵਾਧਾ
sustained	ਦੀਰਘਦਾਲਿਕ, ਲਗਾਤਾਰ, ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ
swear	ਸਪਥ ਲੈਣਾ, ਸਪਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ
swearing-in-ceremony	ਸਪਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸਮਾਰੋਹ
syllabus	ਪਾਠ ਵੇਰਵਾ
symbol	ਪ੍ਰਤੀਕ
symmetry	ਸਮਰੂਪਤਾ, ਸਮ-ਤੁਲਨਾ
sympathy	ਹਮਦਰਦੀ, ਸਮਵੇਦਨ
sympathy strike	ਹਿਮਾਇਤੀ ਹੜਤਾਲ
symposium	ਸੰਵਾਦ, ਗੋਸਟੀ
symptom	ਲਛਣ
ynchronise	ਸਮਕਾਲੀ ਹੋਣਾ
synopsis	ਤੁਪਰੇਖਾ, ਵਿਸ਼ਾ-ਸੰਖੇਪ, ਸਾਰ-ਸੰਖੇਪ
synthesis	ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ, ਕਨਾਉਟੀ
synthetic	ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ
system	ਪੱਧਤੀ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਨਿਕਾਫ-ਤੰਤਰ
systematic	ਵਿਸ਼ਾਧਿਤ

systematic work	tampering
-----------------	-----------

systematic work	ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੰਮ, ਕੁਮਖੱਧ ਕੰਮ
systems analysis	ਤੰਤਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

T

tab folder	ਟੈਬ ਫੋਲਡਰ
table	ਸਾਰਨੀ, ਸੂਚੀ ਪਟਲ, ਮੇਜ਼
tableau	ਛਾਂਕੀ
table of contents	ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ
table of the house	ਸਦਨ ਪਟਲ
tabular	ਸਾਰਣੀਬੱਧ, ਤਹਿਦਾਰ
tabulated statement	ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਵੇਰਵਾ
tabulation	ਸਾਰਣੀਕਰਨ, ਤਾਲਿਕਾ-ਵਿਵਸਥਾ
tabulator	ਸਾਰਣੀਬੰਤਰ, ਸਾਰਣੀਕਾਰ
tackle	ਸੁਲਝਾਈ, ਨਿਪਟਾਨ, ਨਿਜਿੱਠਾ
tact	ਜੁਗਤੀ, ਨਿਪੁੰਨਤਾ
tactful	ਵਿਹਾਰਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਪ੍ਰਬੰਧ, ਚਤੁਰ
tactic	ਚਾਤੁਰੀ, ਤਰਕੀਬ
tag	ਟੈਗ, ਨੌਜੀ ਕਰਨਾ
take home pay	ਹੱਥ ਰੋਕੜ ਰਕਮ (ਤਨਖਾਹ)
take over	ਕਾਰਜ ਭਾਰ ਸੰਤਾਲਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣਾ
talented	ਪ੍ਰਤਿਭਾਸਾਲੀ ਕਾਬਲ
talent search	ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਖੋਜ
tally	ਮਿਲਾਣ, ਮੇਲ ਖਾਣਾ, ਬਿਣਤੀ, ਜੋੜ, ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ
tally card	ਮਿਲਾਣ ਕਾਰਡ
tampering	ਹੋਰ-ਫੇਰ ਕਰਨਾ, ਗੜਬੜ ਕਰਨੀ, ਵਿਗਾੜਨਾ, ਛੇੜ ਛਾੜ ਕਰਨੀ

141

tangible	tax rebate
----------	------------

tangible	ਮੂਰਤ, ਭੇਤਿਕ
tangible asset	ਭੇਤਿਕ ਸੰਪਤੀ
tape	ਟੈਪ, ਫੀਤਾ
tapping	(ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ) ਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ, ਫੀਤਾ ਲਗਾਉਣਾ, ਫੀਤੇ ਨਾਲ ਬੰਨਾ, ਟੈਪ ਕਰਨਾ(ਫੈਨ ਦਾ)
tardiness	ਸਿਖਿਲਤਾ, ਆਲਸ
target	ਨਿਸ਼ਾਨਾ
target date	ਮਿੱਥੀ ਹੋਈ ਤਾਰੀਕ
tariff	ਮਹਿਸੂਲ, ਚੁੰਗੀ, ਟੈਕਸ, ਦਰ ਸੂਚੀ
tarnish	ਮਲੀਨਤਾ, ਵੱਟ ਜਾਂ ਦਾਗ ਲਾਉਣਾ
task	ਕਾਰਜ ਕੰਮ
task force	ਕਾਰਜ ਦਲ, ਕੁਤਿਕ ਬਲ
tax	ਕਰ
tax abatement	ਕਰ ਦੀ ਘਾਟ
taxable	ਕਰ ਯੋਗ
taxable income	ਕਰ ਯੋਗ ਅਮਦਨੀ
tax adjustment	ਕਰ ਸਮਾਧੋਜਨ
tax assessment	ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ
taxation	ਕਰਾਧਾਨ, ਮਹਿਸੂਲਬੰਦੀ, ਕਰ ਲਗਾਣ
tax avoidance (tax loophole)	ਕਰ ਬਚਾਉ ਦਾ ਰਾਹ, ਕਰ ਟਾਲਨ
tax consultant	ਕਰ ਸਲਾਹਕਾਰ
tax declaration	ਕਰ ਸੰਬੰਧੀ ਘੋਸ਼ਣਾ (ਅੱਲਾਨ)
tax deducted at source	ਸਰੌਤ ਤੇ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਕਰ
tax deduction	ਕਰ ਕਟੋਤੀ
tax evasion	ਕਰ ਅਸ ਵੰਚਨ
tax exemption	ਕਰ ਛੋਟ
tax free	ਕਰ ਮੁਕਤ
tax payer	ਕਰਦਾਤਾ
tax rebate	ਕਰ ਕਟੋਤੀ

142

tax return	ਕਰ ਵਿਵਰਣ (ਵੇਰਵਾ)
tax schedule	ਕਰ ਸੂਚੀ
team spirit	ਟੀਮ ਭਾਵਨਾ, ਸਹਿਯੋਗ ਭਾਵਨਾ
team work	ਟੀਮ ਕਾਰਜ
tear gas	ਆਸ਼ੁ ਗੈਸ, ਅਥਰੂੰ ਗੈਸ
technical	ਤਕਨੀਕੀ, ਪਰਿਭਾਸਕ
technical advice	ਤਕਨੀਕੀ ਸਲਾਹ
technical college	ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਲੇਜ
technical data	ਤਕਨੀਕੀ ਅੰਕੜੇ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਾਰ ਸਮੱਗਰੀ
technical post	ਤਕਨੀਕੀ ਅਹੁਦਾ
technical qualification	ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾ
technical skill	ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ
technical term	ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ, ਪਰਿਭਾਸਕ ਸ਼ਬਦ
technical training	ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਲਾਈ
technician	ਤਕਨੀਸ਼ਿਅਨ, ਤਕਨੀਕਿਲਪੀ
technique	ਤਕਨੀਕ
technocracy	ਉਦਯੋਗ ਵਿਗਿਆਨ ਤੰਤਰ
technocrat	ਉਸਾਯੋਗ ਵਿਗਿਆਨੀ
technological	ਉਦਯੋਗ ਵਿਗਿਆਨਕ
technologist	ਉਦਯੋਗ ਵਿਗਿਆਨੀ
technology	ਉਦਯੋਗ ਵਿਗਿਆਨ
telebanking	ਫੁਰਬੈਂਕਿੰਗ
telegram	ਤਾਰ
telegraphic address	ਤਾਰ ਪਤਾ
telegraphy	ਤਾਰਪ ਸੰਚਾਰ, ਟੇਲੀਗ੍ਰਾਫ਼
teleprinter message	ਟੇਲੋਪ੍ਰਿੰਟਰ ਸੁਨੇਹਾ
television	ਫੁਲਰਸਨ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ
teleworking	ਫੁਰ ਕਾਰਜ
telex	ਟੇਲੇਕਸ

143

teller	ਗਣਕ, ਗਣਕ ਮਸੀਨ
temper	ਮਿਜਾਜ, ਸੁਭਾਗ
temperament	ਸੁਭਾਗ, ਮਿਜਾਜ
temperamental	ਤੁਲਕ ਮਿਜਾਜ, ਗੁੱਸੇਵਾਲਾ
temperature	ਤਾਪਮਾਨ, ਤਾਪ
tempo	ਗਤੀ, ਟੇਮਪੇ
temporary	ਅਸਥਾਈ
temporary advance	ਅਸਥਾਈ ਪੇਸ਼ਰੀ
temporary appointment	ਅਸਥਾਈ ਭਰਤੀ
temporary disability	ਅਸਥਾਈ ਅਧੰਗਤਾ
temporary post	ਅਸਥਾਈ ਪਦ
temporary restriction	ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ
temporary vacancy	ਅਸਥਾਈ ਖਾਲੀ ਥਾ
temptation	ਲਾਲਚ
tenable	ਤਰਕ ਸੰਗਤ, ਮੰਨਣ ਯੋਗ
tenacity	ਦ੍ਰਿੜਤਾ, ਲਗਨ
tenancy	ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਾਸਤਕਾਰੀ
tenant	ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਕਾਸਤਕਾਰ
tendency	ਚੁਝਾਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ
tender	ਟੈਂਡਰ, ਟੈਂਡਰ ਦੇਣਾ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
tender box	ਟੈਂਡਰ ਪੇਟੀ
tenderer	ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
tender notice	ਟੈਂਡਰ ਸੂਚਨਾ
tentative	ਅਣਾਂਤਿਮ, ਅਸਥਾਈ
tenure	ਅਵਧੀ, ਕਾਰਜ-ਕਾਲ, ਪੱਟਾ
tenure of land	ਪੱਟਦਾਰੀ
tenure of office	ਅਹੁਦਾਧਾਰਣ ਦੀ ਅਵਧੀ
tenure of post	ਪਦਕਾਲ
tenure of work	ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ

144

tenure post	testify
-------------	---------

tenure post	ਮਿਆਦੀ ਪਦ
term	ਮਿਆਦ, ਸਤ੍ਰੁ
terminable	ਮਿਆਦੀ ਅੰਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ
terminal (report etc.)	ਮਿਆਦੀ(ਰਿਪੋਰਟ)
terminal tax	ਸੀਮਾ ਕਰ
termination	ਸਮਾਪਤੀ
termination clause	ਸਮਾਪਤੀ ਖੰਡ
termination notice	ਸਮਾਪਤੀ ਸੂਚਨਾ
termination of service	ਸੇਵਾ ਸਮਾਪਤੀ
terminology	ਸਥਾਨਾਵਲੀ
term loan	ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ
term of office	ਪਦ ਅਵਧੀ
terms	ਬੰਧਨ, ਸਰਤ, ਸੰਬੰਧ
terms and conditions	ਬੰਧਨ ਤੇ ਸਰਤਾਂ
terms of delivery	ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ
terms of reference	ਵਿਚਾਰ-ਯੋਗ ਵਿਸ਼ਾ
terms of service	ਨੈਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ
territory	ਰਾਜਖੇਤਰ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਖੇਤਰ
terror	ਆਤੰਕ
terrorism	ਆਤੰਕਵਾਦੀ, ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ
terrorist	ਆਤੰਕਵਾਦੀ, ਦਹਿਸਤਗਰਦ
tertiary benefit	ਤੀਜੇ ਦਾ ਹਿੱਤਲਾਭ
test	ਪਰੀਖਣ
testament	ਵਸੀਅਤ
test charge	ਪਰੀਖਣ ਖਰਚ, ਜਾਂਚ ਖਰਚ
test check	ਨਮੂਨਾ ਜਾਂਚ
tester	ਪਰੀਖਕ, ਪਾਰਥ
testify	ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ, ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ, ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨਾ

145

11 —197 Min. of HRD/2015

testimonial	time limit
testimonial	ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ
testimony	ਸਬੂਤ, ਪ੍ਰਮਾਣ
testing report	ਪਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ
text	ਪਾਠ, ਕਲੋਵਰ
thankful	ਅਭਾਗੀ, ਕ੍ਰਿਤੱਗ
theme	ਵਿਸ਼ਾਵਸਤੂ, ਬੀਮ
therapy	ਚਿਕਿਤਸਾ
third party	ਤੀਜਾ ਪੱਖ, ਹੋਰ ਪੱਖ
thoroughly	ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
thoughtful	ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ
threat	ਧਮਕੀ, ਐਂਡੋਸ਼
thrift	ਕਿਫਾਇਤਸ਼ਾਰੀ
through	ਦੁਆਰਾ, ਮਹਿਆਮ ਨਾਲ, ਸਿੱਧਾ, ਪਾਰਗਾਮੀ
throw out	ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸੁੱਟਣਾ
thumb impression	ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਅੰਗੂਠਾ ਚਿੰਨ੍ਹ
thumping majority	ਭਾਰੀ ਬਹੁਮੱਤ
ticket	ਟਿਕਟ
tie	ਬੰਨਣਾ, ਗੰਢ(ਖੇਡ), ਬਰਾਬਰੀ, ਟਾਈ
tied loan	ਬੱਧ ਕਰਜ਼ਾ
tier	ਸਤਰ, ਟੀਅਰ
tilt	ਝੁਕਾਵ
time	ਸਮਾਂ, ਕਾਲ
time allowed	ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮਾਂ (ਮਿਆਦ)
time barred	ਸਮਾਂ ਵਰਜਿਤ
time bound	ਸਮੇਂਬੰਦ
time card	ਸਮਾਂ ਕਾਰਡ
time deposit (=fixed deposit)	ਮਿਆਦ ਜਮਾ
time keeping	ਸਮਾਂ ਪਾਲਨ
time limit	ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ

146

time off	ਸਵੈ ਅਲਪ ਅਵਕਾਸ
time overrun	ਸਮਾਂ ਲੰਘਣਾ
timed programme	ਸਮਾਂ ਬੱਧ ਕਾਰਜ ਕੁਮ
time rate (time work)	ਕਾਲ-ਅਨੁਪਾਤੀ ਕਾਰਜ
time recording machine	ਸਮਾਂ ਲੇਖਣ ਯੰਤ੍ਰ
time scale	ਸਮਾਂ ਮਾਨ
time schedule	ਸਮਾਂ ਸੂਚੀ
time stamp	ਸਮਾਂ ਮੁਹਰ
time study equipment	ਸਮਾਂ ਅਧਿਐਨ ਉਪਕਰਣ
time table	ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ, ਟਾਇਮ ਟੈਬਲ
timing	ਸਮਾਂ, ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਣ
tips	ਅਗਾਂਧੂ ਸੰਕੇਤ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼
title	ਸਿਰਲੋਖ, ਉਪਾਧੀ, ਬਿਤਾਬ, ਪਦਵੀ, ਹਕ
title holder	ਹੱਕਦਾਰੀ
toilet	ਸੌਚਾਲਾ, ਸਿਗਾਰਕਮਰਾ
token	ਸੰਕੇਤਕ, ਸੰਕੇਤ, ਟੈਕਨ, ਪ੍ਰਤੀਕ
token member	ਪ੍ਰਸੀਕਾਤਸਕ ਸਦਸ
token pay	ਸੰਕੇਤਕ ਵੇਤਨ
token strike	ਸੰਕੇਤਕ ਹਤਤਾਲ
tone	ਸੁਰ, ਲਹਿਜਾ
tone down	ਹੋਲੀ ਕਰਨਾ, ਹਲਕਾਕਰਨਾ
tone up	ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ, ਚੁਸਤ ਕਰਨਾ, ਚੁਸਤ ਬਨਾਣਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ
tool	ਉਜ਼ਾਰ, ਉਪਕਰਨ
tool down strike	ਹਤਤਾਲ
top	ਸਿਖਰ, ਸੀਮਾ, ਉੱਚ, ਪਰਮ
topic	ਪ੍ਰਕਰਣ, ਵਿਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਸੰਗ
top level decision	ਸਰਵ ਨਿਰਣ
top management	ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਖਰਲਾ

topmost	ਸਰਵ ਉੱਚ
top official	ਸਰਵ ਉੱਚ, ਅਧਿਕਾਰੀ
topography	ਸਥਾਨਕੁਪ ਰੇਖਾ
top priority	ਸਰਵ ਉੱਚ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ
top ranking	ਸਰਵ ਉੱਚ, ਪਦਵੀ
top secret	ਪਰਮ ਗੁਪਤ
torture	ਤਸੀਹਾ, ਯਾਤਨਾ
total	ਜੋੜ, ਕੁਲ
total service	ਕੁਲ ਸੇਵਾ
tough	ਕਤਾ, ਕਠੋਰ
tour	ਫੇਰਾ
tour programme	ਫੇਰਾ ਕਾਰਜਕੁਮ
tour report	ਫੇਰਾ ਰਿਪੋਰਟ
tout	ਦਲਾਲ
town (city)	ਨਗਰ, ਸ਼ਹਿਰ
township	ਨਗਰੀ
trace	ਖੇਜਨਾ, ਪਤਾ ਲਗਾਨਾ, ਸੁਰਾਗ, ਲੇਸ, ਖਾਕਾਖਿਚਣਾ, ਨਕਲ ਕਰਨੀ
tract	ਭੂਭਾਗ
traction	ਖਿਚਾਊ
trade agreement	ਵਪਾਰ ਸੰਧੀ
trade union	ਕਿਰਤੀ ਸੰਘ
tradition	ਪਰੰਪਰਾ
train	ਚੇਲਗੱਡੀ, ਸਿਖਿਆਤ ਕਰਨਾ
trainee	ਸਿਖਿਆਰਥੀ
traineeship	ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਵਜੀਢ
trainer	ਸਿਖਿਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
training	ਸਿਖਿਆ
training centre	ਸਿਖਿਆ ਕੇਂਦਰ

training college	ਸਿਖਿਆ ਮਹਾਵਿਦਿਆਲਾ
training division	ਸਿਖਿਆ ਵਿਭਾਗ
training institute	ਸਿਖਿਆ ਸੰਸਥਾ
training period	ਸਿਖਿਆ ਕਾਲ(ਅਵਧੀ)
training programme	ਸਿਖਿਆ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ
training unit	ਸਿਖਿਆ ਇਕਾਈ, ਸਿਖਿਆ ਯੂਨਿਟ
trait	ਲੱਖਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ
traitor	ਚੇਸ਼ਦੇਹੀ, ਗੱਦਾਰ
tranquility	ਸ਼ਾਂਤ ਅਵਸਥਾ
transaction	ਸੰਚਾਲਨ, ਵਿਹਾਰ, ਲੋਣ-ਦੇਣ
transaction of business	ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਚਲਾਉਣਾ
transcription	ਪ੍ਰਤਿਲਿਪੀ ਬਿਆਉਣਾ, ਉਤਾਰਾ ਲੈਣਾ
transfer	ਸਥਾਨ ਅੰਤਰਣ, ਤਬਾਦਲਾ, ਬਦਲੀ, ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ
transferable goods	ਤਬਦੀਲੀ ਲਾਈਕ ਚੀਜ਼ਾਂ
transfer entry	ਤਬਾਦਲਾ ਦਾਖਿਲ ਕਰਨਾ
transfer fee	ਤਬਾਦਲਾ ਫੀਸ
transfer memorandum	ਤਬਾਦਲਾ ਗਿਆਪਨ(ਯਾਦ ਪੱਤਰ)
transfer on deputation	ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿਕਤੀ ਤੇ ਸਥਾਨ ਅੰਤਰਣ
transfer order	ਸਥਾਨ ਅੰਤਰਣ ਆਦੇਸ਼, ਤਬਾਦਲਾ ਆਦੇਸ਼
transformation	ਰੂਪਾਂਤਰਣ
transit	ਅੰਤਰਕਾਲ, ਪਾਰ ਗਮਨ, ਪਾਰ ਵਹਨ
transit duty	ਅੰਤਰਕਾਲ ਕਰ
transitional	ਅੰਤਰਕਾਲੀ
transit pass	ਪਾਰਗਮਨ ਪਾਸ
transit visa	ਪਾਰਗਮਨ ਵੀਜ਼ਾ
transit workshop	ਪਾਰਗਮਨ ਕਾਰਜ ਸਾਲਾ
translation	ਅਨੁਵਾਦ
transliteration	ਲਿਪੀਅੰਤਰ
transmission	ਸੰਚਾਰ, ਸੰਚਾਰਣ, ਪ੍ਰੈਕਣ, ਭੇਜਣਾ, ਪਾਰੇਖਣ

transmit	ਸੰਪੇਖਿਤ ਕਰਨਾ, ਪਾਰੇਖਿਤ ਕਰਨਾ
transport	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਆਵਾਜਈ
transport allowance	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਭੱਤਾ, ਆਵਾਜਈ ਭੱਤਾ
transportation	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਆਵਾਜਈ
transposition	ਊਲਟਨਾ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਥਾਂ ਬਦਲੀ
trap	ਢੰਦਾ, ਫਸਾਨਾ, ਜਾਲ ਵਿਛਾਣ
travel	ਯਾਤਰਾ, ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ
travel expenses	ਯਾਤਰੀ ਖਰਚਾ
traveller's cheque	ਯਾਤਰੀ ਚੈਕ
travelling allowance	ਯਾਤਰਾ ਭੱਤਾ
travelling allowance bill	ਯਾਤਰਾ ਭੱਤਾ ਬਿਲ
travelling concession	ਯਾਤਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਆਇਤ
treachery	ਵਿਸਵਾਸ ਘਾਤ
treason	ਹਾਜ਼ੇਹ
treasury	ਕੋਸ਼, ਖਜ਼ਾਨ
treasury bench	ਸੱਤਾ ਪੱਥ
treasury deposit receipt (T.D.R.)	ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਮਾ ਰਸੀਦ
treasury receipt	ਖਜ਼ਾਨਾ ਰਸੀਦ
treasury voucher	ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਾਉਚਰ, ਕੋਸ਼ ਵਾਉਚਰ
treat	ਉਪਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ, ਮੰਨਣਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਦਾਵਤ ਦੇਣੀ
treaty	ਸੰਧੀ
treaty of extradition	ਪ੍ਰਤਿਅਰਪਣ ਸੰਧੀ
trek	ਦੁਰਗਮ, ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ, ਦੁਰਗਮ ਯਾਤਰਾ ਰਾਹ
trend	ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ, ਝੁਕਾਅ
trespass	ਅਵੈਸ਼ ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ
trial	ਜਾਂਚ, ਪਰਖ, ਪਰੀਖਿਆ
trial balance	ਕੱਚਾਮਿਲਾਨ, ਬਾਬੀ-ਪਰੀਖਣ

trial period	ਪਰਖ ਕਾਲ, ਪਰੀਖਣ ਅਵਧੀ
tribal area development	ਜਨਜਾਤੀ ਕਾਲ, ਪਰੀਖਣ ਅਵਧੀ
tribal welfare	ਜਨਜਾਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ
tribe	ਜਨਜਾਤੀ
tribunal	ਅਧਿਕਰਣ
tribute	ਸਨਮਾਨ, ਸਰਪਾਜ਼ਲੀ
trim	ਕੋਟਣਾ ਝਾਤਨਾ
trip	ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਫੇਰਾ
tripartite	ਤ੍ਰਿਪੱਖੀ, ਤਿਹਗ
triple	ਤਿਹਾਰਾ, ਤ੍ਰਿਪੱਖੀ ਤਿਕੜੀ
triplicate	ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਆਂ, ਤੀਸਰੀ ਪ੍ਰਤਿ, ਤਿਹਤਾ
true copy	ਸਹੀ ਪ੍ਰਤਿਲਿਪੀ
trunk call	ਟੂੰਬ ਕਾਲ
trust	ਨਿਆਸ, ਵਿਸਵਾਸ
trustee	ਨਿਆਸੀ
trustworthy	ਵਿਸਵਾਸੀ
turn down	ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦੇਨਾ
turnkey basis	ਸਮੁੱਚਾ ਆਧਾਰ
turnout	ਉਤਪਾਦ, ਹਾਜਿਹੀ
turnover	ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ
turpitude	ਹੋਛਾਪਨ
tutelage	ਸਰਖੂਸਤੀ
twin city	ਜੁਤਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ
twin sharing basis	ਦੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ
type	ਟਾਈਪ, ਡਾਪਾ, ਨਮੂਨੇ ਦਾ, ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ
typescript	ਟਾਈਪ ਪ੍ਰਤਿ
typewriter	ਟਾਈਪ ਰਾਈਟਰ
typewriting	ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ
typical	ਨਮੂਨੇ ਦਾ

typing	ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ
typing machine	ਟਾਈਪ ਮਸੀਨ
typing pool	ਟਾਈਪਿੰਗ ਪੂਲ
typographical error	ਟਾਈਪ ਦੀ ਭੁੱਲ

U

ulterior motive	ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਯੋਜਨ
ultimate	ਅੰਤਿਮ, ਚਰਮ
ultimate consignee	ਅੰਤਿਮ ਮਾਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ
ultimate cost	ਅੰਤਿਮ ਲਾਗਤ
ultimate goal	ਅੰਤਿਮ ਈਛਾ
ultimately	ਅਖਿਰਕਾਰ
ultimately objective	ਅੰਤਿਮ ਉਦੇਸ਼
ultimatum	ਅੰਤਿਮ ਚੇਤਾਵਨੀ
ultimo	ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ
ultravires	ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਬਾਹਰ, ਅਵੈਧ
umpire	ਐਮਪਾਈਰ
unacceptable	ਅਸਵੀਕਾਰ
unaccompanied baggage	ਅਸੰਗੀ ਅਸਬਾਬ
unaided	ਗੈਰ ਸਾਹਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
unambiguous	ਸੰਦੇਹ ਹੀਨ
unanimity	ਸਰਵ ਸੱਮਤੀ
unanimous	ਇਕਮਤ, ਸਰਵ-ਸੱਮਤੀਵਾਲਾ
unanimous decision	ਇਕ ਮਤ ਨਿਰਣ
unassuming	ਸਿਧਾ-ਮਾਦਾ, ਨਿਮਰ
unattached	ਅਸੰਬੰਧਿਤ

unauthorized under consideration

unauthorized	ਅਣ ਅਧੀਕ੍ਰਿਤ
unavoidable	ਲਾਜਸੀ, ਅਨੀਵਾਰੀ
unavoidable circumstances	ਲਾਜਸੂ, ਸਿਖਿਤਿਆਂ
unavoidable delay	ਲਾਜਸੀ ਦੇਰੀ
unbecoming	ਅਛੁੱਕਵਾਂ
uncashed	ਬਿਨਾ ਭੁਨਾਇਆ
uncertain	ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ
unclaimed	ਲਾਵਾਰਿਸ
unclaimed baggage	ਲਾਵਾਰਿਸ ਸਮਾਨ
unclassified	ਅਵਰਗੀਕੂਤ
uncommitted	ਅਪੁਤਿਬੱਧ
uncommon	ਅਸਥਾਈ
uncompromising	ਕੱਟਰ, ਹਠਾਪਰਸੀ
unconditional	ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ
unconfirmed	ਅਪੁਸਟ
unconfirmed report	ਅਪੁਸਟ ਖਬਰ
unconstitutional	ਅਸੰਵੈਧਾਨਿਕ
uncontested	ਨਿਰ ਵਿਰੋਧ
uncontrolled	ਅ-ਵਿਰੰਤਰਣ
uncorroborated	ਅਪੁਸਟ
uncovered demand	ਅਪੂਰਤੀ ਮੰਗ
undated	ਤਿਥੀ ਰਹਿਤ, ਬੇਤਾਰੀਖ
undelivered letter	ਅਵਤਰਿਤ ਪੱਤਰ
under	ਅਧੀਨ, ਘੱਟ, ਨੀਵਾਂ ਬੇਤਾ, ਅਲਪ
under-age	ਲਾਬਾਲਗ, ਘੱਟ ਉਪਰ
under assessment	ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਣ
under billing	ਘੱਟ ਰਕਮ ਦਾ ਬਿਲ ਬਣਾਉਣਾ
under certificate of posting	ਵਿਚਾਰਯੀਨ
under consideration	ਅਲਪਉਪਭੇਗ, ਖੇਤੀਬਹਤ

153

underconsumption undoubtedly

underconsumption	ਅਲਪਵਿਕਸਤ
underdeveloped	ਅਪੂਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਾਲਾ
under employed	ਅਪੂਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
under employment	ਘੱਟ ਅਨੁਮਾਨ
under-estimate	ਘੱਟ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ
under examination	ਪਰੀਕਸ਼ਾ ਅਧੀਨ
undergraduate	ਪੂਰਣ ਸਨਾਤਕ
underground	ਗੁਪਤ, ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ
under-hand dealing	ਗੁਪਤ ਸੌਦਾ
under invoicing	ਘਟ ਬੀਚਕ ਬਨਾਉਣਾ
underlined	ਰੇਖਾ ਅੰਕਿਤ
under-manned	ਘੱਟ ਆਦਮੀ ਰੱਖਣਾ
under-paid	ਘਟ ਵੇਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤ
under-population	ਅੱਟਜਨ ਗਿਣਤੀ
under-production	ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਨ
under reference	ਸੰਦਰਭ-ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਧੀਨ
undersigned	ਨਿਮਨ ਹਸਤਾਖਰੀ
understanding	ਸਮਝੇਤਾ, ਸਮਝਦਾਰੀ, ਸਦਭਾਵਨਾ
undertake	(ਭਾਰ ਜਾਂ ਜਿੰਮਾ) ਲੈਣਾ, ਵਚਨ ਦੇਣਾ, ਵਚਨ ਬੱਧ ਹੋਣਾ
undertaking	ਵਚਨ, ਵਚਨ ਦੇਣਾ
undertrial	ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ, ਪਰਖ ਅਧੀਨ
under-utilization	ਅਲਪ ਉਪਯੋਗ
under-valuation	ਅਲਪ ਮੂਲਾਂਕਣ
undesirable	ਬੇਲੋੜਾ, ਅਨਿਵਿ਷ਟ
undignified	ਅਸੋਭਨੀ, ਮਰਿਆਦਾ ਰਹਿਤ
undisbursed loan	ਅਣ ਵੰਡਿਆ ਕਰਜ
undisputed	ਨਿਰਵਿਵਾਦ
undivided	ਅਣ ਵੰਡਿਆ, ਅਵਿਭਾਜਿਤ
undoubtedly	ਨਿਰਸੰਦੇਹ

154

undue	ਅਨੁਚਿਤ, ਨਾਮੁਨਾਸਿਥ
undue delay	ਅਨੁਚਿਤ ਦੇਰੀ
undue influence	ਅਨੁਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਨਾਮੁਨਾਸਿਥ ਪ੍ਰਭਾਵ
unearned income	ਅਛਕਮਾਈ ਅਮਦਨ
unearth	ਪਤਾ ਲਗਾਨਾ, ਖੋਜ ਕੱਢਣਾ
uneconomical	ਅਲਾਭਕਾਰੀ
unemployment	ਬੇਚਾਰੀ, ਬੇਕਾਰੀ
uneven land	ਅਸਮਤਲ ਜ਼ਮੀਨ
unexpected delay	ਅਕਾਸਮਕ ਦੇਰੀ
unexpired	ਅਸਮਾਪਤ
unfair	ਅਨੁਚਿਤ, ਅਯੋਗ
unfair dismissal	ਅਨੁਚਿਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ
unfair labour practices	ਅਨੁਚਿਤ ਯੂਮ ਵਿਵਹਾਰ
unfair means	ਅਨੁਚਿਤ ਤਰੀਕੇ, ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨ
unfavourable	ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ
unfit	ਅਯੋਗ, ਅਸਵਸਥ, ਨਿਕੰਮਾ
unfit for promotion	ਪਦ ਉੱਨੜੀ ਦੇ ਅਯੋਗ
unforeseen	ਅਦ੍ਵਿਸਟ, ਅਚਨਚੇਤ
unforeseen charges	ਅਦ੍ਵਿਸਟ ਪ੍ਰਭਾਰ, ਅਣਵੇਖੇ ਖਰਚੇ
unforeseen circumstances	ਅਚਨਚੇਤ ਪਰੀ ਸਥਿਤਿਆਂ, ਅਣਵੇਖੇ ਹਾਲਾਤ
unicameral	ਇਕਸਦਨੀ
unicameral legislature	ਇਕ ਸਦਨੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ
unification	ਏਕੀਕਰਨ
unified scale	ਏਕੀਕਿਰਤ ਵੇਤਨਮਾਨ
uniform	ਇਕ ਰੂਪ, ਇਕ ਸਮਾਨ, ਵਰਦੀ
uniform increase	ਇਕ ਸਮਾਨ ਵਾਧਾ
uniformity	ਇਕ ਰੂਪਤਾ
unilateral	ਇਕਪੱਖੀ, ਇਕਤਰਦਾ
unilateral action	ਇਕਪੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਇਕ ਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ

uninterrupted power supply (UPS)	ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ ਪੁਰਤੀ
uninterrupted service	ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੇਵਾ
union	ਸੰਘ, ਯੂਨਿਅਨ
unionism	ਸੰਘਵਾਦ
union list	ਸੰਘਸੂਚੀ
union territory	ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ
unique	ਅਦੁੱਤੀ, ਨਿਰਾਲਾ
unit	ਇਕ, ਇਕਾਈ, ਯੂਨਿਟ
unitary	ਏਕੀ
united	ਸੰਯੁਕਤ
unity	ਏਕਤਾ
universal	ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ, ਸਰਵ ਲੋਕਿਕ, ਸਰਵ ਦੇਸੀ
unjust	ਨਿਆਹੀਣ, ਅਨੁਚਿਤ
unlawful	ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਵੈਧ
unlawful purpose	ਅਵੈਧ ਪ੍ਰਯੋਗ
unlimited	ਅਸੀਮਿਤ
unlimited power	ਅਸੀਮਿਤ ਸ਼ਕਤੀ
unlisted	ਅਸੂਚੀਬੱਧ
unloading	ਭਾਰ ਉੱਤਾਰਨਾ, ਉਤਾਰਨ
unmarried	ਅਵਿਵਾਹਿਤ
unnatural	ਗੈਰ ਕਦਰਤੀ, ਅਸੂਚਾਵਕ
unnatural death	ਗੈਰ ਕਦਰਤੀ ਮੌਤ
unnecessary	ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ
unofficial	ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ, ਗੈਰ ਸ਼ਾਸਕੀ, ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਿਤ
unofficial letter	ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ, ਗੈਰ ਸ਼ਾਸਕੀ
unofficial note	ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟ, ਗੈਰ ਸ਼ਾਸਕੀ ਨੋਟ
unofficial strike	ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਹੜਤਾਲ
unopposed	ਨਿਰਵਿਰੋਧ

unpaid wages	unstable government
unpaid wages	ਨਿਰਵੇਤਨ ਮਜ਼ਦੂਰੀ
unparliamentary	ਅਸੰਮਈ, ਅਸਿਸਟ
unpopular	ਲੋਕ ਅਪ੍ਰਿਯ, ਬਦਨਾਮ
unprecedented	ਨਵੇਕਲਾ
unpredictable	ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿਚੁੱਧ, ਅਸਥਿਰ ਸੁਭਾਵ
unproductive	ਅਨਉਤਪਾਦਕ, ਫਲਰਹਿਤ, ਬੇਕਾਰ
unproductive labour	ਉਨਉਤਪਾਦਕ ਸੂਮ
unprofitable	ਨਿਰਲਾਭ
unpunctual	ਸਮੇਂ ਦਾ ਗੈਰ ਪਾਬੰਦ
unqualified	ਅਖੇਗਾ, ਬਿਨਾ ਸਰਤ
unqualified apology	ਬਿਨਾ ਸਰਤ ਖਿਆਇਣ
unquestionable	ਨਿਰਸੰਸਾ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਨਿਰਵਿਵਾਦ
unrealizable sum	ਛੁੱਬੀ ਗੋਸੀ
unreasonable	ਅਨੁਚਿਤ, ਅਯੁਕਤ
unrecorded	ਬਿਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
unregistered document	ਗੈਰ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
unregistered firm	ਗੈਰ ਰਜਿਸਟਰੀ ਫਾਰਮ
unreserved vacancy	ਗੈਰ ਗਥਵੀਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂ
unsafe	ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ
unsatisfactory	ਅਸੰਤੋਖਜਨਕ
unsecured	ਅਸੁਰੱਖਿਤ, ਜਮਾਨਤ ਰਹਿਤ
unsecured loan	ਜਮਾਨਤ ਰਿਹਤ ਕਰਨਾ
unserviceable	ਬੇਕਾਰ, ਵਿਗਤਿਆ ਹੋਇਆ, ਨਿਰੰਮਾ
unskilled	ਅਕੁਸਲ
unskilled labour	ਅਕੁਸਲ ਮਜ਼ਦੂਰ
unsound mind	ਬੀਮਾਰ ਚਿੱਤ(ਮਨ)
unspecified	ਅਨਿਸਚਿਤ
unstable	ਅਸਥਿਰ
unstable government	ਅਸਥਿਰ ਸਰਕਾਰ

157

unstarred	urban
unstarred	ਗੈਰ ਭਾਗ ਅੰਕਿਤ
unsuitable	ਅਛ ਉਪਯੋਗੀ, ਅਛ ਅਨੁਕੂਲ
untenable	ਅਸਮਰਥ
untouchability	ਅਛੂਤ, ਛੁਆਛੂਤ
untrained	ਅਣਸਿਥਿਆ
untrustworthy	ਅਵਿਸ਼ਵਸਨੀ
unused	ਅਪ੍ਯੁਕਤ
unusual delay	ਅਸਾਧਾਰਣ ਦੇਰੀ
unutilized grant	ਅਪ੍ਯੁਕਤ ਅਨੁਦਾਨ
unwarranted	ਨਿਆਵਿਚੁੱਧ ਅਕਾਰਣ, ਉਚਿੱਤ ਰਹਿਤ
unwilling	ਅਨਾਂਦਿਕ
unworthy	ਅਯੋਗ, ਨਿਖਿੱਧ
updation	ਆਧੁਨਿਕ ਬਨਾਉਣਾ
upgrade	ਦਰਜਾ ਵਧਾਉਣਾ, ਪਦ ਉੱਨੱਤੀ
upgrading	ਉਚੀਆਈ
upgrading of post	ਪਦ ਉੱਨੱਤੀ
uphold	ਪੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਾ, ਮਰਿਆਦਾ ਬਨਾਨਾ
upkeep	ਸੰਤਾਲ, ਨਿਗਰਾਨੀ
uplift	ਉਠਾਨ ਉੱਨੱਤੀ
upper	ਉਪਰੀ, ਉੱਚ
upper age limit	ਉਪਰੀ ਆਧੂ, ਸੀਮਾ
uppermost	ਸਤ੍ਰ ਤੋਂ ਉੱਤੇ
up to date	ਆਧੁਨਿਕ ਉਤੀ ਆਧੁਨਿਕ
upright	ਖਰਾ, ਸਿੱਧ
upset	ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ, ਉਲਟ ਪੁਲਟ, ਗਤਬੱਤ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਗਤਬੱਤ ਹੋਣਾ
upward communication	ਉੱਪਰ ਵਲ ਸੰਚਾਰ
upward trend	ਉੱਪਰ ਵਲ ਪ੍ਰਵਿੜੀ
urban	ਨਗਰੀ, ਸ਼ਹਿਰੀ

158

urbanization	ਨਗਰੀਕਰਨ, ਸਹਿਰੀਕਰਨ
urgency	ਅਤਿ ਅਵਸ਼ਕ
urgent	ਤੁਰੰਤ, ਅਤਿਅਵਸ਼ਕ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ
urgent action	ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ
urgent call	ਤੁਰੰਤ ਕਾਲ
urgent slip	ਤੁਰੰਤ ਪਰਚੀ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਰਚੀ
usage	ਪ੍ਰਯੋਗ, ਚਲਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਉਪਯੋਗੀ
useful	ਉਪਯੋਗੀ ਕਰਤਾ, ਉਪਯੋਗਤਾ
user	ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਤਾ
user item	ਉਪਭੋਗੀ ਵਸਤੂ
usual	ਸਾਧਾਰਣ
usurp	ਹੱਦਖਣਾ
utility	ਉਪਯੋਗਤਾ
utilization	ਉਪਯੋਗ
utilization certificate	ਉਪਯੋਗ ਪੁਮਾਣਪੱਤਰ

V

vacancy	ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਵਿਹਲੀ ਥਾਂ
vacant post	ਖਾਲੀ ਪਦ
vacate	ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ, ਛੋੜਨਾ, ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ
vacation	ਛੱਟੀ, ਲੰਬੀਆਂ, ਛੱਟੀਆਂ
vacation pay	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕਾਲੀਨ ਵੇਤਨ
vacuum	ਖਲਾ, ਸੁੰਨ ਸਥਾਨ
vague idea	ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ
valedictory address	ਵਿਦਾਈ ਭਾਸ਼ਣ
valedictory function	ਵਿਦਾਇਗੀ ਸਮਾਚੇ, ਅਲਵਿਦਾਈ

valedictory session verbatim report

valedictory session	ਵਿਦਾਇਗੀ ਸੇਸ਼ਨ
valid	ਉਚਿਤ, ਜਾਇਜ਼, ਵਾਜ਼ਬ
valid argument	ਮੰਨਣਾਵੇਂ ਦਲੀਲ
validity date	ਮੰਨਣਾਵੇਂ ਤਿਥੀ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤਰੀਕ
valid reason	ਦਰਸਤ ਕਾਰਣ, ਉਚਿਤਕਾਰਣ
valuation	ਮੁੱਲਾਂਕਣ, ਮਾਲੀਅਤ, ਅੰਦਰੀਜ਼ਾ
valuation certificate	ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਪੁਮਾਣਪੱਤਰ
valuation report	ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ
value	ਮੁੱਲ, ਹਿਸਾਬ, ਮਹੱਤਵਦੇਨਾ
valuer	ਮੁੱਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ
variable	ਪਰਿਵਰਤਨ ਸੀਲ, ਅਸਥਿਰ
variance	ਅੰਤਰ, ਭਿੰਨਤਾ, ਮਤਤੇਦ
variant	ਭਿੰਨ, ਵੱਖਰਾ, ਭਿੰਨ, ਬਦਲਣਵਾਲਾ
variation	ਤੌਰ, ਅੰਤਰ, ਪਰਿਵਰਤਨ, ਤਬਦੀਲੀ
variation in quality	ਗੁਣਤਾ ਵਿਚ ਹੋਰ ਫੇਰ
variety	ਕਿਸਮ, ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਨੇਦਤਾ
vehicle	ਵਾਹਨ, ਮਾਧਿਅਮ
ventilate	ਹਵਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ
venture	ਖਤਰਾ, ਸੰਕਟ, ਔਖਾ ਕੰਮ, ਨੱਦ ਉੱਦਮ
venue	ਸਥਾਨ, ਥਾਂ
veracity	ਸਚਾਈ, ਯਥਾਰਥਕਤਾ
verbal	ਮੌਖਿਕ ਕ੍ਰਿਆਵੀ
verbal agreement	ਮੌਖਿਕ ਕਰਾਰ, ਜੁਧਾਨੀ ਕਰਾਰ
verbal discussion	ਮੌਖਿਕ ਚਰਚਾ, ਜੁਧਾਨੀ ਕਰਾਰ
verbal order	ਮੌਖਿਕ ਆਦੇਸ਼, ਸਾਬਦਿਕ ਆਦੇਸ਼
verbal statement	ਮੌਖਿਕ ਬਿਆਨ-ਜੁਬਾਨੀ ਬਿਆਨ
verbal warning	ਮੌਖਿਕ ਚੇਤਾਵਨੀ, ਜੁਬਾਨੀ ਚੇਤਾਵਨੀ
verbatim	ਸਾਬਦਿਨ
verbatim report	ਅੱਖਰ ਅੱਖਰ ਰਿਪੋਰਟ, ਸਾਬਦਿਕ ਰਿਪੋਰਟ

verdict	ਫੈਸਲਾ, ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ
verification	ਤਸਦੀਕ
verification of antecedents	ਪੁਰਬੱਲੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਤਸਦੀਕ
verification of stores	ਮਾਲ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਤਸਦੀਕ(ਜਾਂਚ)
verification sheet	ਜਾਂਚ-ਪੱਤਰ
verified copy	ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਤਿ
vernacular	ਸਥਾਨਕ, ਦੇਸੀ
version	ਰੂਪਾਂਤਰਣ, ਪਾਠ, ਅਨੁਵਾਦ, ਵਿਵਰਣ
versus	ਬਨਾਮਕ
vertical communication	ਸਿਖਰਲਾ ਸੰਚਾਰ, ਸਿੱਧਾ ਸੰਚਾਰ
vertical filing system	ਖੜ੍ਹ ਵੀ ਵਾਇਲ ਪੱਧਤੀ
vertical mobility	ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਸਿਖਰਲੀ
very good	ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ
vessel	ਭਾਂਡਾ, ਬਰਤਨ, ਪਾਨਦਾਨ, ਜਹਾਜ਼, ਕਿਸਤੀ, ਬੇਤੀ
vest	ਨਿਹਿਤ ਹੋਣਾ
vested right	ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ
veto	ਵੀਟੇ
vetting	ਪੁਨਰ ਨਿਰੀਖਣ, ਜਾਂਚ
vettor	ਪੁਨਰ ਨਿਰੀਖਣ, ਜਾਂਚ ਕਰਤਾ
via	ਬਹਾਸਤਾ, ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ
viability	ਯੋਗਤਾ, ਅਰੰਧਾ, ਵਿਵਾਹਰਕ
viable	ਸਮਰਥ, ਵਿਵਾਹਰਕ, ਲਾਭਦਾਇਕ
via media	ਵਿਚਲਾ ਰਾਹ
vice	ਉਪ, ਦੁਰਾਚਾਰ, ਦੀ ਥਾ ਉਤੇ, ਬਦਲੇ ਵਿਚ
vice versa	ਵਿਪਰੀਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਦਾ ਉਲਟ
vicious circle	ਦੁਰਵਿਰਤੀ ਚੱਕਰ, ਕੁਕਰਮ ਚੱਕਰ
victimise	ਪੀਤਿਤ ਕਰਨਾ, ਤੰਗ ਕਰਨਾ
victimization	ਅਤਿਆਚਾਰ
victory	ਜਿੱਤ, ਵਜੈ

video conferencing	ਵੀਡਿਊ ਕਾਨਡੋਸਿੰਗ
view	ਦਿੱਸਟੀ, ਨਜ਼ਰ
view point	ਦਿੱਸਟੀਕੋਣ, ਨਜ਼ਰੀਆ
views	ਦਿੱਸਟੀਕੋਣ, ਮਤ, ਵਿਚਾਰ
vigilance	ਸਜ਼ਗਤਾ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਚੈਕਸੀ
vigilance case	ਸਜ਼ਗਤਾ ਮਾਮਲਾ, ਸਜ਼ਗ ਮਸਲਾ
vigilence clearance	ਸਜ਼ਗਤਾ ਅਣ ਅਪੱਤੀ
vigorous	ਜੋਰਦਾਰ, ਸਾਹਮੀ, ਕਠਿਨ, ਕਠੇਰ
vindictive	ਬਦਲੇ ਭਰਿਆ
violate	ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨੀ
violation	ਉਲੰਘਣਾ
virtue	ਸਦਗੁਣ, ਅਧਾਰ
virtuous	ਸਦਗੁਣੀ
visa	ਵੀਜ਼ਾ
vis-a-vis	ਅਮਟੇ-ਸਾਹਮਣੇ, ਰੂ-ਬ-ਰੂ
visit	ਆਨਾ-ਜਾਨਾ, ਆਗਮਨ, ਮਿਲਣ ਜਾਣਾ, ਦਰਸਨ ਕਰਨਾ, ਭੇਟ, ਮੁਲਾਕਾਤ, ਦੇਰ
visiting hours	ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ
visitor	ਮੁਲਾਕਾਤੀ, ਦਰਸਕ, ਕੁਲ-ਪ੍ਰਧਾਨ(ਸਿਖਿਆ), ਕੁਲਪਤੀ
visitor's book	ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਪੁਸਤਕ
visitor's gallery	ਦਰਸਕ ਗੈਲਰੀ
visual	ਦਿੱਸ
visual display	ਦਿੱਸ ਪਰਿਦਿੱਸ
visual inspection	ਸਪਸ਼ਟੀ ਨਿਰੀਖਣ
visualize	ਦਿੱਸਟੀ ਗੇਚਰ ਕਰਨਾ, ਸਕਾਰ ਕਰਨਾ
visual publicity	ਦਿੱਸ ਪ੍ਰਚਾਰ
vital	(ਦਵਾਈ) ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ
vitality	ਜੀਉਣ ਸਕਤੀ, ਸਜੀਵਤਾ

vital part	ਮਾਰਮਿਕ ਅੰਗ, ਚੇਤਨ ਭਾਗ, ਮਹਤੱਵ ਪੂਰਨ ਭਾਗ,
vital service	ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਵਾ
vital statistics	ਜੀਵਨ ਸੰਬੰਧੀ ਆਂਕੜੇ
viva voce	ਜੁਬਾਨੀ ਪਰੀਖਿਆ
vivid	ਸੁਸਪਸ਼ਟ
viz.	ਅਰਥਾਤ, ਨਾਉਂਤੇ
vocabulary	ਸ਼ਬਦ ਤੰਡਾਰ
vocal	ਵਾਚਕ, ਮੁਖਰ
vocation	ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕਿੱਤਾ
vocational	ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ
vocational guidance	ਕੰਮ ਪੰਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਰਾਹੁਨਮਾਈ
vocational training	ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿਖਲਾਈ
voice	ਅਵਾਜ਼
void	ਖਾਲੀ, ਸੁੰਨ
volume	ਮਾਤਰਾ, ਪਰਿਮਾਣ, ਸਿਲਦ, ਖੰਡ
voluminous	ਵਿਸ਼ਾਲ, ਵਿਸਤਾਰ ਵਾਲਾ
voluntary	ਸਵੈਏਂਛਤ
voluntary agency	ਸਵੈਏਂਛਤ ਏਜੰਸੀ
voluntary settlement	ਸਵੈਏਂਛਤ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਨਿਪਟਾਰਾ
voluntary work	ਸਵੈਏਂਛਤ ਕਾਰਜ
volunteer	ਸਵੈਸਵਕ
votable	ਵੋਟ ਦੇਣ ਯੋਗ
vote	ਵੋਟ, ਮਤ ਦੇਣਾ, ਵੋਟ ਦੇਣ
voted	ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਵੋਟ
vote of censure	ਨਿਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ
vote of thanks	ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਸਤਾਵ
vote on account	ਲੋਖ ਅਨੁਦਾਨ
voter	ਮਤਦਾਤਾ, ਵੋਟਰ

voting	ਮਤਦਾਨ
voting by ballot	ਮਤਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟ ਦੇਣ
voting right	ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
vouched	ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ, ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਾ
voucher	ਵਾਉਚਰ
vow	ਵਰਤ, ਸੌਹ, ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ
vulgar	ਗੰਵਾਰ, ਅਸਿਸਟ, ਅਸਲੀਲ
vulnerable	ਤੇਦ ਯੋਗ
vulnerable section (of society)	ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਘਲ ਵਰਗ, ਕਮਜੌਰ ਵਰਗ

W

wage	ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਵੇਤਨ, ਸਿਰਨਤਾਨਾ
wage administration	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
wage agreement	ਸਿਰਨਤਾਨਾ ਇਕਰਾਰ
wage board	ਵੇਤਨ ਬੋਰਡ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਬੋਰਡ
wage ceiling	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ
wage contract	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਠੇਕ
wage earner	ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਵਾਲਾ
wage formula	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ(ਨੇਮ) ਉਜ਼ਰਤ ਨੇਮ
wage payment	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ
wage policy	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ
wage rate	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਰ
wage review	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸਮੀਖਿਆ
waiting list	ਪ੍ਰਤੀਖਿਆ ਸੂਚੀ
waive	ਤਿਆਗਣ, ਛੱਡ ਦੇਣ
walk-in-interview	ਸਿੱਧਾ ਸਾਖਾਤਕਾਰ
want	ਚੁੜ, ਘਾਟ, ਆਵਸ਼ਕਤਾ

ward	ਵਾਰਡ, ਆਸਿਤ
warehouse	ਮਾਲ ਖਾਨਾ, ਮਾਲਗੇਦਾਮ
warehousing charges	ਮਾਲ ਗੇਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚੇ
warning	ਚੇਤਾਵਨੀ
warrant	ਵਾਰੰਟ, ਆਈਸ ਪੱਤਰ
warranty	ਵਾਰੰਟੀ, ਵਿਸਵਾਸ ਦੁਆਉਣਾ, ਜਮਾਨਤ, ਮਨਦ
washing allowance	ਯੂਆਈ ਭੱਤਾ
wastage	ਨੁਕਸਾਨ, ਹਾਨੀ, ਬਰਬਾਦੀ
waste land	ਬੰਜਰ ਭੂਮੀ, ਬਾਂਝ ਭੂਮੀ
waste paper basket	ਰੱਦੀ ਦੀ ਟੇਕਰੀ
watch	ਪਹਿਰਾ, ਚੋਕਸੀ, ਘੜੀ
watch and ward	ਪਹਿਰਾ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ
water proof	ਜਲ ਸੈਖ
water supply	ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਲ ਪ੍ਰਤੀ
way bill	ਮਾਰਗ ਪੱਤਰ
ways	ਢੰਗ, ਤਰੀਕੇ
ways and means	ਆਮਦਨ ਉਪਾਖ
ways and means committee	ਆਮਦਨ ਉਪਾਖ ਸਮਿਤੀ
wear and tear	ਟੁੱਟ-ਭੱਜ, ਬਿਸਾਈ
weathering	ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਮੈਸਮ ਪ੍ਰਤਵਹੀਨਤਾ
weeding	ਛਾਂਟੀ
weed out	ਛਾਂਟੀ ਕਰਨਾ
weekly report	ਸਪਤਾਹਿਕ ਰਿਪੋਰਟ
weigh	ਤੇਲਨਾ
weight	ਭਾਰ, ਤੇਲ, ਬੋਲ, ਮਹੱਤਵ, ਬਲ, ਵਜ਼ਨ
weightage	ਮਹੱਤਵ, ਬਲ, ਸੁਆਗਤ ਭਾਰ
weight bridge	ਤਲਾ ਚੌਕੀ, ਧਰਮਕਾਂਟਾ
welcome	ਸੁਆਗਤ ਕਰਨਾ
welcome address	ਸੁਆਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ

welfare	ਕਲਿਆਣ
welfare state	ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ
well behaved	ਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਅਚਰਣਸ਼ੀਲ
well-paid	ਚੰਗੇ ਵੇਤਨ ਵਾਲਾ
well-qualified	ਯੋਗ, ਉਚਿਤ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
well-versed	ਪ੍ਰਵੀਣ, ਨਿਪੁਣ
whereabouts	ਬਾਂ-ਟਿਕਾਣਾ, ਅਤ-ਪਤਾ
whereas	ਜਾਂਦਿਕਾ, ਜਦੇ
whimsical	ਸਨਕੀ, ਖਬਤੀ
whip	ਵਿਧ, ਚਿੱਟਾ ਦਿੱਠਾ, ਸਚੇਤਕ
white paper	ਸਫੇਦ ਪੱਤਰ
whole-time	ਪੂਰਣਕਾਲੀ
whole-time employee	ਪੂਰਣਕਾਲੀ ਕਰਮਚਾਰੀ
wide ranging	ਵਿਆਪਕ
widely read	ਬਹੁਪਾਠੀ, ਬਹੁਪੜ੍ਹਤ
widow	ਵਿਧਵਾ
widower	ਰੰਡਾ
wildcat strike	ਸੁੱਤੇਸਿੱਧ ਹੜਤਾਲ
wilful	ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ
window envelope	ਪਤਾ ਦਰਸ਼ੀ ਲਿਫਾਫਾ
wind up	ਸਮਾਪਨ, ਸਮੇਟ ਦੇਣਾ
wing	(ਭਵਨ ਦਾ) ਹਿੱਸਾ, ਵਿੰਗ(ਸੈਨਾਪਦ), ਪੱਥਰ(ਵਿਭਾਗ), ਖੰਡ, ਪਰ
winter allowance	ਸਰਦਕਾਲੀਨ ਭੱਤਾ
wipe out	ਮਿਟਾ ਦੇਣਾ, ਸਫਾਇਆ ਕਰਨਾ
wireless set	ਵਾਇਰਲੈਸ, ਬੈਤਾਰ, ਸੈਟ
withdrawal	ਵਾਪਸੀ, ਨਿਕਾਸ
withdrawal of motion	ਪੁਸਤਾਵ ਵਾਪਸ ਲੇਣਾ
withdraw	ਹੋਰ ਲੈਣਾ, ਦਬਾਈ ਰੱਖਿ, ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ

<u>within</u>	<u>workman</u>
within	ਅੰਦਰ, ਅੰਤਰਗਤ
without delay	ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ
without permission	ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ
withstand	ਸਿਹਨ ਕਰਨਾ
witness	ਸ਼ਾਹਦਤ, ਗਵਾਹੀ, ਪ੍ਰਮਾਣ
work book	ਕਾਰਣ-ਪੁਸਤਕ
work-charged	ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਭਾਵੀ
work culture	ਕਾਰਜ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ
work environment	ਕੰਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ
worker	ਕਿਰਤੀ, ਕਾਮਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰ
worker's compensation	ਕਿਰਤੀ ਹਿੱਤ ਲਾਭ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੁਆਵਜਾ
worker's training	ਕਿਰਤੀ ਸਿਖਲਾਈ
work experience	ਕਾਰਜ ਅਨੁਭਵ
work force	ਕਾਰਜ ਬਲ
working	ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ, ਵਿਹਾਰਕ, ਕੰਮ ਚਾਲਾਉ,
working committee	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਮੱਤੀ
working conditions	ਕੰਮਕਾਜ਼ੀ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਕਾਰਜ ਸਥਿਤੀ
working days	ਕਾਰਜ ਦਿਵਸ
working group	ਕਿਰਤੀ ਦਲ, ਕਾਰਜ ਦਲ
working hours	ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ
working knowledge	ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ
working paper	ਕ੍ਰਿਤੀ-ਪੱਤਰ, ਅਧਾਰ ਪੱਤਰ
working plan	ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ
working result	ਕਾਰਜ ਪਰਿਣਾਮ
working rules	ਚਲਾਉ ਨੇਮ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਨੇਮ
working supervisor	ਕਿਰਤੀ ਨਿਰਾਗਨ
workload	ਕਾਰਜ ਭਾਰ
workman	ਕਿਰਤੀ, ਕਾਮਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰ

167

<u>workmanship</u>	<u>wrongly</u>
workmanship	ਕਾਰਜ ਕੁਸ਼ਲਤਾ
workmen's compensation	ਕਾਮਾਂ ਮੁਆਵਜਾ, ਕਿਰਤੀ ਮੁਆਵਜਾ
work order	ਕਾਰਜ ਹੁਕਮ (ਅਦੇਸ਼),
workout	ਹੱਲ ਕਰਨਾ, ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣਾ, ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ
work permit	ਕਾਰਜ ਅਨੁਮਤੀ ਪੱਤਰ
works	ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ, ਨਾਰੀਗਾਰੀ, ਕਿੱਤਾ
worksheet	ਕਾਰਜ ਪਰਚੀ
workshop	ਕਾਰਜ ਸਾਲਾ, ਕਰਮ ਸਾਲਾ
work stoppage	ਕੰਮ ਰੋਕਣਾ ਕੰਮਬੰਦੀ
work study	ਕਾਰਜ ਅਧਿਐਨ
work to rule (strike)	ਨੇਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਾਰਜ
workup	ਸਹਿਜ ਬਨਾਣਾ
worth	ਮੁੱਲ, ਮਹੱਤਵ, ਯੋਗਤਾ, ਉਪਯੋਗਤਾ, ਉਚਿਤ
worthless	ਬੇਕਾਰ
worth recording	ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਚਿਤ
worthy	ਗੁਣਵਾਨ, ਲਾਈਕ
writ	ਚਿਟ, ਪਰਵਾਨਾ(ਅਦਾਲਤੀ)
write off	ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਪਾਉਣਾ
write-up	ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ
writing	ਲੇਖ, ਲਿਖਾਵਟ
writing pad	ਲਿਖਣ ਪੈਡ
writ petition	ਰਿਟ ਯਾਚਿਕਾ
written down value	ਘਟਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੁੱਲ
written warning	ਲਿਖਿਤ ਚੇਤਾਵਨੀ
wrongdoer	ਗੁਨਾਹਗਾਰ
wrongdoing	ਗਲਤ ਕੰਮ
wrongful	ਦੇਸ਼ ਪੂਰਨ
wrongful dismissal	ਦੇਸ਼ ਪੂਰਨ ਬਰਖਾਸਤਗੀ
wrongly	ਗਲਤ ਤੌਰ 'ਤੇ

168

X**Y**

yardstick	ਕਸੈਟੀ, ਪੈਮਾਨ
year-book	ਸਾਲਨਾਮਾ, ਵਰਾ ਪੁਸਤਕ
yearly	ਸਾਲਨ
year to year	ਵਾਹਿਆ ਦਰ ਵੇਦ
yield	ਮੁਨਢਾ, ਉਪਜ, ਪੈਦਾਵਾਰ
youth training scheme	ਨੈਜਵਾਨ, ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੀਮ

Z

zeal	ਜੋਸ਼
zenith	ਚਰਮ ਸੀਮਾ
zero hour	ਸਿਫਰ ਕਾਲ
zero tax-paying capacity	ਸਿਫਰ ਕਰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗਤਾ
zonal	ਆਂਚਲਿਕ
zonal coordination	ਆਂਚਲਿਕ ਤਾਲਮੇਲ
zonal office	ਆਂਚਲਿਕ ਦਫਤਰ
zone	ਅੰਚਲ, ਜੋਨ
zoning	ਅੰਚਲ ਵਚ ਵੰਡ

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग

मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग) भारत सरकार

Commission for Scientific and Technical Terminology

Ministry of Human Resource Development

(Department of Higher Education)

Government of India

मुद्रण निदेशालय द्वाया, भारत सरकार मुद्रणालय, एन.आई.टी. फरीदाबाद में मुद्रित, 2015
PRINTED BY DIRECTORATE OF PRINTING AT GOVT. OF INDIA PRESS, N.I.T. FARIDABAD, 2015
www.dop.nic.in